

ASPECTS today

ΧΡΟΝΟΣ 9ος • ΤΕΥΧΟΣ 47-48-49 • ΚΩΔΙΚΟΣ 7080 • ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2016 - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2017

Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε.

ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 106 79 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210 3619500

Thessaloniki

The MET Hotel
26th October 48

Saturday 26 August 2017

10.00 - 18.00

Sunday 27 August 2017

10.00 - 17.00

- Seminars, workshops and presentations with speakers from all over Europe. Special guest speakers Carolyn Economides, Anastasia Metallinou, Panagiota Panagiotaki, Giannis Panagopoulos and Anne Margaret Smith
- Extensive book exhibition with all prominent foreign and Greek publishers
- Representatives from all major examination boards
- New books, software, teaching materials & examinations in English, French, German, Italian and Spanish

Athens

Divani Caravel Hotel
Vas. Alexandrou Ave 2

Saturday 2 September 2017

10.00 - 18.00

Sunday 3 September 2017

10.00 - 18.00

www.facebook.com/IPExhibitions

Download the detailed programme from:

www.ip-exhibitions.eu

or write for a free copy to: International Publishers, Chariton 5, Paleo Faliro 17564

DES

Dietschi Educational Services

**DR. ANNE MARGARET SMITH
ANASTASIA METALLINO**

SATURDAY, 26 AUGUST 2017, 18.00 - 21.00
THE MET HOTEL, ZEPHYROS ROOM
26TH OCTOBER 48, THESSALONIKI

SATURDAY, 2 SEPTEMBER 2017, 18.00 - 21.00
DIVANI CARAVEL HOTEL, ILISSOS ROOM
VAS. ALEXANDROU AVE 2, ATHENS

GETTING STARTED WITH ENGLISH LITERACY

Reading and writing in English is not easy, especially for dyslexic learners, due to the irregularities in the writing system.

However, taking a systematic, cumulative and multisensory approach can help all learners to put good foundations in place and later to build upon them. In this workshop we will consider and address issues such as when and how to teach: • the letter names and the individual sounds of English • common spelling patterns • **blending sounds to make words**

Participants will have a chance to discuss the challenges their students face and try out some activities for helping them to succeed in developing literacy in English.

CAROLYN ECONOMIDES

SUNDAY, 27 AUGUST 2017, 17.00 - 20.30
THE MET HOTEL, SIROCCO ROOM
26TH OCTOBER 48, THESSALONIKI

SUNDAY, 3 SEPTEMBER 2017, 18.00 - 21.30
DIVANI CARAVEL HOTEL, MYCENAE ROOM
VAS. ALEXANDROU AVE 2, ATHENS

GOAL MAPPING

The Goal Mapping workshop will help you learn to steer the changes in life towards the direction of your desires.

Goal Mapping is a simple system for success – yet it is so extremely powerful that since 1995 it has reached more than 4 million people. It has helped people achieve success relating to wealth, health, career, education, sport, weight-loss and anything else they dream of.

This diverse and dynamic workshop involves brief lecture sessions, skills practice, interactive work and the use of a fully illustrated Goal Mapping workbook. All are geared to helping you get going with Goal Mapping, the master skill for success in all areas of life. You can create a Goal Map for anything you wish. It might be about a career change, sporting endeavour or shift in lifestyle. Or it might be about finding love, happiness and fulfilment.

Whether your dream is something fundamental or simply something fun, come to the workshop and give Goal Mapping a go!
Goal Mapping changed my life – and it can change yours too!

Since the number of participants is limited please book your seat as early as possible at www.des.org.gr

DES - Dietschi Educational Services
Chariton 5, GR 17564 Paleo Faliro, Tel. +30 211 715 7375
info@des.org.gr

The Study Rooms
Κηφισίας 10, 11526 Αθήνα, Tel. +30 210 771 7000
info@thestudyrooms.gr | www.thestudyrooms.gr

Participation Fee per Workshop € 35

Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε.

info@pekade.gr

Αξιότιμοι συνάδελφοι και μέλη της ΠΕΚΑΔΕ,

Σας ενημερώνουμε ότι η προγραμματισμένη ημερίδα της ΠΕΚΑΔΕ με θέμα «Συζητάμε για τα αγγλικά στη δημόσια ξενόγλωσση εκπαίδευση» θα μεταφερθεί σε νέα ημερομηνία και τόπο διεξαγωγής.

Η εκ νέου διοργάνωση θα ανακοινωθεί μέσω της ιστοσελίδας, των Δ/νσεων Εκπαίδευσης και των προσωπικών σας e-mails.

Με εκτίμηση,
Για το ΔΣ της ΠΕΚΑΔΕ

ASPECTS TODAY

Four-monthly magazine published by the Panhellenic Association of State School Teachers of English
 SEPTEMBER 2016-AUGUST 2017 • ISSUE No 47-48-49

ASPECTS TODAY

Τετραμηνιαίο περιοδικό της Πανελληνίας Ένωσης Καθηγητών Αγγλικής της Δημόσιας Εκπαίδευσης
 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2016-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2017 • ISSUE No 47-48-49

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΟΛΙΤΗ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

ΘΩΜΑΣ ΑΛΕΞΙΟΥ, ΕΥΔΟΚΙΑ ΚΑΡΑΒΑ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΥ, ΜΑΙΡΗ ΔΡΟΣΟΥ, ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΖΟΥΓΑΝΕΛΗ, ΜΑΡΙΝΑ ΜΑΤΘΑΙΟΥΔΑΚΗ, ΕΛΕΝΗ ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΕΡΓΗ, ΝΙΚΟΣ ΣΗΦΑΚΙΣ, ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ, ΒΑΣΙΛΗΣ ΖΟΡΜΠΑΣ, ΝΙΝΑ ΧΑΡΙΤΑΤΟΥ, ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΚΑΖΟΥΛΛΗ, ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΑΛΦΟΓΛΟΥ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΟΥΛΙΩΤΗ, ΙΟΥΛΙΑ-ΑΘΗΝΑ ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

ΤΟ Δ.Σ. ΤΗΣ ΠΕΚΑΔΕ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΣΥΝΤΑΞΗ

ΚΩΣΜΑΣ ΒΛΑΧΟΣ
 ΟΥΡΑΝΙΑ ΚΟΡΟΜΗΛΗ
 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΩΤΣΗ
 ΝΙΝΑ ΧΑΡΙΤΑΤΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΠΕΚΑΔΕ
 ΧΑΡΙΑΛΑΟΥ ΤΡΙΚΟΥΠΗ 14, 10679 ΑΘΗΝΑ
 www.pekade.gr
 e-mail: info@pekade.gr

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ

ΠΕΤΡΟΣ ΧΙΟΣ
 www.vignette-design.com
 petros.m.xios@gmail.com
 6937404513

EDITORIAL POLICY

- The Editor reserves the right to accept or reject any contributions, without entering into correspondence.
- Material that has been published, or submitted for publication elsewhere, cannot be considered for publication in ASPECTS.
- Contributed material cannot be returned.
- The views expressed by contributors do not necessarily reflect those of the Board of Editors of P.E.K.A.D.E.

CONTRIBUTORS ARE REQUESTED TO:

- type in double spacing on one side of the paper only and number all pages clearly
- state full name and address (including telephone number for possible consultation by Editor)
- add a biographical note. Mention present position, qualifications, publications, relevant experience and current interests.
- be aware of copyright, plagiarism and label laws. The Editor will not be held responsible for such infringements of contributed material.

Περιεχόμενα

Editorial 05
 Αγγελική Πολίτη

Δράσεις της ΠΕΚΑΔΕ 06
 Δημήτριος Παπαδάκας

Άλλες Δράσεις της ΠΕΚΑΔΕ
 Εσπερίδα ΠΕΚΑΔΕ, 7 Μαΐου 2017 10
Διάλογος με πολιτικά κόμματα για την ξενόγλωσση δημόσια εκπαίδευση

‘Η ξενόγλωσση σχολική εκπαίδευση στην Ελλάδα σήμερα’ 12
 Κεντρική Εισήγηση της Β. Δενδρινού

Πορίσματα διαλόγου με εκπροσώπους κοινοβουλευτικών πολιτικών κομμάτων 18

Συνάντηση ΠΕΚΑΔΕ με τον Υφυπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων Δ. Μπαξεβανάκη 22

Υπόμνημα ΠΕΚΑΔΕ για τη διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας στο ΕΠΑΛ 23

Συμμετοχή της ΠΕΚΑΔΕ στη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων 28

Υπόμνημα ΠΕΚΑΔΕ για τη διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας στο Λύκειο 29

Teaching Issues

Το μάθημα των Αγγλικών στη Δημόσια Εκπαίδευση 34
 Μοσχάκη Αθηνά

Integrating video games in the EFL classroom to foster strategic and autonomous learning 50
 Παλαιογιάννης Αλέξανδρος

Θέματα Πανελληνίων Εξετάσεων 2017 67
 Ειδικό μάθημα Αγγλικών

Editorial

Dear Colleagues,

A new school year is about to begin with everyone wishing to be a productive, fulfilling year both for our students and for educators despite the many difficulties we face. It is our wish and expectation that meets hard work and true spirit by all of you who acknowledge that ‘learning is an experience’ as ‘everything else is just information’, as A. Einstein has well observed. Having this in mind I welcome you in our new issue of Aspects Today magazine, which comprises of teaching/learning articles and of relevant action by PEKADE board in our attempt to make administration authorities and political parties aware of the quality standards of teaching English language in public schools and thus fight to reverse law restrictions imposed.

In specific, readers will have the chance to read the PEKADE position for teaching/ learning English in Lyceum as it was submitted and fully presented in the Greek Parliament. They will also read our position for teaching/ learning English for Occupational Purposes as submitted and presented to the Deputy Minister of the Greek Ministry of Education. In addition, the positions of the Greek political parties regarding foreign language education, as expressed by their representatives at the event organized by PEKADE in May, are also presented in this issue. And this is indeed a great opportunity for all political parties to finally realize that teaching/ learning English in public schools needs to be supported and advanced. Greek State needs to finally reconsider and estimate whether English language knowledge is a lesson that can be optional or rather mandatory in both primary and secondary education.

Furthermore, readers will have the chance to enjoy two influential articles. Mrs Moschaki Athina provides us with a thoroughly presented article, which targets in English language teaching in public education. In specific, she conducts research to speculate how students’ interest for learning English in public high school is related to factors such as age, sex, language certification potential and learning language outside state schools.

The second article, written by Mr Palaiogiannis Alexandros, aims at revealing whether commercial video games can be integrated in the EFL classroom to boost language learning strategies and student autonomy.

To conclude, I hope you enjoy this issue and I further apply to you to send your articles that could be published in future issues of our magazine so for all of us to profit from each another’s unique learning experiences.

Yours sincerely,
Aggeliki Politi
Secretary General

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της ΠΕΚΑΔΕ, σας καλωσορίζω στο τεύχος 47/48 του Aspects today ακριβώς πάνω στην όψη της σχολικής χρονιάς που πέρασε και σας εύχομαι καλό καλοκαίρι.

Το σχολικό έτος 2016-2017 καταγράφεται ως μια ιδιαίτερα σημαντική χρονιά, με ποδάδες και ποικίλες αλλαγές τόσο στο δημοτικό σχολείο όσο και στο γυμνάσιο. Ιδιαίτερα όσον αφορά στο μάθημα της Αγγλικής Γλώσσας, εφαρμόζεται το πρόγραμμα εκμάθησης της Αγγλικής σε πρώιμη παιδική ηλικία (ΠΕΑΠ) και το ενιαίο πδαίσιο σπουδών για τις ξένες γλώσσες (ΕΠΣ-ΕΓ). Αν και το μάθημα καθιερώνεται ως υποχρεωτικό καθολικά, η μείωση των ωρών εμποδίζει σε ένα βαθμό την επιτυχία του εγχειρήματος. Επίσης, αν και η εξέταση του μαθήματος στο γυμνάσιο αναβαθμίζεται, ακοδουθύνει το πρόσωπο του κρατικού πιστοποιητικού γλωσσομάθειας (ΚΠγ) ως προς την μορφή και την δομή των θεμάτων, ο αριθμός των διδακτικών ωρών στο πδαίσιο του ισχύοντος υροδολγίου προγράμματος δεν επαρκεί για την απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων στα επιθυμητά επίπεδα.

Δραστηριότητες της ΠΕΚΑΔΕ

Η ΠΕΚΑΔΕ, όπως πάντα, ήταν παρούσα στις εξελίξεις με συμμετοχή στις διαβουλεύσεις, με εισηγητικά υπομνήματα προς τους αρμοδίους και εκδηλώσεις για κάθε ενδιαφερόμενο. Ειδικότερα, ανταποκριθήκαμε στην πρόσκληση της Επιτροπής του ΙΕΠ για τις Ξένες Γλώσσες στις αρχές Σεπτεμβρίου 2016, προκειμένου –εκπροσωπώντας τους συναδέλφους της Αγγλικής– να καταθέσουμε τις προτάσεις μας στη συζήτηση για την ανεύρεση τρόπων προσέγγισης της κοινωνίας, στο πλαίσιο ημερίδας στο ΥΠΠΕΘ. Ακόμη, με αφορμή την αιφνίδια κατάργηση της διδασκαλίας της Αγγλικής κατά επίπεδα στις τάξεις Β' και Γ' Γυμνασίου, καταθέσαμε επιστολή διαμαρτυρίας και συμμετείχαμε στην παρέμβαση της ΟΛΜΕ κατά τη συνάντηση του ΔΣ της ομοσπονδίας με τον Γενικό Γραμματέα και τους Δι-

ευθυντές Σπουδών Δευτεροβάθμιας και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου σχετικά με τον κίνδυνο απώλειας οργανικών θέσεων των συναδέλφων Ξ. Γ. και άλλων ειδικοτήτων. Στη συνέχεια και κατά τα τέλη του ίδιου μήνα, διοργανώσαμε ημερίδα στο ΥΠΠΕΘ, στην οποία παρευρέθηκε ο Υπουργός, στο πλαίσιο του εορτασμού της ευρωπαϊκής ημέρας γλωσσών. Περαιτέρω, κατά τα μέσα Φεβρουαρίου 2017, ανταποκρινόμενοι –επίσης– στην πρόσκληση του Προέδρου της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής, λάβαμε μέρος στην διαβούλευση για την αναβάθμιση του λυκείου και καταθέσαμε υπόμνημα με τις προτάσεις μας ως προς την θέση της αγγλικής γλώσσας σε αυτό. Τέλος, διοργανώσαμε εσπερίδα στις αρχές Μαΐου 2017, προσκαλώντας εκ-

παιδευτικών που διδάσκουν ξένες γλώσσες ενόψει των επικείμενων αλλαγών, οι οποίες τελικά πραγματοποιήθηκαν κατά το τρέχον σχολικό έτος. Στο κλείσιμο της εκδήλωσης, τόσο οι Επιστημονικές Ενώσεις των εκπαιδευτικών Αγγλικής, Γαλλικής, Γερμανικής, Ιταλικής, και Ισπανικής, όσο και οι εκπρόσωποι των αντίστοιχων πανεπιστημιακών τμημάτων περιέγραψαν τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουμε όλοι. Στη συζήτηση αυτή κατέστη σαφές πως το κοινό πρόβλημα έγκειται στο γεγονός ότι η κοινωνία κατανοεί την μεγάλη σημασία της γλωσσομάθειας, αλλά δεν προσδοκά να την κατακτήσει στο δημόσιο σχολείο. Η ΠΕΚΑΔΕ τόνισε ότι είναι απαραίτητη η

διαφημιστική προώθηση του ΚΠγ από το Υπουργείο και πρότεινε την διοργάνωση εκδηλώσεων κατά τόπους σε συνεργασία με τους Σχολικούς Συμβούλους και τους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων, για να ενημερωθούν οι γονείς σχετικά με τα πλεονεκτήματα της σύνδεσης του ΚΠγ με την δημόσια εκπαίδευση και να πεισθούν ότι χρειάζεται να πιέσουν προς αυτήν την κατεύθυνση.

Στην συνάντηση της ΟΛΜΕ με την ηγεσία του ΥΠΠΕΘ, η παρέμβαση της ΠΕΚΑΔΕ συνίσταται στην

προσώπου των κομμάτων, τα οποία συμμετείχαν στην ως άνω επιτροπή, ούτως ώστε να τοποθετηθούν όσον αφορά στις εισηγήσεις του ΙΕΠ σχετικά με την δημόσια ξενόγλωσση εκπαίδευση.

Συγκεκριμένα, η ημερίδα της Επιτροπής του ΙΕΠ για τις Ξένες Γλώσσες την Δευτέρα, 05 Σεπτεμβρίου 2016 αποσκοπούσε στην ενημέρωση όλων των εκ-

επισήμανση ότι με την αδιάκριτη κατάργηση των επιπέδων σε όλες τις τάξεις του γυμνασίου πανελληνικά, μεγάλος αριθμός συναδέλφων κινδυνεύουν να χάσουν την οργανική τους θέση. Το πρόβλημα δεν περιορίζεται μονάχα στα σχολεία με περιττό αριθμό τμημάτων μίας τάξης ή περισσότερων τάξεων, ένα φαινόμενο ιδιαίτερα έντονο στα μικρά σχολεία της επαρχίας. Αντιθέτως, υφίσταται και στα μεσαία σχολεία των πόλεων, στα οποία ο αρχαιότερος συνάδελφος συμπληρώνει το διδακτικό του ωράριο, με αποτέλεσμα ο νεότερος συνάδελφος να πλεονάζει.

Την Πέμπτη, 29 Σεπτεμβρίου 2016, η ΠΕΚΑΔΕ διοργάνωσε στην αίθουσα "Jacqueline de Romilly" του ΥΠΠΕΘ ημερίδα με θέμα **«Οι Ξένες Γλώσσες στη Δημόσια Εκπαίδευση»**. Το εναρκτήριο λάκτισμα έδωσε ο Υπουργός, απευθύνοντας χαιρετισμό στους συναδέλφους. Ακολούθησαν οι αιρετοί, οι οποίοι ασμένως ανταποκρίθηκαν στην πρόσκλησή μας να χαιρετίσουν την ημερίδα, καθώς και ο Διευθυντής Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Β' /θμιας Εκπαίδευσης. Στο σημείο αυτό, αξίζει να αναφερθεί ότι ο Υπουργός παρέμεινε στο πρώτο μέρος της ημερίδας και απάντησε στις αιτιάσεις των αιρετών, τονίζοντας την σημασία των ξένων γλωσσών και ιδιαίτερα της αγγλικής γλώσσας, η οποία, όπως σημείωσε, θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στον ελάχιστο αριθμό εξεταζόμενων μαθημάτων κατά την διαδικασία εισαγωγής στην Γ' /θμια εκπαίδευση. Παρά ταύτα, δεν φάνηκε να προωθούνται από πλευράς ΥΠΠΕΘ ικανοποιητικές αποφάσεις προκειμένου να αποδειχθεί εμπράκτως η ανωτέρω προσέγγιση, δεδομένου ότι μόνο δύο (02) διδακτικές ώρες την εβδομάδα καθιστούν ανέφικτη την επιτυχή υλοποίηση των νέων προγραμμάτων σπουδών με στόχο την απόκτηση της απαιτούμενης γλωσσομάθειας. Επίσης, χαιρετισμό απηύθυνε και η Διευθύντρια Β' /θμιας Εκπαίδευσης Α' Αθήνας, η οποία –ως μέλος της ΠΕΚΑΔΕ– επεσήμανε την ανάγκη στήριξής της από τους συναδέλφους, ούτως ώστε η Ένωσή μας να είναι σε θέση να προωθή τα αιτήματα του κλάδου.

Κατόπιν, το πρόγραμμα της ημερίδας συνεχίστηκε με επιστημονικές ομιλίες. Πρώτη, η κα **Β. Δενδρινού**, Ομότιμη Καθηγήτρια ΕΚΠΑ και Πρόεδρος της Επιτροπής Ξ.Γ. του ΙΕΠ, στην εισήγησή της με τίτλο **«Τα νέα Προγράμματα Σπουδών και η διδασκαλία της Αγγλικής στη δημόσια εκπαίδευση»**, ανέπτυξε τις βασικές αρχές των νέων προγραμμάτων σπουδών και εστίασε στα πλεονεκτήματά τους, τουλάχιστον όσον αφορά στην Αγγλική, παροτρύνοντας τους συναδέλφους να αξιοποιήσουν την ευκαιρία για να αναδειχθούν οι προοπτικές της δημόσιας ξενόγλωσσας εκπαίδευσης. Σε παρόμοιο τόνο, ακολούθησε η ομιλία του κ. **Νίκου Σηφάκι**, αναπληρωτή καθηγητή ΕΑΠ, υπό τον τίτλο **«Διαφοροποιημένη Μάθηση»**, ο οποίος παρουσίασε τις πτυχές της διαφοροποίησης, εξηγώντας τον πολυδιάστατο χαρακτήρα της κυρίως σε σχέση με την διάκριση των επιπέδων γλωσσομάθειας. Μάλιστα, με βάση το θεωρητικό πλαίσιο μιας τέτοιας προσέγγισης, επέμεινε στην ανάγκη απεξάρτησης των εκπαιδευτικών από τη χρήση συγκεκριμένου μαθησιακού υλικού, όπως είναι οποιοδήποτε διδακτικό εγχειρίδιο, δηλαδή το βιβλίο του μαθητή. Μετά το διάλειμμα, η σκυτάλη δόθηκε στην κα **Ε. Μπάηλου**, Σχολική Σύμβουλο Δ. Αττικής και Πειραιά, η οποία ανέλαβε να κατευνάσει τα αναστατωμένα πνεύματα, επιχειρώντας να αποδομήσει την έννοια του εργασιακού άγχους των εκπαιδευτικών και να προτείνει αποτελεσματικούς τρόπους αντιμετώπισής του. Το μέρος αυτό του προγράμματος ολοκληρώθηκε με την ομιλία εκπροσώπου του εκδοτικού οίκου Express Publishing, λόγω της πρόσφατης απρόσμενης απώλειας της Βιργινίας Παγουλάτου-Βλάχου. Η πρόσκληση εκ μέρους του ΔΣ της ΠΕΚΑΔΕ αποτελεί επιλογή, προκειμένου να αποτίσουμε ελάχιστο φόρο τιμής προς το πρόσωπό της. Το θέμα της ομιλίας με τίτλο **«Specialisation in the 21st century»** ήταν αρκετά εξειδικευμένο και ενδιέφερε περισσότερο τους συναδέλφους της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Όμως, στο πλαίσιο του επιστημονικού διαλόγου, είχαμε την ευκαιρία να προβληματιστούμε χάρη στην

διαφορετική προσέγγιση, η οποία προβάλλει τα οφέλη μιας πλήρως δομημένης διδακτικής σειράς.

Αργά το απόγευμα, η ημερίδα έκλεισε με σύντομη συζήτηση, κατά την οποία, όσοι συνάδελφοι εξέφρασαν την επιθυμία, έθεσαν ερωτήματα ή τοποθετήθηκαν επί των τεκταινομένων στο χώρο της δημόσιας ξενόγλωσσας εκπαίδευσης. Στη συζήτηση αυτή, συμμετείχαν εμβόλιμα εκπρόσωποι αδιόριστων αναπληρωτών ΠΕ 06, τους οποίους προσκαλέσαμε για συνεργασία σε πιο σταθερή βάση.

Εξάλλου, την Τρίτη, 14 Φεβρουαρίου 2017, η ΠΕΚΑΔΕ συμμετείχε μαζί με άλλες είκοσι (20) Επιστημονικές Ενώσεις σε συζήτηση, η οποία διεξήχθη στο πλαίσιο του διαλόγου που έχει ξεκινήσει η Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής, σχετικά με την πρόταση του ΙΕΠ για το λύκειο. Στη συζήτηση αυτή, τονίσαμε για άλλη μια φορά την αξία της αγγλικής γλώσσας τόσο στην Ελλάδα όσο και σε όλο τον κόσμο, είτε πρόκειται για εύρεση εργασίας είτε πρόκειται για περαιτέρω σπουδές. Επισημάναμε ότι στο απολυτήριο κάθε απόφοιτου οποιουδήποτε τύπου λυκείου θα πρέπει να αναγράφεται ο βαθμός για το μάθημα της Αγγλικής Γλώσσας, καθώς και την υποχρέωση της πολιτείας να παρέχει τα κατάλληλα προγράμματα σπουδών για την Αγγλική σε ανώτερο και ανώτατο επίπεδο. Με αυτό τον στόχο, προτείναμε τη διδασκαλία του μαθήματος επί τουλάχιστον τρεις (03) ώρες εβδομαδιαίως, ούτως ώστε να υπάρχει η δυνατότητα για προετοιμασία ανάλογη των επιλογών του κάθε μαθητή.

Τέλος, την Κυριακή, 7 Μαΐου 2017, η ΠΕΚΑΔΕ διοργάνωσε στην αίθουσα Πολιτιστικού Κέντρου του Δήμου Αθηναίων εσπερίδα με θέμα **«Διάλογος με πολιτικά κόμματα για την δημόσια ξενόγλωσσα εκπαίδευση»**. Μετά την εισαγωγή του προέδρου της ΠΕΚΑΔΕ, η συζήτηση άρχισε με την επιστημονική ομιλία της κας Β. Δενδρινού, Ομότιμης Καθηγήτριας ΕΚΠΑ, η οποία περιέγραψε το πρόβλημα στην κοινωνική του διάσταση και παρουσίασε τις προτάσεις για

τη λύση του επί τη βάση δεδομένων τα οποία πηγάζουν από διάφορες έρευνες. Στην εκδήλωση παρέβησαν εκπρόσωποι από τον Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς, την Νέα Δημοκρατία, την Δημοκρατική Συμπαράταξη, το Ποτάμι, τους Ανεξάρτητους Έλληνες και την Ένωση Κεντρώων. Σύμφωνα με την πρόσκληση, η θεματολογία αφορούσε σε τέσσερις (04) θεματικούς άξονες. Κατ' αρχάς, ζητήθηκε από τους εκπροσώπους να τοποθετηθούν ως προς την παρεχόμενη ξενόγλωσσα εκπαίδευση στο δημόσιο σχολείο και συγκεκριμένα την εκμάθηση ξένων γλωσσών σε δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο συμπεριλαμβανομένων τόσο του ΓΕΛ όσο και του ΕΠΑΛ. Επίσης, ζητήθηκε να παρουσιάσουν τις θέσεις τους όσον αφορά στη διασύνδεση του σχολείου με την πιστοποίηση γλωσσομάθειας στις ξένες γλώσσες. Περαιτέρω, ζητήθηκε να εκφράσουν απόψεις σχετικά με τα προγράμματα σπουδών για τη διδασκαλία της Αγγλικής στην Πρωτοβάθμια και την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, καθώς και με θέματα όπως η επιμόρφωση, η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και η βελτίωση των εργασιακών συνθηκών.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Αισθάνομαι έντονη την ανάγκη να σας ευχαριστήσω για την στήριξή σας προς την ΠΕΚΑΔΕ στην αρχή της σχολικής χρονιάς. Αφενός μεν η προσέλευση μεγάλου αριθμού συναδέλφων, αφετέρου δε η οικονομική συνδρομή σας, μας ενθαρρύνει να συνεχίσουμε με βούληση και ζήλο, με όραμα και στόχο, όπως έχουμε πράξει κατά παράδοση μέχρι τώρα. Ιδιαίτερα, επιθυμώ να ευχαριστήσω τους παλαιούς συναδέλφους, οι οποίοι διατηρούν το ενδιαφέρον τους για τον κλάδο. Σας καλώ να συμμετέχετε σε όλες τις εκδηλώσεις μας. Μονάχα με τη συστηματική και επίμονη προσπάθεια θα επιτύχουμε όσα διεκδικούμε.

**Εκ μέρους του ΔΣ,
Παναδάκης Δημήτριος
Πρόεδρος της ΠΕΚΑΔΕ**

Εσπερίδα ΠΕΚΑΔΕ, 7 Μαΐου 2017

Διάλογος με πολιτικά κόμματα για την ξενόγλωσση δημόσια εκπαίδευση

Χαιρετισμός προέδρου ΠΕΚΑΔΕ

Εκ μέρους του ΔΣ, σας καλωσορίζω όλους και όλες στην αποψινή εκδήλωση της ΠΕΚΑΔΕ.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, σας ευχαριστώ και σας συχαίρω για την ανταπόκρισή σας στην πρόσκλησή μας, αφιερώνοντας ένα όμορφο Κυριακάτικο δειλινό.

Αξιότιμες κυρίες και αξιότιμοι κύριοι εκπρόσωποι των κομμάτων, σας ευχαριστούμε που δεχθήκατε να συμμετάσχετε στη συζήτηση αυτή για τα φλέγοντα ζητήματα ενός κλάδου τόσο απαραίτητου, μα και τόσο απαξιωμένου.

Αγαπητή κα Δενδρινού, σας ευχαριστούμε για την προσφορά σας μέχρι τώρα στην δημόσια ξενόγλωσση εκπαίδευση και για την ευκαιρία την οποία δημιουργείτε προς όφελος της συνεργασίας των επιστημονικών ενώσεων των ξένων γλωσσών.

Είναι γεγονός ότι οι περισσότερες σημαντικές καινοτομίες στο σχολείο –τουλάχιστον ως προς τις διδακτικές μεθόδους, καθώς και ως προς τη μορφή και το περιεχόμενο της διδακτέας ύλης– ξεκινούσαν πάντα από το μάθημα της Ξένης Γλώσσας λόγω της ιδιαιτερότητας της φύσης του. Σε αυτά προστίθενται και οι καινοτομίες σε σχέση με την εξεταστική διαδικασία. Δυστυχώς, όμως, και οι επιπτώσεις των αλλαγών στις εργασιακές συνθήκες πρώτους πλήττον συνήθως τους εκπαιδευτικούς των Ξ.Γ.

Η ΠΕΚΑΔΕ έδινε, δίνει και θα συνεχίσει να δίνει πάντα το «παρών», μαχόμενη για τη βελτίωση της θέσης του εκπαιδευτικού Αγγλικής στο δημόσιο σχολείο. Βεβαίως, η βελτίωση αυτή εκτιμώ ότι θα πρέπει

να πραγματοποιείται με γνώμονα το όφελος του μαθητή. Συγκεκριμένα, η επιμόρφωση οπωσδήποτε ωφελεί τον/την εκπαιδευτικό επικαιροποιώντας τις γνώσεις και αναβαθμίζοντας τις ικανότητές τους με αποτέλεσμα να παράγεται καλύτερο έργο. Κατ'επίκτασιν όμως, ωφελεί, επίσης, τα παιδιά εφόσον το καθένα επιτύχει να συνδέσει το κάθε μάθημα Αγγλικών στην τάξη με τις γνώσεις που έχει ήδη για τον κόσμο στον οποίο ζει, και κατόπιν να αναπτύξει τις δεξιότητές του χάρη στις οποίες μπορεί να αποκτά καινούριες γνώσεις.

Θεωρώντας ότι η θεσμοθέτηση του μαθήματος ως υποχρεωτικού σε όλες τις τάξεις του δημόσιου σχολείου αποτελεί πρώτο από τα εκ των ων ουκ άνευ βήματα, επικροτούμε την εισαγωγή του μαθήματος στις τάξεις Α' & Β' Δημοτικού και την εισαγωγή του μαθήματος σε όλες τις τάξεις όλων των Δημοτικών Σχολείων της χώρας. Αναμένουμε, όμως, από την πολιτεία την αναγνώριση της αναγκαιότητας του μαθήματος επίσης στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο. Είναι σημαντικό να συμφωνήσουμε ότι δεν είναι φυσιολογικός ο στόχος μιας κοινωνίας να '... τελειώνουν τα παιδιά με τα Αγγλικά στην Α' Λυκείου' για να προετοιμαστούν απερίσπαστα για τις Πανελλήνιες Εξετάσεις. Οι μαθητές και οι μαθήτριες χρειάζεται να κατακτήσουν την αγγλική γλώσσα σε πολύ υψηλό επίπεδο για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των πανεπιστημιακών σπουδών τους ή των επαγγελματικών τους υποχρεώσεων σύμφωνα με τους νόμους της αγοράς. Για το λόγο αυτό εμείς επιμένουμε ότι το μάθημα της Αγγλικής Γλώσσας πρέπει να είναι υποχρεωτικό από την Α' Δημοτικού έως και την Γ' Λυκείου, είτε πρόκειται για ΓΕΛ είτε πρόκειται για ΕΠΑΛ.

Στο σημείο αυτό, θα ήθελα να επισημάνω ότι η ΠΕΚΑΔΕ στηρίζει την πολυγλωσσία στο δημόσιο σχολείο. Θεωρούμε ότι θα πρέπει να προσφέρονται τουλάχιστον οι γλώσσες τις οποίες οι γονείς κρίνουν ως απαραίτητο εφόδιο για το μέλλον των παιδιών τους. Είναι χρέος της πολιτείας να αντλήσει την εμπειρία άλλων χωρών ή να επινοήσει καινοτόμα προγράμματα για την κάλυψη αυτής της ανάγκης. Είναι μάλλον αναχρονιστικό –όσο και αν εμφανίζεται πλέον επίκαιρο– να εισάγονται ΞΓ εκπαραθυρώνοντας άλλες με βάση μια λογική υπολογισμού των ωρών. Αν θέλουμε να μετρήσουμε ώρες, θα πρέπει να μετρήσουμε πόσες ώρες μαθήματος μέσα στην τάξη χρειάζονται για να κατακτηθεί το επιθυμητό επί-

πεδο σε κάθε γλώσσα.

Πριν κλείσω, θα ήθελα να σταθώ στην θεσμοθέτηση του ΚΠγ και τη σύνδεσή του με το δημόσιο σχολείο.

Στο μέτρο του δυνατού, λοιπόν, οι ημερίδες και οι εκθέσεις βιβλίου, οι συναντήσεις μας με τους αρμόδιους φορείς, οι επιστολές διαμαρτυρίας και τα υπομνήματά μας αποτυπώνουν την όλη προσπάθεια ενός φορέα που πηγάζει από τους κόλπους του δημοσίου και καταλήγει σε αυτούς. Σε οποιαδήποτε συνεργασία με ιδιωτικούς φορείς με στόχο τα παραπάνω, η ΠΕΚΑΔΕ έχει διατηρήσει την αυτονομία της και τον αποκλειστικά δημόσιο χαρακτήρα της.

Η ξενόγλωσση σχολική εκπαίδευση στην Ελλάδα σήμερα

Εισήγηση της Β. Δενδρινού, Ομ. Καθηγήτρια ΕΚΠΑ, Πρόεδρος της Επιτροπής ΕΓ Εκπαίδευσης του Ι.Ε.Π. & Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κοινωνίας των Πολιτών για την Πολυγλωσσία

Η Βασιλική (Μπέση) Δενδρινού, Ομοτ. Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών με ειδικότητα στη Διδακτική των Ξένων Γλωσσών, απευθυνόμενη στους εκπροσώπους των κομμάτων, παρουσίασε δεδομένα από έρευνες στην Ευρώπη και ειδικότερα στην Ελλάδα που δείχνουν πόσο αναγκαία θεωρούν την ξενόγλωσση εκπαίδευση οι πολίτες που ζουν και εργάζονται στην Ελλάδα και πόσο μεγάλο ποσό ιδιωτικών δαπανών αφιερώνουν για να αποκτήσουν τα παιδιά τους ένα καλό επίπεδο γλωσσομάθειας σε μία ή περισσότερες ξένες γλώσσες –δαπάνες που δεν έχουν μειωθεί ούτε τώρα στον καιρό της οικονομικής κρίσης. Επίσης, εξήγησε πως, ενώ το κόστος για ξενόγλωσση εκπαίδευση είναι μεγάλο και για το κράτος και οι δημόσιες δαπάνες σημαντικές, το επιθυμητό επίπεδο γλωσσομάθειας δεν επιτυγχάνεται στο δημόσιο σχολείο, λόγω του ότι δεν επαρκούν οι ώρες που αφιερώνονται στο σχολικό ωρολόγιο πρόγραμμα και οι συνθήκες είναι δυσμενείς κυρίως λόγω της ανομοιογένειας επιπέδων γλωσσομάθειας των μαθητών της ίδιας τάξης. Στην συνέχεια, παρουσίασε τις θετικές ενέργειες που έχουν γίνει από την πολιτεία τα τελευταία χρόνια σε μια προσπάθεια αναβάθμισης της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης. Η ppt παρουσίασή της έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Κέντρου Έρευνας RCEL του Πανεπιστημίου Αθηνών (<http://gr.rcel.enl.uoa.gr/>), στο πεδίο «Ανακοινώσεις και Εκδηλώσεις». Εκεί έχει επίσης αναρτηθεί και η Έκθεση για την Ξενόγλωσση Εκπαίδευση στην Ελλάδα της Επιτροπής του ΙΕΠ, της οποίας η κ. Δενδρινού είναι πρόεδρος.

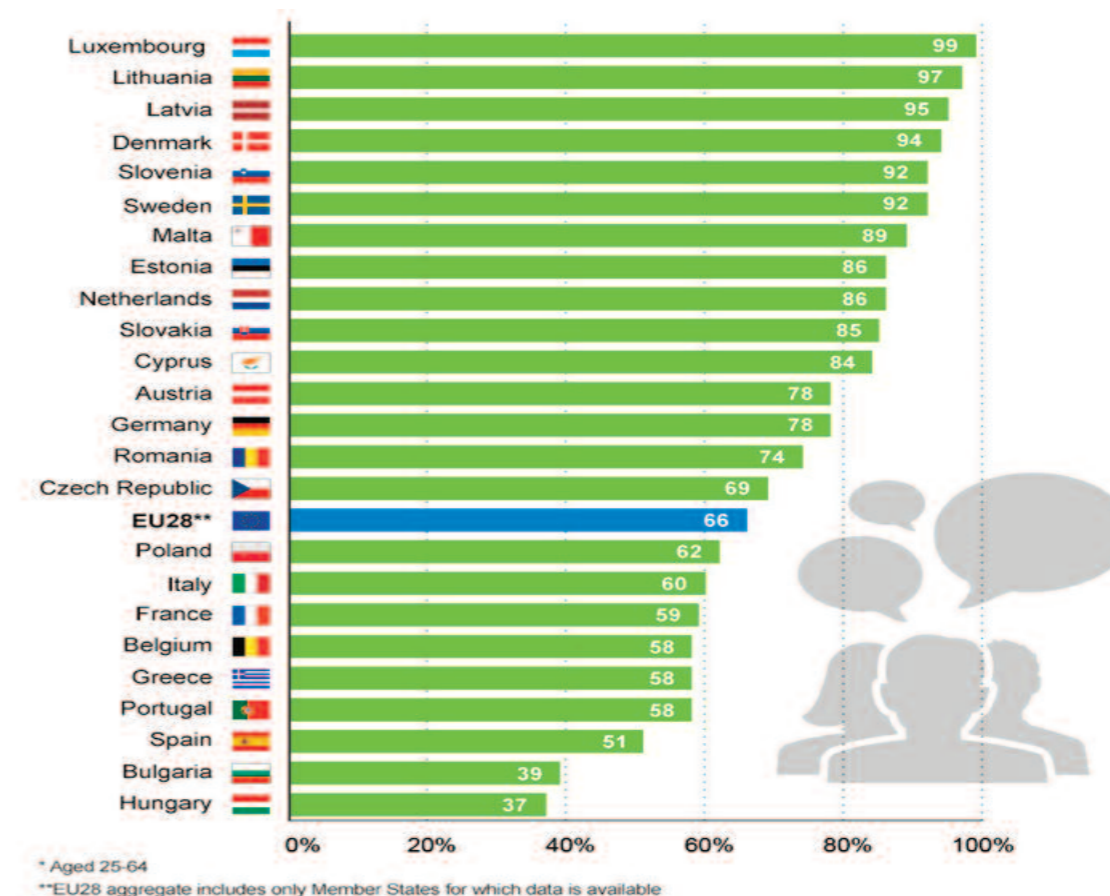
Τι επιθυμούν οι πολίτες

«Ευρωβαρόμετρο» 2015:

- ⇒ 72% των Ευρωπαίων πιστεύουν ότι όλοι οι πολίτες της ΕΕ πρέπει να μιλούν εκτός της μητρικής τους 2 ακόμη «ξένες» γλώσσες
- ⇒ 45% θεωρούν ότι απέκτησαν καλύτερη δουλειά λόγω της γνώσης ξ.γ.
- ⇒ 98% των Ελλήνων δηλώνει ότι επιθυμούν τα παιδιά τους να μάθουν ξ.γ. –τη μία «πολύ καλά» και τουλάχιστον μία ακόμη «μέτρια»
- ⇒ Θεωρούν πως οι ξ.γ. θα βοηθήσουν τα παιδιά να σπουδάσουν αποτελεσματικότερα και να βρουν (καλύτερη) δουλειά

Ποια είναι η πραγματικότητα

- ⇒ Σύμφωνα με τη «Eurostat» οι γλώσσες που χρησιμοποιούνται περισσότερο στα κράτη-μέλη της ΕΕ είναι:
  - ◆ Αγγλική 51%
  - ◆ Γερμανική 32%
  - ◆ Γαλλική 26%
- Ακολουθούν οι εξής:
  - ◆ Ιταλική (13%)
  - ◆ Ισπανική (9%)
  - ◆ Πολωνική (9%)
  - ◆ Ρωσική (6%)
- ⇒ 2/3 του εργαζόμενου πληθυσμού των κρατών μελών της ΕΕ έχει επικοινωνιακές ικανότητες τουλάχιστον σε μια γλώσσα διαφορετική από τη μητρική του.

⇒ Οι γλώσσες παγκόσμιας οικονομικής ισχύος υπολογισμένη από τον Ammon (1995) σε δισ. \$ είναι:

- ◆ 4.271 Αγγλικά
- ◆ 1,277 Ιαπωνικά
- ◆ 1,090 Γερμανικά

Ακολουθούν:

- ◆ 801 Ρωσικά
- ◆ 738 Ισπανικά
- ◆ 669 Γαλλικά
- ◆ 448 Κινέζικα
- ◆ 359 Αραβικά
- ◆ 302 Ιταλικά

⇒ Ποσοστό Ευρωπαίων επιστημόνων και ερευνητών που θεωρεί ότι η γλώσσα εργασίας του είναι γλώσσα άλλη από τη μητρική του και κυρίως η αγγλική (βάσει στοιχείων του 2003):

- ◆ Φυσική 98%
- ◆ Χημεία 83%
- ◆ Βιολογία 81%
- ◆ Ψυχολογία 81%
- ◆ Μαθηματικά 78%
- ◆ Ιατρική 72%
- ◆ Κοινωνιολογία 72%
- ◆ Φιλοσοφία 56%
- ◆ Οικονομικά 48%
- ◆ Γλωσσολογία 35%
- ◆ Επιστήμες εκπαίδευσης 27%
- ◆ Φιλολογία 23%
- ◆ Ιστορία 20%

⇒ Οι γλώσσες που διδάσκονται στα σχολεία της ΕΕ:

- ◆ Αγγλικά 88%
- ◆ Γαλλικά 32%
- ◆ Γερμανικά 18%
- ◆ Ισπανικά 8%

⇒ Στα κράτη-μέλη της ΕΕ η **αγγλική** είναι η **πρώτη ξένη γλώσσα** εκμάθησης, η **Γαλλική**, **Γερμανική** και **Ισπανική** είναι οι πιο δημοφιλείς δεύτερες ξένες γλώσσες στην σχολική εκπαίδευση.

⇒ Βεβαίως, υπάρχουν και σημαντικές διαφορές ανάμεσα στα κράτη-μέλη ως προς τις γλώσσες που έχουν εισαγάγει στην εκπαίδευση για λόγους **οικονομικούς και πολιτικούς**.

⇒ Στην **Ελλάδα** το ποσοστό εκείνων που δηλώνει πως είναι **απαραίτητο να χρησιμοποιεί μια ή περισσότερες ξένες γλώσσες στην εργασία του** είναι πάνω από 72%, ενώ το 99% των νέων δηλώνει πως είναι απολύτως απαραίτητο για τις σπουδές του.

⇒ Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με την Eurostat, το **98% των Ελλήνων** δηλώνει ότι επιθυμεί τα παιδιά του να μάθουν **ξ.γ. για σπουδές και απασχολησιμότητα**.

⇒ Ωστόσο, σε σχέση με άλλους Ευρωπαίους, το **48% των Ελλήνων δεν ξέρουν ούτε μια ξένη γλώσσα** (βλ. διαφάνεια 4), ενώ π.χ. μόνο το 8% των Σουηδών και Δανών μιλούν μόνο τη μητρική τους.

Η σχολική πραγματικότητα στην ΕΕ

⇒ Τα αποτελέσματα της «Ευρωπαϊκής Έρευνας Επικοινωνιακών Ικανοτήτων», από όπου προέκυψαν συγκρίσιμα στοιχεία σχετικά με το επίπεδο των γνώσεων ξ.γ. των ευρωπαίων μαθητών ηλικίας 14-15 ετών ανέδειξαν:

- ◆ Το χάσμα μεταξύ αυτού που επιθυμεί η κοινωνία και αυτού που προσφέρει η εκπαίδευση.
- ◆ Τη διαφορά ανάμεσα στη γλωσσομάθεια των μαθητών των κρατών-μελών (π.χ. 82% των Σουηδών μαθητών έχουν υψηλή γλωσσομάθεια, έναντι του 14% στη Γαλλία και του 9% στην Αγγλία).
- ◆ Ποιοι είναι οι βασικότεροι παράγοντες που συμβάλλουν σε αποτελεσματική ή αναποτελεσματική ξενόγλωσση εκπαίδευση.

⇒ Μεταξύ των χωρών που συμμετείχαν στην Έρευνα και η Ελλάδα, της οποίας τα αποτελέσματα σε σύγκριση με άλλες χώρες δημοσιεύονται επίσης στην ιστοσελίδα του Έργου: <http://www.surveylang.org/>

ΕΠΙΠΕΔΟ	ΑΓΓΛΙΚΑ			ΓΑΛΛΙΚΑ		
	1	2	3	1	2	3
B2	30.2	28.6	19.8	4.3	3.0	7.0
B1	14.9	17.9	33.1	6.0	7.8	8.5
A2	12.5	13	22.4	9.9	12.5	11.2
A1	27.2	22	18.2	44.6	39.5	24.4
Pre-A1	15.2	18.5	6.6	35.3	37.1	49

Τα δεδομένα από την Ελλάδα

⇒ Η μελέτη αναδεικνύει τα εξής συμπεράσματα σε σχέση με την Α' και Β' ξένη γλώσσα, στις ικανότητες κατανόησης γραπτού λόγου (1), κατανόησης προφορικού λόγου (2) και παραγωγής γραπτού λόγου (3).

Στοιχεία για την εκπαίδευση ξ.γ. στην Ελλάδα

⇒ Τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από την Ελλάδα για τις γνώσεις Αγγλικής και Γαλλικής των μαθητών της Γ' γυμνασίου μελετήθηκαν πιο αναλυτικά και παρουσιάζονται σε 2 γλώσσες:

- ◆ Foreign Language Learning in Greek Schools: European Survey on Language Competences, RCeL & IEP, 2014
- ◆ Η Εκμάθηση Ξένων Γλωσσών στο Σχολείο στην Ελλάδα: Ευρωπαϊκή Έρευνα Γλωσσικών Ικανοτήτων, RCeL & IEP, 2014

⇒ Οι δύο τόμοι είναι διαθέσιμοι μέσω του πύργου του RCeL (www.rcel.enl.uoa.gr) από το πεδίο **εκδόσεις** στην ελληνική και **publications** στην αγγλική εκδοχή)

Ορισμένα γενικά συμπεράσματα της ΕΕΓΓ

1 Οι **ώρες διδασκαλίας στην υποχρεωτική εκπαίδευση** δεν επαρκούν για να αποκτήσουν οι μαθητές

το επίπεδο γλωσσομάθειας που επιθυμούν οι γονείς, με αποτέλεσμα να στέλνουν τα παιδιά τους στα κέντρα ξένων γλωσσών και να δημιουργείται μεγάλη ανομοιογένεια του επιπέδου γλωσσομάθειας των μαθητών (κυρίως στην αγγλική)

2 Οι **ώρες διδασκαλίας στο Λύκειο** είναι πολύ λιγότερες από τον ευρωπαϊκό Μ.Ο. και σχεδόν ανύπαρκτος στα ΕΠΑ.Λ., αντίθετα από ότι συμβαίνει στην συντριπτική πλειοψηφία των κρατών-μελών της ΕΕ

3 Οι έλληνες **εκπαιδευτικοί ξένων γλωσσών** είναι καλά καταρτισμένοι (σε σχέση με το Μ.Ο. των ευρωπαίων συναδέλφων τους), αλλά **δεν τους παρέχεται κανένα απολύτως κίνητρο** για να καταβάλουν προσπάθειες να ξεπεράσουν τα προβλήματα που συχνά παρουσιάζονται **ή επιβράβευση** όταν κάνουν εξαιρετική δουλειά παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν

4 Οι **συνθήκες μάθησης της ξένης γλώσσας** στο ελληνικό δημόσιο σχολείο είναι **αρνητικές** σε σχέση με τον ευρωπαϊκό Μ.Ο.

Το κόστος της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης στην Ελλάδα

⇒ Δεδομένου ότι οι μαθητές δεν αποκτούν το επίπεδο γλωσσομάθειας που επιθυμούν οι γονείς τους στο δημόσιο σχολείο, αφού οι ώρες διδασκαλίας που απαιτούνται δεν επαρκούν, τα ελληνικά νοικοκυριά

ξοδεύουν περίπου 800.000 ευρώ ετησίως για την εκμάθηση της ξένης γλώσσας εκτός σχολείου.

- ⇨ Στα έξοδα αυτά δεν περιλαμβάνονται οι ιδιωτικές δαπάνες για:
  - ◆ αγορά βιβλίων που χρησιμοποιούνται σε κέντρα ξένων γλωσσών,
  - ◆ εξέταστρα ξένων πιστοποιητικών γλωσσομάθειας,
  - ◆ ιδιαίτερα μαθήματα,
  - ◆ δίδακτρα σε ιδιωτικά σχολεία,
  - ◆ αγορές που αφορούν τη δημόσια εκπαίδευση, όπως π.χ. η αγορά βιβλίων ξ.γ. του Λυκείου.
- ⇨ Δεν περιλαμβάνονται και τα πρόσθετα έξοδα του κράτους για βιβλία του Δημοτικού (Γαλλικής και Γερμανικής) από την ελεύθερη αγορά δεν με ποσόν που ανέρχεται ετησίως στις 700.000 ευρώ περίπου.
- ⇨ Αξίζει να σημειωθεί ότι η δαπάνη για την εκμάθηση ξ.γ. αντιπροσωπεύει την τρίτη πιο σημαντική δαπάνη του νοικοκυριού στην Ελλάδα και ότι, παρά την κρίση, η δαπάνη αυτή έχει μειωθεί ελάχιστα ενώ οι

δαπάνες στα σούπερ μάρκετ έχουν μειωθεί σημαντικά!

Θετικές ενέργειες της πολιτείας

- ⇨ Υιοθετήθηκε νέο πρόγραμμα σπουδών για τις ξένες γλώσσες στην υποχρεωτική εκπαίδευση από το σχολικό έτος 2016-17.
  - ◆ Το «ΕΠΣ-ΞΓ» ακολουθεί την 6βαθμη κλίμακα γλωσσομάθειας του Συμβουλίου της Ευρώπης και περιλαμβάνει «ύλη» η οποία είναι εναρμονισμένη με τους δείκτες επικοινωνιακής ικανότητας του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες (2018).
  - ◆ Η «ύλη» του ΕΠΣ-ΞΓ συνάδει με την «ύλη» για τις εξετάσεις που οδηγούν στην απόκτηση του ΚΠΓ.
- ⇨ Παράλληλα, σχεδιάστηκε και εφαρμόζεται νέος τρόπος αξιολόγησης των επικοινωνιακών ικανοτήτων των μαθητών (με νέο Π.Δ.), με στόχο και την προετοιμασία των μαθητών για το ΚΠΓ.
- ⇨ Από το 2016-17 έγινε εισαγωγή της αγγλικής από την Α' Δημοτικού σε ένα ενιαίο ολοήμερο σχολείο

από το σχολικό έτος, και εφαρμόζεται το ΠΕΑΠ (<http://rcel.enl.uoa.gr/peap>)

- ⇨ Έχουν αναπτυχθεί ποικίλα ψηφιακά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα μάθησης για τις ξένες γλώσσες, με πολλές πληροφορίες για τους ψηφιακούς πόρους στους οποίους μπορεί να έχει πρόσβαση κάθε εκπαιδευτικός, καθώς επίσης και τρόποι αξιοποίησης ψηφιακών μαθησιακών αντικειμένων και εφαρμογών για την εκμάθηση της ξένης γλώσσας.
- ⇨ Από φέτος ξεκινά επιμόρφωση των εκπαιδευτικών ξ.γ. για την χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας στο μάθημά τους.
- ⇨ Δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις (Ν. 4452/2017) για τη διενέργεια ηλεκτρονικής προσαρμοστικής εξέτασης του ΚΠΓ με σκοπό και την πιστοποίηση της γλωσσομάθειας των μαθητών του σχολείου.
- ⇨ Στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενου από το ΕΣΠΑ (2010-2014) έργου σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε το ηλεκτρονικό σχολείο του ΚΠΓ που δίνει τη δυνατότητα δωρεάν προετοιμασίας για τις έντυπες εξετάσεις του ΚΠΓ.
- ⇨ Καταργήθηκε η «επάρκεια διδασκαλίας» για εκείνους που διαθέτουν απλώς άριστη επάρκεια γλωσσομάθειας και όχι διδακτική και παιδαγωγική κατάρτιση (με ΥΑ υπ' αρ. 6117/Α5, Αρ. Φύλλου 324/08-02-2017).
- ⇨ Σχεδιάζεται, με χρηματοδότηση μέσω ΕΣΠΑ, πρόγραμμα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών για την εφαρμογή του ΕΠΣ-ΞΓ και την αξιοποίηση προσεγγίσεων διαφοροποιημένης διδασκαλίας στην τάξη.
- ⇨ Η πολιτεία, διά στόματος της σημερινής ηγεσίας του ΥΠ.Π.Ε.Θ., έχει αρχίσει να υποστηρίζει την εκπαιδευτική αυτονομία της σχολικής μονάδας και για τις ξένες γλώσσες αυτό μπορεί να σημαίνει πως είναι δυνατόν να υπάρξουν ευκαιρίες διαφοροποιημένης εκπαίδευσης, δηλαδή να μπορούν τα σχολεία ανά την Ελλάδα, σταδιακά, να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών τους.

Έργα για την αναβάθμιση της ξενόγλωσσας εκπαίδευσης (2010-2015)

<http://rcel.enl.uoa.gr/flane/>

<http://www.rcel.enl.uoa.gr>

(Στο πεδίο «Ανακινώσεις & εκδηλώσεις» έχουν αναρτηθεί: (α) η παρουσίαση αυτή και (β) η έκθεση με τα συμπεράσματα της Επιτροπής για την ξενόγλωσσα εκπαίδευση στο δημόσιο σχολείο).

Πορίσματα διαλόγου με εκπροσώπους των Κοινοβουλευτικών Πολιτικών Κομμάτων

Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς Θεμιστοκλής Κοτσιφάκης, Συντονιστής του Τμήματος Παιδείας της Κεντρικής Επιτροπής του ΣΥΡΙΖΑ

Ο κ. Κοτσιφάκης μίλησε αναλυτικά για την ανάγκη να αναβαθμιστεί η διδασκαλία των ξένων γλωσσών στο δημόσιο σχολείο. Σε αυτό το πλαίσιο εκανε μια εκτενή αναφορά σε όσα νομοθετήθηκαν για τις ξένες γλώσσες. Συγκεκριμένα, ανέφερε ότι έχει θεσμοθετεί ο νέος ενιαίος τύπος ολόημερου δημοτικού σχολείου εξασφαλίζοντας ότι από την πρώτη δημοτικού σε όλα τα δημοτικά σχολεία της χώρας θα διδάσκονται αγγλικά. Επισήμανε ότι αποδόθηκαν οργανικές θέσεις στους μεταταχθέντες εκπαιδευτικούς στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Αναφέρθηκε στο προεδρικό διάταγμα για το Γυμνάσιο με το οποίο καθιερώθηκαν τα δύο τετράμηνα εισάγοντας παράλληλα συνθετικές δημιουργικές εργασίες μειώνοντας τον εξεταστικό φόρτο για όλα τα μαθήματα. Πρόσθεσε ότι στο μάθημα των αγγλικών δόθηκε έτσι η ευκαιρία στους εκπαιδευτικούς να κρίνουν συνολικά την απόδοση του μαθητή και μέσα από τη συνεργασία του με τους συμμαθητές του και να μην

εξαρτάται μόνο από την ατομική πρόοδο. Με υπουργική απόφαση αλλάχθηκε το καθεστώς χορήγησης επάρκειας προσόντων για τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών, που όπως πρόσθεσε ήταν και πάγιο αίτημα των εκπαιδευτικών δημόσιας εκπαίδευσης αλλά και ιδιωτικής. Με νομοθετική ρύθμιση, όπως είπε, διευθετήθηκε και το ζήτημα χορήγησης πιστοποιητικού παιδαγωγικής επάρκειας για τους ήδη κατέχοντες πιστοποιητικά γλωσσομάθειας. Στη συνέχεια, ανέφερε ότι νομοθετήθηκαν τα ωρολόγια προγράμματα που εκκρεμούσαν: στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση το Πρόγραμμα Σπουδών για τα αγγλικά στην Α' και τη Β' τάξη του Δημοτικού και το ενιαίο πρόγραμμα σπουδών για τις ξένες γλώσσες στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο. Επισήμανε ότι ήταν σημαντικό αυτό το βήμα για τον εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων. Επίσης πρόσθεσε ότι χρειάζεται περαιτέρω εκσυγχρονισμός και για το Λύκειο και ειδικότερα για τα Επαγγελματικά Λύκεια όπου στο Υπουργείο Παιδείας γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια αναβάθμισης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού των αναλυτικών προγραμμάτων για τα διδακτικά αντικείμενα θα ξεκινήσει, όπως είπε, κι η συζήτηση για τη συγγραφή βιβλίων

για τη διδασκαλία των αγγλικών για τους τομείς και τις ειδικότητες. Τα ΕΠΑ.Λ. χρειάζονται, τόνισε, τις ξένες γλώσσες γιατί οι μαθητές εκπαιδεύονται σε ορολογία του εργασιακού τους αντικείμενου και μπορούν έτσι να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Τέλος, αναφέρθηκε στην καθιέρωση με ΦΕΚ της ένταξης του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας με την εφαρμογή των ηλεκτρονικών εξετάσεων. Έτσι θα μπορούν οι μαθητές να αποδεικνύουν τις γνώσεις που απέκτησαν στο δημόσιο σχολείο. Εδώ βεβαίως, όπως πρόσθεσε, θα χρειαστεί να εξεταστεί το θέμα ωρών διδασκαλίας και ίσως μια πρώτη σκέψη να είναι για το Γυμνάσιο η αξιοποίηση των τριώρων, της ενισχυτικής διδασκαλίας και της πρόσθετης διδακτικής στήριξης για το Λύκειο.

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Νίκος Κωστόπουλος, Γραμματέας Επιστημονικών Φορέων της ΝΔ

Ο κ. Κωστόπουλος, γραμματέας Επιστημονικών Φορέων της Ν.Δ αναφέρθηκε αρχικά στην ανάγκη

επιστροφής στο πλεόνασμα του 0,5% καθώς έχοντας αυτό τον χαμηλότερο οικονομικό στόχο μπορεί να επιτευχθεί η αύξηση του κοινωνικού μερίσματος το οποίο θα συμβάλει στην περαιτέρω βιοτική και πολιτιστική ανάπτυξη αλλά και θα επιτρέψει την ενίσχυση του εκπαιδευτικού συστήματος και στο Δημόσιο αλλά και στον Ιδιωτικό τομέα, μέσω της διάθεσης κονδυλίων σε ετήσια βάση. Αναφέρθηκε στη σημασία των επενδύσεων στον τομέα της εκπαίδευσης καθώς μια τέτοια προοπτική δημιουργεί τη δυνατότητα νέων θέσεων εργασίας γεγονός που αφορά άμεσα και τους ξενόγλωσσους εκπαιδευτικούς, ενώ εξέφρασε την δυσαρέσκεια του για το γεγονός της διαρροής Ελλήνων επιστημόνων στο εξωτερικό. Ειδικότερα ο κ. Κωστόπουλος παρουσίασε τις προτάσεις της Ν.Δ για την ξενόγλωσση εκπαίδευση στη χώρα μας τονίζοντας την ανάγκη ενίσχυσης της διδασκαλίας των Αγγλικών σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης (Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο) με την αύξηση των ωρών αλλά και την ανάγκη διαρκούς επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών. Επιπλέον αναφέρθηκε και στην σημασία της αξιολόγησης των κρατικών λειτουργιών η οποία θα πρέπει να έχει κυρίως ενθαρρυντικό χαρακτήρα.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΑΡΑΤΑΞΗ

Μιχάλης Κατρίνης,

Μέλος του Πολιτικού Συμβουλίου του ΠΑΣΟΚ

Ο κ. Κατρίνης, εκπρόσωπος της ΔΗ.ΣΥ. αναφέρθηκε στη σημασία της γλωσσομάθειας, ειδικότερα στη Ελληνική κοινωνία, καθώς η γνώση ξένων γλωσσών αποτελεί βασικό εφόδιο που καθορίζει τις μετέπειτα επιλογές, επαγγελματικές και άλλες, των νέων της χώρας μας.

Τόνισε την ανάγκη να ξεκινούν τα παιδιά την εκμάθηση της ξένης γλώσσας από πρώιμη ηλικία, και πάντοτε δωρεάν στο δημόσιο σχολείο και έκανε μια γενική αναφορά στη πρόοδο που επετεύχθη μεταξύ 2010-2012 στο τομέα της ξενόγλωσσας εκπαίδευσης της χώρας μας (εφαρμογή του προγράμματος ΠΕΑΠ, αύξηση των ωρών διδασκαλίας, συγγραφή βιβλίου Γ' δημοτικού, διανομή έντυπου εκπαιδευτικού υλικού κ.α.).

Ο κ. Κατρίνης υπογράμμισε την ανάγκη διαλόγου, συναίνεσης και σύνθεσης απόψεων όλων των πολιτικών φορέων και πρότεινε εκ μέρους της ΔΗ.ΣΥ την αύξηση των ωρών διδασκαλίας, την ενίσχυση του θεσμού του Κ.Π.Γ και την συνέχιση διδασκαλίας της γλώσσας στα ΓΕΛ, ΕΠΑΛ (προσαρμοσμένα στις μαθησιακές ανάγκες και ιδιαιτερότητες των μαθητών). Αναφέρθηκε στη σημασία της συνεχούς επιμόρφωσης των ξενόγλωσσων εκπαιδευτικών, στην αξιοποίηση του χρόνου του ολοήμερου σχολείου αλλά και στη πιθανότητα δημιουργίας τμημάτων από την Ε' δημοτικού με βάση το επίπεδο των μαθητών.

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

Αλέξανδρος Καρβούνης,

Αναπληρωτής Γραμματέας Παιδείας των ΑΝ.ΕΛ.

Ο κ. Καρβούνης, εκπρόσωπος των ΑΝ.ΕΛ., τόνισε την ανάγκη ύπαρξης ενός μεγαλόπνοου και εμπνευσμένου σχεδίου για τη παιδεία το οποίο θα αποτελεί προϊόν συνεργασίας όλων των πολιτικών

παρατάξεων. Αναφέρθηκε στο δυσάρεστο γεγονός της λειτουργίας του εκπαιδευτικού συστήματος με «ξένα χρήματα», στα λειτουργικά κενά αλλά και στις άσχημες εργασιακές συνθήκες των ξενόγλωσσων εκπαιδευτικών οι οποίοι αναγκάζονται να προσφέρουν υπηρεσίες πολλές φορές σε πάνω από τρία σχολεία προκειμένου να συμπληρώσουν το ωράριό τους.

Ο κ. Καρβούνης μίλησε ακόμα για την ανάγκη αναβάθμισης της ώρας των Αγγλικών (πολλές από τις οποίες χάνονται χωρίς να αναπληρώνονται), την σημασία της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών των ξένων γλωσσών που πρέπει να στοχεύει στην επιβράβευση και όχι στη τιμωρία, αλλά και στην ανάγκη αυτοαξιολόγησης και αυτοκριτικής από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς προκειμένου να συντελέσουν αποτελεσματικά και αποφασιστικά στην βελτίωση του ξενόγλωσσου εκπαιδευτικού συστήματος.

ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ

Θεοδώρα Μεγαλοοικονόμου Πασχάλη,

Βουλευτής Β' Πειραιά της Ένωσης Κεντρώων

Η κ. Μεγαλοοικονόμου, εκπρόσωπος της Ένωσης Κεντρώων αναφέρθηκε στην υποβάθμιση του μαθήματος των Αγγλικών ειδικότερα στην Β' και Γ' Λυκείου (ακόμα και από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς) και στο καταλυτικό ρόλο των φροντιστηρίων τα οποία έχουν ουσιαστικά εκμηδενίσει το ρόλο της δημόσιας εκπαίδευσης. Η κ. Μεγαλοοικονόμου τόνισε την ανάγκη χάραξης κοινής στρατηγικής των πολιτικών κομμάτων που να αφορά στην εκπαίδευση και υπογράμμισε τη σημασία της υποχρεωτικής διδασκαλίας της ξένης γλώσσας στη Β' και Γ' Λυκείου καθώς και το όφελος του να διδάσκεται από την πρώτη κιόλας τάξη του δημοτικού σχολείου. Αναφέρθηκε στην ανάγκη εκσυγχρονισμού των σχολικών εγχειριδίων και στην δημιουργία ψηφιακού υλικού αλλά και στη σημασία της επιλογής

της δεύτερης ξένης γλώσσας από τους μαθητές η οποία συνήθως δε γίνεται σεβαστή εφόσον τελικά υπερσχύει η διδασκαλία της γλώσσας που έχει επιλέξει η πλειοψηφία. Τόνισε, τέλος, την ανάγκη να αποκτούν οι μαθητές πιστοποιητικό γλωσσομάθειας με την αποφοίτηση τους από το Λύκειο.

ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ

Όλγα Δούρου,

Εμπειρογνώμων Τομέα Νέας Γενιάς Ποταμιού

Η εκπρόσωπος άσκησε κριτική στο υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα και τόνισε την έλλειψη εκπαιδευτικών ειδικότερα στη δεύτερη ξένη γλώσσα. Αναφέρθηκε στις ακατάλληλες εγκαταστάσεις καθώς και στην έλλειψη πρόσβασης στο διαδίκτυο και υπογράμμισε την ανάγκη ύπαρξης μιας διακομματικής συνεργασίας με μακροπρόθεσμο πλάνο που να αφορά στην ξενόγλωσσα εκπαίδευση. Η κ. Δούρου τόνισε επίσης τη σημασία μιας αντικειμενικής, χωρίς κομματικές σκοπιμότητες, αξιολόγησης όχι μόνο των εκπαιδευτικών αλλά και των υποδομών, των βιβλίων και των προγραμμάτων σπουδών καθώς και τη σημασία της δια βίου εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών που ουσιαστικά εξασφαλίζει τη σταθερή θέση τους στα σχολεία. Η εκπρόσωπος πρότεινε επίσης την εισαγωγή μιας ακόμη ώρας διδασκαλίας της γλώσσας με αντικείμενο τη λογοτεχνία ή την ιστορία του κράτους του οποίου η γλώσσα διδάσκεται καθώς και την διοργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών των μαθητών σε άλλες χώρες. Αναφέρθηκε στο ρόλο της Αγγλικής ως γλώσσας- γέφυρας μεταξύ των Ελλήνων μαθητών και των αλλοδαπών, στην ανάγκη διορισμού νέων εκπαιδευτικών, στη διασύνδεση των πανεπιστημίων με την αγορά εργασίας αλλά και στην ανάγκη θέσπισης ενός προπαρασκευαστικού έτους όπου οι εκπαιδευτικοί θα προετοιμάζονται για την είσοδό τους στη δημόσια εκπαίδευση ως κρατικοί λειτουργοί (η οποία θα γίνεται ύστερα από αξιολόγηση).

Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Χαριλάου Τρικούπη 14 - 10679 Αθήνα - Τηλ/Φαξ 210-3619500

Web site: <http://www.pekade.gr> e-mail: info@pekade.gr

Συνάντηση της ΠΕΚΑΔΕ με τον Υφυπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων Δ. Μπαξεβανάκη Κατάθεση υπομνήματος για το ΕΠΑ.Λ.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Την Πέμπτη, 20 Ιουλίου 2017, πραγματοποιήθηκε συνάντηση μελών του Δ.Σ. της Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. με τον Υφυπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων κ. Δ. Μπαξεβανάκη παρουσία του Διευθυντή του γραφείου του Υφυπουργού κ. Θ. Κοτσιφάκη και του Προϊσταμένου της Δ/σης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης της Γεν. Δ/σης Σπουδών Α'θμιας και Β'θμιας Εκπαίδευσης κ. Γ. Μουστάκα.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης η ΠΕΚΑΔΕ υπέβαλε υπόμνημα με θέμα τη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας στο Επαγγελματικό Λύκειο. Τα μέλη του Δ.Σ. επισήμαναν τη σημασία του μαθήματος της Αγγλικής Γλώσσας στο δημόσιο σχολείο, αναφέρθηκαν στις ελλείψεις και παραλείψεις που παρατηρούνται στη διδασκαλία

του αντικειμένου στα ΕΠΑ.Λ., κατέθεσαν συγκεκριμένες προτάσεις για την ενίσχυση της διδασκαλίας της αγγλικής γλώσσας στο Λύκειο κι ειδικότερα στο ΕΠΑ.Λ.

Στόχος της συνάντησης ήταν να τεθούν οι βάσεις για να ξεκινήσει μια συλλογική προσπάθεια αναβάθμισης της διδασκαλίας της Αγγλικής στο Λύκειο και συγκεκριμένα στο Επαγγελματικό Λύκειο, με αφορμή την αναμόρφωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Στο διάλογο που ακολούθησε υπήρξε θετική ανταπόκριση εκ μέρους της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠ.Π.Ε.Θ., διάθεση περαιτέρω συνεργασίας και προτροπή συμβολής της ΠΕΚΑΔΕ στον εκσυγχρονισμό της διδασκαλίας και εκμάθησης του μαθήματος της αγγλικής γλώσσας στα ΕΠΑ.Λ.

Το Δ.Σ. της Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε.

Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Χαριλάου Τρικούπη 14 - 10679 Αθήνα - Τηλ/Φαξ 210-3619500

Web site: <http://www.pekade.gr> e-mail: info@pekade.gr

Αρ. Πρωτ.: 03
Αθήνα, 17 Ιουλίου 2017

Προς:

Υφυπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
κ. Δημήτρη Μπαξεβανάκη

Κοιν.:

Πρόεδρο Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής
κ. Γεράσιμο Κουζέλη,
ΟΛΜΕ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Θέσεις και προτάσεις της Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. για τη διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας στο Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ)

Αξιότιμε κύριε Υφυπουργέ,

Η Πανελλήνια Ένωση Καθηγητών Αγγλικής Δημόσιας Εκπαίδευσης (Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε.) δραστηριοποιείται στο χώρο της Δημόσιας Εκπαίδευσης επί 39 συναπτά έτη με πάνω από 3.000 μέλη σε όλη την Ελλάδα. Ως επιστημονική ένωση, η Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. διοργανώνει επιστημονικές και επιμορφωτικές δράσεις συμβάλλοντας στην επιστημονική και παιδαγωγική κατάρτιση και επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών Αγγλικής Γλώσσας με απώτερο στόχο τη συνολική αναβάθμιση της ποιότητας της διδασκαλίας και εκμάθησης της αγγλικής γλώσσας στο δημόσιο σχολείο.

Στόχος αυτού του υπομνήματος είναι: **α)** να επισημάνει τη σημασία του μαθήματος της Αγγλικής Γλώσσας στο δημόσιο σχολείο και ιδιαίτερα στο Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑ.Λ.), **β)** να πα-

ραθέσει ελλείψεις και παραλείψεις που παρατηρούνται στη διδασκαλία του αντικειμένου στα ΕΠΑ.Λ. και **γ)** να καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις για την ενίσχυση της διδασκαλίας της αγγλικής γλώσσας στο Λύκειο κι ειδικότερα στο ΕΠΑ.Λ.

α) Το μάθημα της Αγγλικής Γλώσσας στο Λύκειο:

Η εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας στο ελληνικό δημόσιο σχολείο εμπίπτει στη γενική ατζέντα της Ευρωπαϊκής γλωσσικής πολιτικής που αντιλαμβάνεται την πολυγλωσσία, δηλαδή τη χρήση ξένων γλωσσών ως **βασική δεξιότητα** που συμβάλλει στην ολοκληρωμένη συγκρότηση και κατάρτιση και προάγει την ανταγωνιστικότητα των ατόμων, ενισχύοντας την κινητικότητα και παρέ-

χοντας ευκαιρίες σε τομείς εκπαίδευσης και εργασίας. Ταυτόχρονα, η επικοινωνία στην ξένη γλώσσα αποτελεί μία από τις **Βασικές Ικανότητες δια βίου μάθησης**, την οποία χρειάζονται όλοι για την προσωπική τους ολοκλήρωση και ανάπτυξη, την ενεργό ιδιότητα του πολίτη, την κοινωνική ένταξη και την απασχόληση και συνιστά σύγχρονο εφόδιο για ισότιμη και ενεργό συμμετοχή στη σύγχρονη κοινωνία της γνώσης. Σε αυτό το πλαίσιο και σε συνέχεια ευρωπαϊκών ερευνών, η διδασκαλία των ξένων γλωσσών αποτελεί **εργαλείο για την αναγνώριση των δεξιοτήτων και επαγγελματικών προσόντων του κάθε πολίτη** καθιστώντας αναγκαία τη στήριξη του παρεχόμενου έργου των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών. Επιπλέον, η εκμάθηση συνοδεύεται και από την **ανάγκη πιστοποίησης αυτών των δεξιοτήτων και προσόντων** μέσα από διαπιστευμένα εθνικά συστήματα εξέτασης σε αντιστοιχία με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (CEFR).

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, κρίνεται **αναγκαία η διδασκαλία και εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας** στην τελευταία βαθμίδα της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, στο Λύκειο, συμβάλλοντας επιπλέον στην προώθηση και υλοποίηση των σκοπών της ποιοτικής αναβάθμισης του Λυκείου, όπως αυτοί τίθενται στο πλαίσιο της επικείμενης μεταρρύθμισης για το Λύκειο και, ειδικότερα, της «πλήρους αναβάθμισης σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης της διδασκαλίας των ξένων γλωσσών» (Πορίσματα Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής, 2016, σελ. 29).

Η σημασία της διδασκαλίας κι εκμάθησης της αγγλικής γλώσσας κατά τη διάρκεια των σπουδών στο Λύκειο συνδέεται με ένα ακόμα παράγοντα.

Στο Λύκειο οι μαθητές έχουν αναπτύξει σύνθετες νοητικές ικανότητες και ωριμότερη σκέψη, που τους επιτρέπουν να κατακτήσουν την αγγλική γλώσσα στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο. Συγκεκριμένα, κατάκτησή της αγγλικής γλώσσας σε επίπεδο «Πολύ καλής γνώσης» (Γ1) ή «Άριστης γνώσης» (Γ2) είναι αναγκαία για τους μαθητές που θα ακολουθήσουν ανώτατες ή ανώτερες σπουδές, θα επιλέξουν άλλες μορφές εκπαίδευσης και κατάρτισης ή θα κατευθυνθούν στην αγορά εργασίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της αναγκαιότητας εκμάθησης της γλώσσας στο υψηλότερο δυνατόν επίπεδο αποτελεί η εξέταση του μαθήματος ως κατοχυρώνει την πρόσβαση των τελειοφοίτων και αποφοίτων ΓΕΛ και ΕΠΑΛ σε 20 σχολές (ΑΕΙ, ΑΤΕΙ), 2 επιστημονικών πεδίων (1ου και 5ου)¹.

β) Γενικές Προτάσεις της Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. για το μάθημα της Αγγλικής στο Λύκειο (ΓΕΛ-ΕΠΑ.Λ.):

- Διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας σε όλες τις τάξεις του Λυκείου (ΓΕΛ και ΕΠΑ.Λ.) ως **μάθημα γενικής παιδείας (βασικού κορμού)**, υποχρεωτικό για όλους τους μαθητές, έτσι ώστε να κατακτούν γνώσεις και δεξιότητες υψηλού επιπέδου προκειμένου να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις αυξημένες ανάγκες και προκλήσεις της μελλοντικής εκπαιδευτικής, επαγγελματικής και κοινωνικής τους ζωής.
- Αύξηση των ωρών διδασκαλίας της Αγγλικής Γλώσσας σε **τουλάχιστον** τρεις (3) ώρες εβδομαδιαίως, οι οποίες κρίνονται απαραίτητες για εργασία των μαθητών/-τριών **μέσα** στην τάξη, λόγω της επικοινωνιακής φύσης του μαθήματος και της άμε-

σης συσχέτισης των ωρών διδασκαλίας με την κατάρτιση της γλώσσας σε πολύ καλό (Γ1) ή άριστο (Γ2) επίπεδο.

- Εκπόνηση Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) για το Λύκειο, αντίστοιχου αυτού για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο, στο οποίο θα συνεχίζεται η εκπόνηση ενός σαφούς προγράμματος διδασκαλίας και εκμάθησης των Αγγλικών στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο.

- Παραγωγή σχολικών εγχειριδίων και μαθησιακού υλικού που θα υποστηρίζει το ΕΠΣ-ΞΓ και τους στόχους που διατυπώθηκαν παραπάνω.

- Επέκταση της **πιστοποίησης** γλωσσομάθειας της αγγλικής γλώσσας στο Λύκειο στα επίπεδα Γ1/Γ2 μέσα από τη σύνδεση με το Κρατικό Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας (ΚΠγ), η οποία θα παρέχεται προαιρετικά σε όποιον το επιθυμεί.

- Ποιοτική αναβάθμιση και εμπλουτισμό της ενδοσχολικής εξέτασης του μαθήματος με στόχο την αξιολόγηση όλων των διδασκόμενων γλωσσικών δεξιοτήτων: κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου, παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου, διαμεσολάβηση σε προφορικό και γραπτό λόγο.

- Δημιουργία, στη Γ' Λυκείου, τμημάτων προετοιμασίας για τους μαθητές/-τριες που επιλέγουν να εξεταστούν στο ειδικό μάθημα της Αγγλικής Γλώσσας στις Πανελλήνιες Εξετάσεις.

- Καταγραφή στο Απολυτήριο του Λυκείου του επιπέδου γλωσσομάθειας που έχει αποκτηθεί καθ' όλη τη διάρκεια σχολικής φοίτησης ως κριτήριο εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και ως μέρος επαγγελματικής κατάρτισης.

γ) Το μάθημα της Αγγλικής Γλώσσας στο Επαγγελματικό Λύκειο:

Στο πλαίσιο της συνολικής προσπάθειας αναβάθμισης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης που προ-

ωθεί το Υπουργείο Παιδείας, η διδασκαλία του μαθήματος της αγγλικής γλώσσας πρέπει να ανταποκρίνεται στις γενικές εκπαιδευτικές ανάγκες και επαγγελματικές δεξιότητες που καλούνται να αναπτύξουν οι μαθητές/-τριες. Η αγγλική γλώσσα, επομένως, χρειάζεται να προσεγγίζεται τόσο ως μάθημα γενικής παιδείας, που στόχο έχει την ανάπτυξη υψηλού επιπέδου γλωσσομάθειας σε συνέχεια αυτού που κατακτήθηκε στο

1 Από το 2009 έως το 2017 αυξάνεται διαρκώς ο αριθμός των μαθητών/-τριών που επιλέγουν να εξεταστούν στην αγγλική γλώσσα ως ειδικό μάθημα (6.780- 16.712) σε ποσοστό που ανέρχεται, για το 2017, στο 72,73% όσων επιλέγουν ειδικά μαθήματα (ΓΕΛ και ΕΠΑ.Λ.).

Γυμνάσιο, αλλά και ως μάθημα γλωσσικής κατάρτισης, που αποτελεί προσόν επαγγελματικής εξέλιξης στον τομέα και την ειδικότητα που επιλέγουν να ακολουθήσουν οι μαθητές/-τριες των ΕΠΑ.Λ. Με δεδομένο ότι οι μαθητές/-τριες των ΕΠΑ.Λ., στην πλειοψηφία τους, προέρχονται από τμήματα «Αρχαρίων» στο Γυμνάσιο χρειάζονται ενίσχυση της διδασκαλίας της αγγλικής γλώσσας ώστε να μπορέσουν να αποκτήσουν το επιθυμητό επίπεδο γλωσσομάθειας που θα ανταποκρίνεται στις αυξημένες γλωσσικές ανάγκες και επαγγελματικές δεξιότητες του τομέα και της ειδικότητας που θα επιλέξουν. Δυστυχώς, όμως, είναι διαπιστωμένο ότι η διδασκαλία του μαθήματος Γενικών Αγγλικών καθώς και των Αγγλικών Τομέα και Ειδικότητας δεν ανταποκρίνεται ούτε στο επιθυμητό γλωσσικό επίπεδο ούτε στις επαγγελματικές ανάγκες της εκάστοτε ειδικότητας, γεγονός που οφείλεται:

1. Στην αναποτελεσματικότητα των υπαρχόντων βιβλίων να ανταποκριθούν στο επίπεδο γλωσσομάθειας μαθητών/-τριών (που έχει κατακτηθεί στο Γυμνάσιο) και στην αποσπασματική μεθο-

¹ Από το 2009 έως το 2017 αυξάνεται διαρκώς ο αριθμός των μαθητών/-τριών που επιλέγουν να εξεταστούν στην αγγλική γλώσσα ως ειδικό μάθημα (6.780- 16.712) σε ποσοστό που ανέρχεται, για το 2017, στο 72,73% όσων επιλέγουν ειδικά μαθήματα (ΓΕΛ και ΕΠΑ.Λ.).

δολογία διδακτικής αγγλικών για επαγγελματικούς σκοπούς (English for Occupational Purposes)

2. Στη αποσπασματική κατανομή ωρών διδασκαλίας αγγλικών από την Α' ΕΠΑ.Λ. έως και τη Γ' ΕΠΑ.Λ. (για τα Ημερήσια ΕΠΑ.Λ.) και έως και τη Δ' ΕΠΑ.Λ. (για τα Εσπερινά ΕΠΑ.Λ.), όπως αποτυπώνεται στο παρόν ωρολόγιο πρόγραμμα.

3. Επιπλέον παρατηρείται ασαφής κι ατεκμηρίωτη αυξομείωση ωρών διδασκαλίας σε κάποιες ειδικότητες και πλήρης απουσία διδασκαλίας αγγλικών σε ειδικότητες όπου τα αγγλικά αποτελούν την κύρια γλώσσα συγγραφής και πρακτικής εφαρμογής του αντικειμένου (π.χ. Τομέας Πληροφορικής).

4. Στην υπάρχουσα γραπτή τελική εξέταση του μαθήματος που δε συνάδει με τη στοχοθεσία και τη μέθοδο διδακτικής αγγλικών για ειδικούς, επαγγελματικούς σκοπούς.

5. Στην έλλειψη σύγχρονου αναλυτικού προγράμματος για το Λύκειο.

Ως αποτέλεσμα, η έλλειψη ανάπτυξης επιθυμητού γλωσσικού επιπέδου και η ανεπαρκής γλωσσική ανάπτυξη ως προσόν επαγγελματικής κατάρτισης συμβάλλει στη διατήρηση των παγιωμένων αντιλήψεων περί χαμηλών μαθησιακών επιδόσεων. Στόχος μας είναι να παρέχεται στους μαθητές/-τριες των ΕΠΑ.Λ. ισότιμα με τους μαθητές/-τριες του ΓΕΛ το δικαίωμα απόκτησης υψηλού επιπέδου γλωσσομάθειας που θα στηρίξει τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές δυνατότητες των αποφοίτων.

δ) Προτάσεις της Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. για το μάθημα της Αγγλικής στο Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑ.Λ.):

• Διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας σε όλες τις τάξεις του Επαγγελματικού Λυκείου **ως μάθημα Γενικής Παιδείας και ως μάθημα Τομέα και Ει-**

δικότητας, υποχρεωτικό για όλους τους μαθητές/-τριες, έτσι ώστε να κατακτούν γνώσεις και δεξιότητες υψηλού επιπέδου προκειμένου να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις αυξημένες ανάγκες και προκλήσεις της μελλοντικής εκπαιδευτικής, επαγγελματικής και κοινωνικής τους ζωής.

- Σχεδιασμός Προγράμματος Σπουδών για το Επαγγελματικό Λύκειο, το οποίο να λαμβάνει υπόψη του περιγράμματα επαγγέλματος και να καθορίζει κριτήρια και περιγραφές δεξιοτήτων που πρέπει να αναπτύξει ο μαθητής/-τρια που μαθαίνει αγγλικά κι αντιστοιχούν στον τομέα και την ειδικότητά του.

- Δημιουργία, στη Γ' ΕΠΑ.Λ., τμημάτων προετοιμασίας για τους μαθητές/-τριες που επιλέγουν να εξεταστούν στο ειδικό μάθημα της Αγγλικής Γλώσσας στις Πανελλήνιες Εξετάσεις.

- Διάκριση μεταξύ του μαθήματος 'Γενικά Αγγλικά' και 'Επαγγελματικά Αγγλικά' και μετονομασία του μαθήματος 'Αγγλικά Τομέα' και 'Αγγλικά Ειδικότητας' σε 'Επαγγελματικά Αγγλικά Ι' και 'Επαγγελματικά Αγγλικά ΙΙ'.

- Αύξηση των ωρών διδασκαλίας της Αγγλικής Γλώσσας. Συγκεκριμένα, προτείνεται:

α) για την Α' τάξη ΕΠΑ.Λ., αύξηση των ωρών διδασκαλίας της Αγγλικής Γλώσσας σε **τουλάχιστον** τρεις (3) ώρες εβδομαδιαίως ('Γενικά Αγγλικά') ώστε να βελτιώσουν οι μαθητές/-τριες τις γενικές γνώσεις τους κατακτώντας γλωσσομάθεια επιπέδου B2 (Καλή γνώση) για να μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να συμμετάσχουν σε εξετάσεις πιστοποίησης γλωσσομάθειας μέσω του ΚΠγ.

β) για την Β' τάξη ΕΠΑ.Λ., αύξηση των ωρών διδασκαλίας της Αγγλικής Γλώσσας σε **τουλάχιστον** τρεις (3) ώρες εβδομαδιαίως, 2 ώρες 'Γενικά Αγγλικά' και 1 ώρα 'Επαγγελματικά Αγγλικά Ι' ώστε να ενισχύουν οι μαθητές/-τριες τις

γενικές γνώσεις τους και ταυτόχρονα να εξοικειώνονται με το γλωσσικό και επικοινωνιακό περιβάλλον του Τομέα Επιλογής τους.

γ) για την Γ' τάξη ΕΠΑ.Λ., αύξηση των ωρών διδασκαλίας της Αγγλικής Γλώσσας σε τέσσερις (4) ώρες εβδομαδιαίως, 2 ώρες 'Γενικά Αγγλικά' και 2 ώρες 'Επαγγελματικά Αγγλικά ΙΙ' ώστε να ενισχύουν περαιτέρω οι μαθητές/-τριες τις γενικές γνώσεις τους κατακτώντας γλωσσομάθεια επιπέδου Γ1 (Πολύ καλή γνώση) για να μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να συμμετάσχουν σε εξετάσεις πιστοποίησης γλωσσομάθειας μέσω του ΚΠγ και ταυτόχρονα να αναπτύσσουν συγκεκριμένες γλωσσικές και επικοινωνιακές δεξιότητες που αντιστοιχούν στις ανάγκες της ειδικότητάς τους. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων (κατανόηση και παραγωγή προφορικού- γραπτού λόγου) δύναται να διαφοροποιείται ανά ειδικότητα ώστε να αντιστοιχεί στις απαιτήσεις του εκάστοτε επαγγελματικού περιγράμματος.

- Εκπόνηση Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) για το Λύκειο και Συγγραφή Αναλυτικού προγράμματος για τα Αγγλικά στο Επαγγελματικό Λύκειο με σαφή προσδιορισμό των γλωσσικών/ επικοινωνιακών/ επαγγελματικών δεξιοτήτων που πρέπει να αναπτύξουν οι μαθητές/-τριες στον εκάστοτε Τομέα & Ειδικότητα.

- Παραγωγή σχολικών εγχειριδίων και μαθησιακού υλικού που θα υποστηρίξει το ΕΠΣ-ΞΓ και ειδικότερα το μάθημα 'Επαγγελματικά Αγγλικά Ι και ΙΙ' αναλόγως τον Τομέα και την Ειδικότητα.

- Καταγραφή στο Απολυτήριο του ΕΠΑ.Λ. του επιπέδου γλωσσομάθειας που κατακτήθηκε ή/και πιστοποιήθηκε μέσω ΚΠγ. Καταγραφή στο Πτυχίο της Ειδικότητας των γλωσσικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν στη συγκεκριμένη Ειδικότητα, ως μέρος επαγγελματικής κατάρτισης.

Αξιότιμε κύριε Υφυπουργέ,

Καταλήγοντας, για όλους τους παραπάνω λόγους και δεδομένου ότι κατά το παρελθόν η ελληνική οικογένεια έχει επιβαρυνθεί υπερβολικά καταφεύγοντας στη λύση των ιδιωτικών κέντρων διδασκαλίας ξένης γλώσσας, η ελληνική πολιτεία οφείλει να παρέχει υψηλού επιπέδου, δωρεάν εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας στο δημόσιο σχολείο και ειδικότερα στο Επαγγελματικό Λύκειο.

Κατ' επέκταση, αυτό θα συμβάλει στην αναβάθμιση του ρόλου και του παρεχόμενου έργου των εκπαιδευτικών Αγγλικής, στην απόκτηση κατάλληλων δεξιοτήτων και γνώσεων, όπως αυτές θα αποτυπώνονται στο Απολυτήριο και, τέλος, στην ευρύτερη αναμόρφωση του Λυκείου (ΓΕΛ, ΕΠΑ.Λ.) και στη συνολικότερη αναβάθμιση του Επαγγελματικού Λυκείου που θα προετοιμάζει κατάλληλα καταρτισμένους πολίτες για τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της κοινωνίας.

Σας ευχαριστούμε θερμά που δεχτήκατε να μας συναντήσετε και να ακούσετε τις προτάσεις μας για την ενίσχυση της διδασκαλίας/εκμάθησης της αγγλικής γλώσσας στο Λύκειο και τη γενικότερη ποιτική αναβάθμιση του μαθήματος στο Επαγγελματικό Λύκειο. Σας παρακαλούμε να εξετάσετε τις προτάσεις αυτές, οι οποίες αποτελούν προϊόν μακροχρόνιας συνεργασίας και έρευνας ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς. Η Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. είναι πάντα στη διάθεση της πολιτείας για να προσφέρει ό,τι μπορεί για την επίτευξη του κοινού μας στόχου που είναι η καλύτερη εκπαίδευση των παιδιών μας.

**Με Εκτίμηση,
Για το Δ.Σ. της Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε
Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Παπαδάκης
Η Γεν. Γραμματέας
Αγγελική Πολίτη**

Συμμετοχή της Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. στη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής την Τρίτη 14 Φεβρουαρίου 2017

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Την Τρίτη 14 Φεβρουαρίου 2017, η Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. συμμετείχε στη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής με θέμα: «Αναβάθμιση του Λυκείου – Εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση» στο πλαίσιο της ακρόασης φορέων και επιστημονικών ενώσεων καθηγητών. Στη συνεδρίαση παρουσιάστηκαν οι θέσεις και προτάσεις της Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. αναφορικά με: α) το ρόλο και τη σημασία του μαθήματος της Αγγλικής Γλώσσας στο δημόσιο σχολείο και ιδιαίτερα στο Λύκειο και β) τη συνολικότερη αναβάθμιση και ενίσχυση της διδασκαλίας της Αγγλικής Γλώσσας στη βαθμίδα αυτή. Η Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. παρουσίασε με τεκμηριωμένο τρόπο την αναγκαιότητα της ενίσχυσης της διδασκαλίας της Αγγλικής Γλώσσας ως βασικό μάθημα στο Λύκειο, έτσι ώστε να προσφέρει τη δυνατότητα στους μαθητές να την κατακτούν στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο για να καλύψουν τις μελλοντικές εκπαιδευτικές, επαγγελματικές και κοινωνικές ανάγκες τους. Ταυτόχρονα, τόνισε την ανάγκη εμπλουτισμού του μαθήματος ως μέσο απόκτησης γνώσεων και δεξιοτήτων σε άλλα γνωστικά αντικείμενα, ενίσχυσης διαπολιτισμικής συνείδησης αλλά και ανάπτυξης ανώτερων επικοινωνιακών και κοινωνικών δεξιοτήτων, με στόχο την ευρύτερη εκπαίδευση και διαπαιδαγώγηση των μαθητών.

Επιπλέον, η Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. ζήτησε την εκπόνηση Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) για το Λύκειο, την παραγωγή σχολικών εγχειριδίων και μαθησιακού υλικού που θα υποστηρίζει το ΕΠΣ-ΞΓ και τους ευρύτερους στόχους του μαθήματος αλλά και την παραγωγή ψηφιακού υλικού και την αξιοποίηση των ΤΠΕ για τη διδασκαλία και εκμάθηση της Αγγλικής Γλώσσας. Περαιτέρω, ζήτησε την αύξηση των ωρών διδασκαλίας της Αγγλικής Γλώσσας σε τουλάχιστον

τρεις (3) ώρες εβδομαδιαίως, οι οποίες κρίνονται απαραίτητες για την επίτευξη των στόχων του μαθήματος, καθώς και την ποιοτική αναβάθμιση και τον εμπλουτισμό της ενδοσχολικής εξέτασης του μαθήματος με στόχο την αξιολόγηση όλων των διδασκόμενων γλωσσικών δεξιοτήτων.

Ζητήθηκε, ακόμα, η επέκταση της πιστοποίησης γλωσσομάθειας της Αγγλικής Γλώσσας στο Λύκειο στα επίπεδα Γ1/Γ2 μέσα από τη σύνδεση με το Κρατικό Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας (ΚΠγ), η δημιουργία, στην Γ' Λυκείου, τμημάτων προετοιμασίας για τους μαθητές που επιλέγουν να εξεταστούν στο ειδικό μάθημα της Αγγλικής Γλώσσας στις Πανελλήνιες Εξετάσεις και η καταγραφή στο Απολυτήριο του Λυκείου του επιπέδου γλωσσομάθειας που έχει αποκτηθεί καθ' όλη τη διάρκεια σχολικής φοίτησης ως κριτήριο εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και ως μέρος επαγγελματικής κατάρτισης. Τέλος, η Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. κατέθεσε Υπόμνημα στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής αναφορικά με τις θέσεις και προτάσεις της για την αναβάθμιση της διδασκαλίας της Αγγλικής Γλώσσας στο Λύκειο. Το Υπόμνημα είναι προσβάσιμο στην ιστοσελίδα της Ένωσης στη διεύθυνση <http://www.pekade.gr/gr/announcements/279-ypomnima-tis-pekade-gia-ti-di-daskalia-tis-agglis-sto-lykeio>. Η Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. θα βρίσκεται σε διαρκή ετοιμότητα για να παρέμβει με συγκροτημένα και επιστημονικά διατυπωμένα επιχειρήματα σε κάθε στάδιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης που βρίσκεται σε εξέλιξη όσον αφορά τη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας στο δημόσιο σχολείο.

Το Δ.Σ. της Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε.

Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Χαριλάου Τρικούπη 14 – 10679 Αθήνα – Τηλ/Φαξ 210-3619500

Web site: <http://www.pekade.gr> e-mail: info@pekade.gr

Αρ. Πρωτ.: 01
Αθήνα, 14 Φεβρουαρίου 2017

Προς:
τη Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών
Υποθέσεων της Βουλής

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑΡΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Θέσεις και προτάσεις της Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. για τη διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας στο Λύκειο

Αξιότιμες κυρίες/Αξιότιμοι κύριοι,

Η Πανελλήνια Ένωση Καθηγητών Αγγλικής Δημόσιας Εκπαίδευσης (Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε.) δραστηριοποιείται στο χώρο της Δημόσιας Εκπαίδευσης επί 39 συναπτά έτη με πάνω από 3.000 μέλη σε όλη την Ελλάδα. Ως επιστημονική ένωση, η Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. διοργανώνει επιστημονικές και επιμορφωτικές δράσεις συμβάλλοντας στην επιστημονική και παιδαγωγική κατάρτιση και επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών Αγγλικής Γλώσσας με απώτερο στόχο τη συνολική αναβάθμιση της ποιότητας της διδασκαλίας και εκμάθησης της αγγλικής γλώσσας στο δημόσιο σχολείο.

Με το παρόν υπόμνημα επιθυμούμε να σας γνωστοποιήσουμε τις θέσεις και προτάσεις της Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. για τη διδασκαλία του μαθήματος

της Αγγλικής Γλώσσας στο Λύκειο στο πλαίσιο του σχετικού διαλόγου ενόψει των επικείμενων αλλαγών, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η ακεραιότητα και ενότητα της διδασκαλίας του γνωστικού μας αντικείμενου και να ενισχυθεί η παρεχόμενη διδακτική και γνωστική ποιότητα από τους εκπαιδευτικούς ΠΕ06 προς όφελος των μαθητών και των μαθητριών.

Στόχος αυτού του υπομνήματος είναι: α) να επισημάνει το ρόλο και τη σημασία του μαθήματος της Αγγλικής Γλώσσας στο δημόσιο σχολείο και ιδιαίτερα στο Λύκειο και β) να καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις για τη συνολικότερη αναβάθμιση και ενίσχυση της διδασκαλίας της αγγλικής γλώσσας στη βαθμίδα αυτή καθ' όλη τη διάρκειά της, στο πλαίσιο του

δωδεκαετούς, ενιαίου, συνεχούς και συνεκτικού προγράμματος σπουδών του μαθήματος.

α) το μάθημα της Αγγλικής Γλώσσας στο Λύκειο:

Η εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας στο ελληνικό δημόσιο σχολείο εμπίπτει στη γενική ατζέντα της Ευρωπαϊκής γλωσσικής πολιτικής που αντιλαμβάνεται την πολυγλωσσία, δηλαδή τη χρήση ξένων γλωσσών ως **Βασική δεξιότητα** που προάγει την ανταγωνιστικότητα των ατόμων, ενισχύοντας την κινητικότητα και παρέχοντας ευκαιρίες σε τομείς εκπαίδευσης και εργασίας. Ταυτόχρονα, η επικοινωνία στην ξένη γλώσσα αποτελεί μία από τις **Βασικές ικανότητες δια βίου μάθησης** τις οποίες χρειάζονται όλοι για την προσωπική τους ολοκλήρωση και ανάπτυξη, την ενεργό ιδιότητα του πολίτη, την κοινωνική ένταξη και την απασχόληση και συνιστά σύγχρονο εφόδιο για ισότιμη και ενεργό συμμετοχή στη σύγχρονη κοινωνία της γνώσης.

Σε αυτό το πλαίσιο και σε συνέχεια ευρωπαϊκών ερευνών, η διδασκαλία των ξένων γλωσσών αποτελεί εργαλείο για την αναγνώριση των δεξιοτήτων και επαγγελματικών προσόντων του κάθε πολίτη καθιστώντας αναγκαία τη στήριξη του παρεχόμενου έργου των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών. Επιπλέον, η εκμάθηση συνοδεύεται και από την ανάγκη πιστοποίησης αυτών των δεξιοτήτων και προσόντων μέσα από διαπιστευμένα εθνικά συστήματα εξέτασης σε αντιστοιχία με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (CEFR). Επιπρόσθετα, όμως, η εκμάθηση ξένων γλωσσών, ειδικότερα σε ανώτερο γλωσσικό επίπεδο, οδηγεί στην καλύτερη κατανόηση της μητρικής γλώσσας, στην καλλιέργεια διαπολιτισμικής κατανόησης και

επικοινωνίας μεταξύ χρηστών που ομιλούν διαφορετικές μητρικές γλώσσες.

Η αγγλική γλώσσα, ως lingua franca, αποτελεί όχι μόνο τη γλώσσα της διεθνούς επικοινωνίας, αλλά και το μέσο με το οποίο εκφράζεται το σημαντικότερο μέρος της επιστημονικής, οικονομικής, πολιτιστικής και πνευματικής δραστηριότητας διεθνώς. Επομένως, η κατάκτησή της σε πολύ υψηλό επίπεδο αποτελεί σημαντικό προσόν και εφόδιο, ώστε οι μαθητές και οι μαθήτριες να αποκτούν γνώσεις και να αναπτύξουν δεξιότητες που θα τους καταστήσουν ικανούς να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις εκπαιδευτικές, επαγγελματικές και κοινωνικές ανάγκες των σύγχρονων κοινωνικοοικονομικών, πολυγλωσσικών και πολυπολιτισμικών συνθηκών που θα αντιμετωπίσουν ως ενήλικοι πολίτες.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, κρίνεται αναγκαία η διδασκαλία και εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας στην τελευταία βαθμίδα της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, στο Λύκειο, συμβάλλοντας επιπλέον στην προώθηση και υλοποίηση των σκοπών της ποιοτικής αναβάθμισης του Λυκείου, όπως αυτοί τίθενται στο πλαίσιο της επικείμενης μεταρρύθμισης και, ειδικότερα, της «πλήρους αναβάθμισης σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης της διδασκαλίας των ξένων γλωσσών» (Πορίσματα Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής, 2016, σελ. 29).

Η σημαντική συμβολή του μαθήματος στην πολιτιστική, κοινωνική και ανθρωπιστική αγωγή των μαθητών και των μαθητριών καθιστά απαραίτητη την ύπαρξή του ως **Βασικό διδακτικό αντικείμενο** στα προγράμματα όλων των βαθμίδων της δημόσιας εκπαίδευσης. Άλλωστε, με

βάση την έκθεση του Δικτύου Ευρυδίκη για τη διδασκαλία των γλωσσών στα σχολεία στην Ευρώπη το 2012, στην Ευρωπαϊκή Ένωση στις περισσότερες περιπτώσεις η Αγγλική είναι η πρώτη γλώσσα που μαθαίνουν υποχρεωτικά οι μαθητές. Στην πλειονότητα των κρατών μελών της ΕΕ τουλάχιστον το 90% των μαθητών μαθαίνουν Αγγλικά σε επίπεδο ISCED 2 και 3.

Επιπρόσθετα, η σημαντική πολιτιστική, κοινωνική και ανθρωπιστική διάσταση της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας στο δημόσιο σχολείο αναφέρεται στα πορίσματα της Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής, όπου τονίζεται ότι βασικός στόχος της διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει είναι η εκπαίδευση και διαπαιδαγώγηση του μαθητή μέσω της ξένης γλώσσας:

«...στο σχολείο το μάθημα της ξένης γλώσσας είναι ή πρέπει να είναι αντικείμενο και παράλληλα μέσον ανάπτυξης γνώσεων, ανάπτυξης διαπολιτισμικής συνείδησης και επικοινωνιακών ικανοτήτων». (2016, σελ. 30)

Ειδικά στο Λύκειο, η αγγλική γλώσσα μπορεί να λειτουργήσει ως **μέσο** ανάπτυξης γνώσεων και δεξιοτήτων σε άλλα γνωστικά αντικείμενα, ενισχύοντας τη διαθεματικότητα και τη διεπιστημονικότητα. Ταυτόχρονα, μπορεί να προάγει περαιτέρω τη διαπολιτισμικότητα και την πολυπολιτισμικότητα καθώς και να ενισχύσει την κριτική σκέψη, τη δημιουργικότητα, τη συνεργατικότητα και τη διερευνητική μάθηση. Όπως αναφέρεται στα πορίσματα του Εθνικού και Κοινωνικού Διαλόγου για την Παιδεία:

«Το μάθημα δεν θα έχει καμία σχέση με τη φροντιστηριακή διδασκαλία των Αγγλικών ως ξένη γλώσσα η οποία οδηγεί αποκλειστικά σε κάποιο πτυχίο πιστοποίησης, αλλά

θα εστιάζεται στην πολιτιστική διάσταση της Γλώσσας: λογοτεχνία, δοκίμιο, θέατρο, εφημερίδες και περιοδικά, θέματα σχετικά με άλλα γνωστικά αντικείμενα θα συμπεριλαμβάνονται στο αναλυτικό πρόγραμμα. Μεγάλο μέρος του αναλυτικού προγράμματος θα συνδέεται με θέματα Πολιτισμού, Πολιτικών Δικαιωμάτων, Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης, Περιβαλλοντικής Προστασίας, κλπ». (2016, σελ. 31)

Όπως γίνεται αντιληπτό, κατά τη διάρκεια των σπουδών στο Λύκειο, τότε δηλαδή που οι μαθητές έχουν αναπτύξει σύνθετες νοητικές ικανότητες και ωριμότερη σκέψη, είναι δυνατό να πραγματοποιηθούν τα οφέλη που αναπτύσσονται στην προηγούμενη παράγραφο. Αυτό οφείλεται στη μεγαλύτερη νοητική ωριμότητα και γνωστική ικανότητα που αναπτύσσει ο μαθητικός πληθυσμός του Λυκείου, κάτι που του επιτρέπει να κατακτήσει την αγγλική γλώσσα στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο και να εισπράξει στο μέγιστο τα πολλαπλά οφέλη που μπορεί να αποκομίσει.

Με βάση τα παραπάνω, κρίνεται αναγκαίο η ελληνική πολιτεία, μέσα από τη δημόσια εκπαίδευση, να παρέχει σε όλους ανεξαιρέτως τους μαθητές και τις μαθήτριες τη δυνατότητα εκμάθησης **μίας** τουλάχιστον ξένης γλώσσας σε πολύ καλό ή άριστο επίπεδο. Όσον αφορά στην αγγλική γλώσσα, η κατάκτησή της σε επίπεδο «Πολύ καλής γνώσης» (Γ1) ή «Άριστη γνώση» (Γ2) είναι αναγκαία για τους μαθητές που θα ακολουθήσουν ανώτατες ή ανώτερες σπουδές, θα επιλέξουν άλλες μορφές εκπαίδευσης και κατάρτισης ή θα κατευθυνθούν στην αγορά εργασίας, αφού στη σύγχρονη εποχή η χρήση της

αγγλικής γλώσσας από τους μαθητές και μελλοντικούς πολίτες ως «απολύτως ικανούς χρήστες» (επίπεδο Γ) αποτελεί βασικό εργαλείο για την πρόσβαση στην εξελισσόμενη επιστημονική και τεχνολογική σκέψη και έρευνα, την αναζήτηση γνώσεων, πληροφοριών και συνεργατικών δράσεων, κυρίως στο διαδίκτυο, και την κάλυψη επικοινωνιακών και κοινωνικών αναγκών.

Επιπλέον, η διδασκαλία και εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας στο Λύκειο, κρίνεται απαραίτητη εφόσον, ως πανελλαδικώς εξεταζόμενο ειδικό μάθημα που κατοχυρώνει την πρόσβαση των τελειοφοίτων και αποφοίτων ΓΕΛ και ΕΠΑΛ σε 20 σχολές (ΑΕΙ, ΤΕΙ) 2 επιστημονικών πεδίων (1ου και 5ου), απαιτεί αυξημένες γνώσεις και δεξιότητες. Αξίζει να σημειωθεί ότι από το 2009 έως το 2016 αυξάνεται διαρκώς ο αριθμός των μαθητών/-τριών που επιλέγουν να εξεταστούν στην αγγλική γλώσσα ως ειδικό μάθημα (6.780-13.902) σε ποσοστό που ανέρχεται, για το 2016, στο 70,34% όσων επιλέγουν ειδικά μαθήματα. Ο διαρκώς αυξανόμενος αριθμός των μαθητών/-τριών που επιλέγουν να εξεταστούν στο ειδικό μάθημα της Αγγλικής Γλώσσας αποτελεί μια ακόμα παράμετρο της αναγκαιότητας εκμάθησης της γλώσσας σε ανώτερο γνωστικό επίπεδο.

Για το λόγο αυτό, θεωρούμε αυτονόητο ότι η διδασκαλία της Αγγλικής θα ολοκληρώνεται και θα φτάνει έως και τη Γ' Λυκείου, έτσι ώστε οι μαθητές αφενός, να έχουν τη δυνατότητα να διεκδικούν την είσοδό τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και αφετέρου, να πιστοποιούν τις γνώσεις τους μέσω του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας (ΚΠγ). Με αυτό τον τρόπο, το γνωστικό αντικείμενο της Αγγλικής Γλώσσας θα συμπεριλαμβάνεται στο **Απολυτήριο Λυκείου** όλων των αποφοίτων της χώρας, κάτι που

επιβάλλεται τόσο για λόγους ισότητας όσο και για λόγους επαγγελματικής σταδιοδρομίας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

β) Με βάση τα ανωτέρω, η Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. προτείνει για το μάθημα της Αγγλικής στο Λύκειο:

- Διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας σε όλες τις τάξεις του Λυκείου (ΓΕΛ και ΕΠΑΛ) **ως μάθημα γενικής παιδείας (βασικού κορμού)**, υποχρεωτικό για όλους τους μαθητές, έτσι ώστε να κατακτούν γνώσεις και δεξιότητες υψηλού επιπέδου προκειμένου να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις αυξημένες ανάγκες και προκλήσεις της μελλοντικής εκπαιδευτικής, επαγγελματικής και κοινωνικής τους ζωής.

- Εμπλουτισμό και αναβάθμιση του μαθήματος της Αγγλικής Γλώσσας στο Λύκειο τόσο ως **αντικείμενο** με στόχο την άριστη γλωσσική κατάρτιση ως προσόν εκπαιδευτικής και επαγγελματικής εξέλιξης, όσο και ως **μέσο** ανάπτυξης γνώσεων και σε άλλα επιστημονικά πεδία, αλλά και ανάπτυξης επικοινωνιακών ικανοτήτων, διαπολιτισμικής συνείδησης, με στόχο την ευρύτερη εκπαίδευση και διαπαιδαγώγηση του μαθητή.

- Εκπόνηση Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) για το Λύκειο, αντίστοιχου αυτού για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο, το οποίο θα συνεχίζει και θα ολοκληρώνει τη διδασκαλία και μάθηση των Αγγλικών στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο.

- Παραγωγή σχολικών εγχειριδίων και μαθησιακού υλικού που θα υποστηρίζει το ΕΠΣ-ΞΓ και τους στόχους που διατυπώθηκαν παραπάνω.

- Παραγωγή ψηφιακού υλικού και αξιοποίηση

των ΤΠΕ για τη διδασκαλία και εκμάθηση της Αγγλικής Γλώσσας από τους άρτια καταρτισμένους στον τομέα αυτό, στην συντριπτική τους πλειοψηφία, συναδέλφους ΠΕ06.

- Αύξηση των ωρών διδασκαλίας της Αγγλικής Γλώσσας σε **τουλάχιστον** τρεις (3) ώρες εβδομαδιαίως, οι οποίες κρίνονται απαραίτητες για εργασία των μαθητών/-τριών **μέσα** στην τάξη, λόγω της επικοινωνιακής φύσης του μαθήματος και της άμεσης συσχέτισης των ωρών διδασκαλίας με την κατάκτηση της γλώσσας σε πολύ καλό (Γ1) ή άριστο (Γ2) επίπεδο.

- Ποιοτική αναβάθμιση και εμπλουτισμό της ενδοσχολικής εξέτασης του μαθήματος με στόχο την αξιολόγηση όλων των διδασκόμενων γλωσσικών δεξιοτήτων: κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου, παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου, διαμεσολήβηση σε προφορικό και γραπτό λόγο.

- Επέκταση της **πιστοποίησης** γλωσσομάθειας της αγγλικής γλώσσας στο Λύκειο στα επίπεδα Γ1/Γ2 μέσα από τη σύνδεση με το Κρατικό Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας (ΚΠγ), η οποία θα παρέχεται προαιρετικά σε όποιον το επιθυμεί.

- Σαφή διαχωρισμό της συνολικής κατάκτησης γνώσεων και ικανοτήτων μέσα από τη διδασκαλία της Γλώσσας από την κατάκτηση δεξιοτήτων γλωσσομάθειας μέσα από εξετάσεις πιστοποίησης.

- Δημιουργία, στη Γ' Λυκείου, τμημάτων προετοιμασίας για τους μαθητές/-τριες που επιλέγουν να εξεταστούν στο ειδικό μάθημα της Αγγλικής Γλώσσας στις Πανελλήνιες Εξετάσεις. Καταγραφή στο Απολυτήριο του Λυκείου του επιπέδου γλωσσομάθειας που έχει αποκτηθεί καθ' όλη τη διάρκεια σχολικής φοίτησης ως κρι-

τήριο εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και ως μέρος επαγγελματικής κατάρτισης.

Αξιότιμες κυρίες/Αξιότιμοι κύριοι,

Καταλήγοντας, για όλους τους παραπάνω λόγους και δεδομένου ότι κατά το παρελθόν η ελληνική οικογένεια έχει επιβαρυνθεί υπερβολικά καταφεύγοντας στη λήψη των ιδιωτικών κέντρων διδασκαλίας ξένης γλώσσας, η ελληνική πολιτεία οφείλει να παρέχει δωρεάν εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας στο δημόσιο σχολείο. Κατ' επέκταση, αυτό θα συμβάλει στην αναβάθμιση του ρόλου και παρεχόμενου έργου των εκπαιδευτικών Αγγλικής, στην απόκτηση κατάλληλων δεξιοτήτων και γνώσεων, όπως θα αποτυπώνονται στο Απολυτήριο και, τέλος, στην ευρύτερη αναμόρφωση του Λυκείου (ΓΕΛ, ΕΠΑΛ).

Σας ευχαριστούμε θερμά που δεχτήκατε να μας συναντήσετε και να ακούσετε τις προτάσεις μας για την ενίσχυση της διδασκαλίας/εκμάθησης της αγγλικής γλώσσας στο Λύκειο και τη γενικότερη ποιοτική αναβάθμιση του μαθήματος προς όφελος των μαθητών. Σας παρακαλούμε να εξετάσετε τις προτάσεις αυτές, οι οποίες αποτελούν προϊόν μακροχρόνιας συνεργασίας και έρευνας

ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς. Η Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. είναι πάντα στη διάθεση της πολιτείας για να προσφέρει ό,τι μπορεί για την επίτευξη του κοινού μας στόχου που είναι η καλύτερη εκπαίδευση των παιδιών μας.

**Με Εκτίμηση,
Για το Δ.Σ. της Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε.
Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Παπαδάκης
Η Γεν. Γραμματέας
Αγγελική Ποδίτη**

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να εξετάσει το βαθμό ενδιαφέροντος για το μάθημα των Αγγλικών στο Εθνικό Δημόσιο Γυμνάσιο σε σχέση με: α) τη σύνδεση του μαθήματος με πιστοποίηση γλωσσομάθειας, β) την παράδοση παρακοδούθηση του μαθήματος στο φροντιστήριο, γ) την ηλικία και δ) το φύλο. Στην έρευνα συμμετείχαν 265 μαθητές Γυμνασίου από την ευρύτερη περιοχή της Χαλκίδας. Για την επιλογή του δείγματος ακολούθηθηκε απλή τυχαία δειγματοληψία κατά στρώματα ως προς το φύλο, την τάξη, την ηλικία και το επίπεδο γνώσεων (προχωρημένοι- αρχάριοι). Χρησιμοποιήθηκε ερωτηματολόγιο είκοσι εννέα ερωτήσεων (ποσοτική μέθοδος) και το στατιστικό πρόγραμμα SPSS για την ανάλυση των ερευνητικών δεδομένων. Διαπιστώθηκε στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ του βαθμού ενδιαφέροντος για το μάθημα των Αγγλικών και της ηλικίας, ενώ δεν παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική σχέση με το φύλο. Επιπλέον, εντοπίστηκε σχέση μεταξύ του βαθμού ενδιαφέροντος για το μάθημα και της σύνδεσής του με: α) την πιστοποίηση γλωσσομάθειας και β) την παράδοση παρακοδούθηση του μαθήματος στο φροντιστήριο.

Αθηνά Μοσχάκη

Το μάθημα των Αγγλικών στη δημόσια εκπαίδευση

Το ενδιαφέρον των μαθητών για το μάθημα της αγγλικής γλώσσας στο δημόσιο Γυμνάσιο

Εισαγωγή

Με την ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 1979 διαμορφώθηκε η τάση να διδάσκονται στην υποχρεωτική εκπαίδευση (Δημοτικό- Γυμνάσιο) δύο ξένες γλώσσες μαζί με τη μητρική. Το 1989 το Υπουργείο Παιδείας εισήγαγε την Αγγλική ως ξένη γλώσσα στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση (Papaefthymiou-Lytra, 2011), ενώ το 1997 με Προεδρικό Διάταγμα καθιερώθηκε (η Αγγλική) ως υποχρεωτική από Δ' Δημοτικού μέχρι Γ' Γυμνασίου (ΚΕ.ΜΕ.ΤΕ) συνδέοντας έτσι το επίπεδο γνώσεων στις δύο βαθμίδες. Μια σειρά, ωστόσο, παραγόντων φαίνεται ότι συντείνουν και το δημόσιο σχολείο δυσκολεύεται να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας αναφορικά με την εκμάθηση της ξένης γλώσσας. Τέτοιοι παράγοντες θα μπορούσε να είναι: α) ο ανταγωνιστικός χαρακτήρας των δημοσίων σχολείων, που ωθεί

γονείς και μαθητές να βρουν τρόπους για εξασφάλιση υψηλότερης βαθμολογίας, πράγμα που αλλοιώνει και τους πραγματικούς στόχους του μαθήματος (Manolopoulou-Sergi, 2001) και β) το γεγονός ότι οι περισσότεροι γονείς συνδέουν την εκμάθηση της ξένης γλώσσας με τα πιστοποιητικά που τα φροντιστήρια παρέχουν (Tsagari et al., 2012).

Έτσι η παρακολούθηση του μαθήματος της Αγγλικής γλώσσας εκτός από το δημόσιο σχολείο γίνεται παράλληλα και στα φροντιστήρια, τα οποία είναι ιδιωτικά ιδρύματα που προσφέρουν μαθήματα εκμάθησης ξένων γλωσσών (Manolopoulou-Sergi, 1992, 2001) και πιστοποιητικά γλωσσομάθειας υπό την εποπτεία ξένων πανεπιστημίων (π.χ. Cambridge, Michigan) και τα τελευταία χρόνια από τον αντίστοιχο κρατικό φορέα πιστοποίησης (ΚΠγ). Είναι σημαντικό

να αναφερθεί ότι δεν δίδεται ακόμη η δυνατότητα-παρότι έχει θεσπιστεί (Ν2740/99 ΦΕΚ186 τ.Α) βάσει του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις ξένες γλώσσες (Council of Europe, 2001)- η πιστοποίηση αυτή να αποκτάται μέσω του δημόσιου σχολείου και να συνδέεται με τη διδασκαλία του μαθήματος εντός της σχολικής μονάδας. Σε μια προσπάθεια να αμβλυθούν οι παραπάνω δυσλειτουργίες, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται από την εγκύκλιο Γ2/4230/12-07-1996 (ΥΠ.Ε.Π.Θ.), τις πρώτες ημέρες του σχολικού έτους οι μαθητές της Α' Γυμνασίου υποβάλλονται σε γραπτή κατατακτήρια εξέταση στην Αγγλική γλώσσα με σκοπό την επιπεδοποίηση (αρχάριοι-προχωρημένοι) των μαθητών και την καλύτερη διδασκαλία της ξένης γλώσσας κατά επίπεδα γνώσης.

Key words:

Ενδιαφέρον, Ξένη γλώσσα (Αγγλική), Γυμνάσιο, πιστοποίηση γλωσσομάθειας, φροντιστήριο, φύλο, ηλικία

Η τάξη είναι ένα περιβάλλον με τους δικούς της κανόνες και σύμφωνα με την εκπαιδευτική ψυχολογία μπορεί να επηρεάσει τη μάθηση (Biggs,1993). Η Pappaefthymiou-Lytra(1990) σημειώνει ότι η εκμάθηση της ξένης γλώσσας στο πλαίσιο του ελληνικού δημόσιου σχολείου λαμβάνει χώρα σε ένα περιβάλλον περιορισμένο γλωσσολογικά και κοινωνιοπολιτιστικά. Ωστόσο, η εκμάθηση της δεύτερης γλώσσας είναι διαφορετική κατά πολλούς τρόπους από την εκμάθηση άλλων μαθημάτων. Κι αυτό γιατί ούσα κοινωνικά και πολιτιστικά εξαρτημένη απαιτεί την ενσωμάτωση ευρείας ποικιλίας στοιχείων πολιτισμού της δεύτερης γλώσσας (Gardner,1979, οπ.αναφ. Dornyei,2003), πράγμα που έχει ως αποτέλεσμα να της δίδεται εξέχουσα κοινωνική διάσταση σχετιζόμενη με θέματα, όπως πολυπολιτισμικά και διαφορετικά εθνογλωσσολογικά (Dornyei,2003). Η διαθεματική προσέγγιση, επίσης, που εισήγαγε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο βάσει του Διαθεματικού Ενιαίου Πλαισίου Προγραμμάτων Σπουδών Ξένων Γλωσσών προσφέρει επιπλέον μεθοδολογικά και παιδαγωγικά στη διασύνδεση της γλώσσας με άλλα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο σχολείο (Γιαγκαζόγλου & Στάθης, 2006, ΥΠΕΠΘΑ/ΙΠΕ2012).

Η ξένη γλώσσα, όπως διδάσκεται στο δημόσιο γυμνάσιο, θα μπορούσε να έχει επηρεαστεί από το ανταγωνιστικό περιβάλλον μάθησης (Φλουρής, 1992, οπ.αναφ. Manolopoulou-Sergi, 2001). Σε τέτοιο περιβάλλον ο μαθητής ανταμοιβείται ή τιμωρείται ανάλογα με την επιθυμητή ή ανεπιθύμητη αντίστοιχα συμπεριφορά. Έτσι αναπτύσσονται εξωγενείς παράγοντες παρώθησης (extrinsic motivation), οι οποίοι εκδηλώνονται, όταν το άτομο επιδιώκει ένα σκοπό που επιβάλλεται από άλλους, π.χ. μια ανταμοιβή, όπως υψηλή βαθμολογία, μια επιδοκμασία από τον δάσκαλο. Έτσι ο μαθητής είναι δύσκολο να αναπτύξει εσωτερικούς παράγοντες παρώθησης (intrinsic motivation), όρος συνώνυμος του ενδιαφέροντος σύμφωνα με εξέχοντες ερευνητές του συγκεκριμένου πεδίου (Deci,1985). Οι παράγοντες αυτοί εκδηλώνονται, όταν το άτομο ενδιαφέρεται για το αντικείμενο ενασχόλησης, πράγμα που προέρχεται από το ίδιο το άτομο και τη συμμετοχή του σε αυτό, ενώ σχετίζεται και με τα προσωπικά του

ενδιαφέροντα (Brewer et al., 1988 οπ.αναφ. Manolopoulou-Sergi, 2001). Άρα, οι εσωτερικά παρωθούμενοι φαίνεται ότι υιοθετούν αυτή τη στάση από ενδιαφέρον (Hidi, Renninger & Krapp, 1992).

Ορισμός του Ενδιαφέροντος

Η έννοια του ενδιαφέροντος πέρα από τις επιμέρους διαφορετικές ερμηνείες που βρίσκει κανείς στα διάφορα λεξικά ή στην βιβλιογραφία χαρακτηρίζεται κυρίως από την ενδιάθετη επιθυμία του ανθρώπου να γνωρίσει τον κόσμο που τον περιβάλλει και να βιώσει νέες εμπειρίες. Ο Μπαμπινιώτης (1998) ορίζει το ενδιαφέρον ως τη διάθεση του ατόμου για ξεχωριστή προσοχή και φροντίδα, (ειδικ.) ως την πνευματική προσήλωση, την έντονη και ξεχωριστή προσοχή, ενώ ο

Κριαράς (1995) ως κάτι, το οποίο προκαλεί ιδιαίτερη εντύπωση. Στη διεθνή βιβλιογραφία ο όρος «ενδιαφέρον» περιγράφεται ως μία αμφίδρομη σχέση ανάμεσα στο άτομο και το περιβάλλον και διατηρείται μέσα από την αλληλεπίδραση (Barron, 2006 et al., οπ. αναφ. στο Renninger & Hidi, 2011). Άλλοι θεωρούν το ενδιαφέρον ως μεταβλητή κινήτρου που οδηγεί την προσοχή (Hidi, 2001, et al.) και διευκολύνει τη μάθηση (Ainley et al., 2002, οπ.αναφ. στο Renninger & Hidi, 2011) και άλλοι υποστηρίζουν ότι έχει αντίκτυπο στους μαθησιακούς στόχους (Harackiewicz, 2000 et al., οπ.αναφ. στο Hidi and Renninger, 2006, Sansone & Smith, 2000, οπ.αναφ. στο Arnone et al., 2011).

Οι διδάσκοντες συχνά έρχονται σε αμηχανία μπροστά σε αδιάφορους μαθητές (Hidi & Harackiewicz, 2000). Ωστόσο, γνωρίζουμε ότι το ενδιαφέρον των

μαθητών μπορεί να αναπτυχθεί με την υποστήριξη από κατάλληλο μαθησιακό υλικό και την καλύτερη οργάνωση του μαθησιακού περιβάλλοντος, άρα, μπορεί να ενισχυθεί και τελικά η έλλειψη ενδιαφέροντος μπορεί να μετεξελιχθεί σε ενδιαφέρον (Renninger & Hidi, 2011). Από τα παραπάνω διαφαίνεται ότι το ενδιαφέρον των μαθητών στη σχολική πραγματικότητα απασχολεί ιδιαίτερα την εκπαιδευτική κοινότητα.

Στη διεθνή βιβλιογραφία οι σχετικές μελέτες εξετάζουν την έλλειψη ενδιαφέροντος για το μάθημα της Αγγλικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας σε σχέση με διάφορους άξονες, όπως: ως παράγοντα παρώθησης ή απώθησης, σε συσχέτισμό με συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα (Wiesman, 2007, Wesely, 2009, Kikuchi, 2011, Kirova et al., 2012), ως στάση μαθητών ή καθηγητών απέναντι στο μάθημα, (Johnston et al., 2011, Abidin, 2012), τις προτιμήσεις (Warne, 2010, Alkhalwaden, 2011) και τις μεθόδους διδασκαλίας (Nair et al., 2012, Οικονόμου, 2010).

Επιπλέον, αρκετές έρευνες έχουν διαπιστώσει ότι το φύλο και η ηλικία των μαθητών του Γυμνασίου επηρεάζουν το βαθμό ενδιαφέροντος για το μάθημα της Αγγλικής γλώσσας. Όσον αφορά στο φύλο η Manolopoulou-Sergi (2001) αναφέρει μια πιο θετική στάση προς το μάθημα των Αγγλικών από μέρους των κοριτσιών σε σχέση με τα αγόρια, πράγμα που επιβεβαιώνεται από προηγούμενη σχετική έρευνα των Boyle και Houndoules (1993). Η θετική αυτή στάση σύμφωνα με τον Dornyei (2003) αποτελεί συγκινησιακό παράγοντα σχετικό με την παρώθηση. Επιπλέον, διαφοροποίηση ως προς το ενδιαφέρον μεταξύ αγοριών και κοριτσιών παρατηρείται και σε άλλα γνωστικά αντικείμενα. Σε έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τον Zhen (2009) διαπιστώθηκαν υψηλότερα επίπεδα ενδιαφέροντος των αγοριών για το μάθημα της Πληροφορικής σε σχέση με τα κορίτσια, πράγμα που αποδίδεται στη λιγότερο θετική στάση των κοριτσιών απέναντι στην επιστήμη των Υπολογιστών αναφορικά με τα αγόρια.

Σχετικά με την ηλικία και την εσωτερική παρώθηση έχουν πραγματοποιηθεί μια σειρά μελετών. Σημαντικά είναι τα ευρήματα της έρευνας των Gottfried, Fleming

και Gottfried(2001), σύμφωνα με τα οποία η ακαδημαϊκή εσωτερική παρώθηση – ενδιαφέρον (Deci, 1985)- διαφοροποιείται από τη παιδική ηλικία μέχρι την προχωρημένη εφηβική ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο, παρατηρώντας έτσι τη μεγαλύτερη μείωση στα Μαθηματικά, ενώ στις Κοινωνικές Επιστήμες καμιά αξιόλογη αλλαγή. Οι Hidi και Ainley (2002) διαπίστωσαν ότι το ενδιαφέρον των εφήβων για τη μάθηση τείνει να μειώνεται με την πάροδο του χρόνου. Στα ίδια αποτελέσματα οδηγήθηκε και η Τζακώστα (2007) μέσα από μελέτη που πραγματοποίησε σε μαθητές Λυκείου για το μάθημα των Αγγλικών.

Καμία έρευνα, ωστόσο, στη διεθνή βιβλιογραφία δεν εξετάζει: α) το ενδιαφέρον για το μάθημα των Αγγλικών σε σχέση με την απόκτηση πιστοποίησης γλωσσολογίας ως φυσικής κατάληξης της διδασκαλίας της Αγγλικής γλώσσας εντός του σχολείου αλλά και β) τις συνέπειες της παράλληλης εκμάθησης της γλώσσας σε φροντιστήριο στο ενδιαφέρον των μαθητών για το

μάθημα στο δημόσιο σχολείο. Αυτό σημαίνει ότι πιθανώς το σχολικό σύστημα υποστηρίζει την εκμάθηση και πιστοποίηση της Αγγλικής γλώσσας εντός της σχολικής μονάδος ή ότι δεν έχουν τη νοοτροπία σύνδεσής της με πιστοποίηση. Οι περιπτώσεις αυτές αποτελούν μάλλον στοιχεία της ελληνικής ξενόγλωσσας εκπαίδευσης, χαρακτηριζόμενα από τη Manolopoulou-Sergi (2001:152) ως ιδιόσυγκρασιακό χαρακτηριστικό (idiosyncratic characteristic). Γι' αυτό και ευρήματα από έρευνες σχετικές με τους προαναφερθέντες άξονες υπάρχουν μόνο στην Ελληνική βιβλιογραφία.

Οι υποθέσεις της παρούσας έρευνας έχουν διερευνηθεί από τη Manolopoulou-Sergi (2001) και την Τζακώστα (2007). Όμως, σε καμία από τις δύο έρευνες δεν εξετάζονται πρωτογενώς, δηλαδή, δεν αποτελούν τις βασικές ερευνητικές υποθέσεις. Στην παρούσα μελέτη το ενδιαφέρον των μαθητών για το μάθημα των Αγγλικών στο δημόσιο Γυμνάσιο αποτελεί το κύριο αντικείμενο της μελέτης μας σε σχέση με:

α) τη σύνδεση του μαθήματος με πιστοποίηση γλωσσολογίας, β) την παράλληλη παρακολούθηση του μαθήματος στο φροντιστήριο, γ) την ηλικία και δ) το φύλο. Επιπρόσθετα, εξετάζεται σε σχέση με μαθητές Γυμνασίου στην ευρύτερη περιφέρεια επαρχιακής πρωτεύουσας, που βρίσκεται κοντά στην Αθήνα, λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις της Τζακώστα (2007) για περαιτέρω διερεύνηση προς ενίσχυση των αποτελεσμάτων της έρευνάς της, η οποία διεξήχθη στην Αθήνα με δείγμα μαθητές Λυκείου.

Βασικό θέμα της Τζακώστα είναι η απειθαρχία και το ενδιαφέρον μετριέται ως δευτερογενές στοιχείο. Υπάρχει, όμως, άμεση συσχέτιση, αφού η απειθαρχία προκαλείται κυρίως από την έλλειψη ενδιαφέροντος (Wilson,1971). Οι Clark (1998) και Wilson (1971,1972) συμφωνούν ότι η πειθαρχία έρχεται όταν οι μαθησιακές δραστηριότητες συνταιριάζονται επιτυχώς με το ενδιαφέρον των μαθητών και τις εμπειρίες τους. Η στενή σχέση ενδιαφέροντος και πειθαρχίας τονίζεται και από

τον Whitehead (1967), καθώς η έννοια της πειθαρχίας ενοποιείται με το εκπαιδευτικό ενδιαφέρον (MacAllister, 2013).

Σκοπός-Ερευνητικά Ερωτήματα

Ο σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν να βρει απαντήσεις στα παρακάτω ερωτήματα:

1. Πώς η δυνατότητα απόκτησης πιστοποιητικού γλωσσολογίας μέσα από το δημόσιο σχολείο επηρεάζει το ενδιαφέρον των μαθητών στο μάθημα της Αγγλικής;
2. Πώς η παράλληλη παρακολούθηση του μαθήματος της Αγγλικής στα φροντιστήρια επηρεάζει το ενδιαφέρον των μαθητών για την αγγλική γλώσσα στη σχολική μονάδα;
3. Πώς το φύλο συσχετίζεται με τον βαθμό ενδιαφέ-

ροντος στο μάθημα της Αγγλικής στο δημόσιο Γυμνάσιο;

4. Πώς η ηλικία σχετίζεται με τον βαθμό ενδιαφέροντος στο μάθημα της Αγγλικής στο Δημόσιο Γυμνάσιο;

Μεθοδολογία της έρευνας

Το ερευνητικό σχέδιο αφορά σε περιγραφική και συσχετιστική προσέγγιση. Πραγματοποιήθηκε, δηλαδή, ποσοτικός σχεδιασμός, για να περιγραφεί και να μετρηθεί ο βαθμός συσχέτισης ή σχέσης ανάμεσα στις υπό εξέταση μεταβλητές. Επιλέχθηκε η ποσοτική προσέγγιση ως η καταλληλότερη για το ερευνητικό μας πρόβλημα, καθώς: α) είναι αυτή που αποσκοπεί στην εύρεση σχέσεων μεταξύ διαφόρων παραγόντων β) επιδιώκει γενίκευση σε ένα ευρύτερο πληθυσμό χρησιμοποιώντας συνήθως αντιπροσωπευτικό δείγμα παρατηρήσεων, όπως συμβαίνει στην περίπτωση μας. Αφορά, δηλαδή, στον προσδιορισμό τάσεων (Creswell, 2008) και γ) θεωρείται αντικειμενική σε σχέση με την ποιοτική, αφού μπορεί να περιγράψει ό,τι μπορεί να συνηγορηθεί ή να μετρηθεί. Γι' αυτό και χρησιμοποιείται ευρέως (Wallace, 1998:38).

Για τη στατιστική ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πρόγραμμα IBM SPSS. Περιγραφικά αναλύθηκαν τα δύο πρώτα ερευνητικά ερωτήματα καταλήγοντας ότι υπάρχει σχέση ανάμεσα στις δύο μεταβλητές. Για το τρίτο ερευνητικό ερώτημα έγινε κατανομή συχνότητας και δημιουργήθηκαν πίνακες διπλής εισόδου μέσω της διαδικασίας ανάλυσης χ^2 , η οποία δείχνει το συσχετισμό ανάμεσα σε δύο μεταβλητές. Επιπλέον, η εφαρμογή t-test μεταξύ των μεταβλητών συντέμνει στην αποδοχή της μηδενικής υπόθεσης, ότι, δηλαδή, η σχέση μεταξύ των μεταβλητών είναι στατιστικά ασήμαντη. Στο 4ο ερευνητικό ερώτημα ακολουθήθηκε, επίσης, η διαδικασία ανάλυσης χ^2 , αλλά απορρίφθηκε η μηδενική υπόθεση ($p < 0.05$), γεγονός που αποδεικνύει ότι ο συσχετισμός τους δίνει στατιστικώς σημαντικά στοιχεία.

Συμμετέχοντες

Η έρευνα υλοποιήθηκε τον Μάρτιο του 2013. Η επιλογή του δείγματος πραγματοποιήθηκε μέσω της απλής τυχαίας δειγματοληψίας, καθώς με την τυχαία επιλογή δίδεται σε κάθε άτομο η δυνατότητα ίσων ευκαιριών να επιλεγεί (Creswell, 2008). Έτσι από το σύνολο των 3492 μαθητών (Ιανουάριος 2013), πληθυσμού-στόχου των Α, Β, Γ τάξεων από Γυμνάσια που βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή της Χαλκίδας, επιλέγη ένα τυχαίο δείγμα 265 μαθητών από όλες τις τάξεις του Γυμνασίου, καθώς το ενδιαφέρον των εφήβων έχει αναφερθεί ότι διαφοροποιείται προϊόντος του χρόνου (Hidi et al., 2002). Άρα η ηλικία του δείγματος μας κυμάνθηκε από 13-15 έτη. Η αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος επετεύχθη μέσω τυχαίας επιλογής τμημάτων από κάθε Α, Β, Γ τάξη Γυμνασίου τριών (3) διαφορετικών σχολείων από το σύνολο των 15 Γυμνασίων, τα οποία καλύπτουν γεωγραφικά την ευρύτερη περιοχή του δήμου Χαλκιδέων. Ο αριθμός

του δείγματος μας είναι πολύ μεγαλύτερος από το 5%, ποσοστό στατιστικά ασφαλές (Manolopoulou- Sergi, 2001), γεγονός που μειώνει το σφάλμα δειγματοληψίας (Cohen, 1991).

Εργαλεία μέτρησης

Επιλέχθηκε το ερωτηματολόγιο ως εργαλείο μέτρησης του ενδιαφέροντος, αφού θεωρείται το πιο κατάλληλο για τη μελέτη συναισθηματικών συγκινησιακών παραγόντων, ειδικά όταν ο ερευνητής αποσκοπεί σε γενικεύσεις (Larsen- Freeman & Long, 1991). Αποτελεί μία καλή, σύντομη και με μικρό κόστος μέθοδο, για να συγκεντρωθούν οι συγκεκριμένου τύπου πληροφορίες (Bell, 1999).

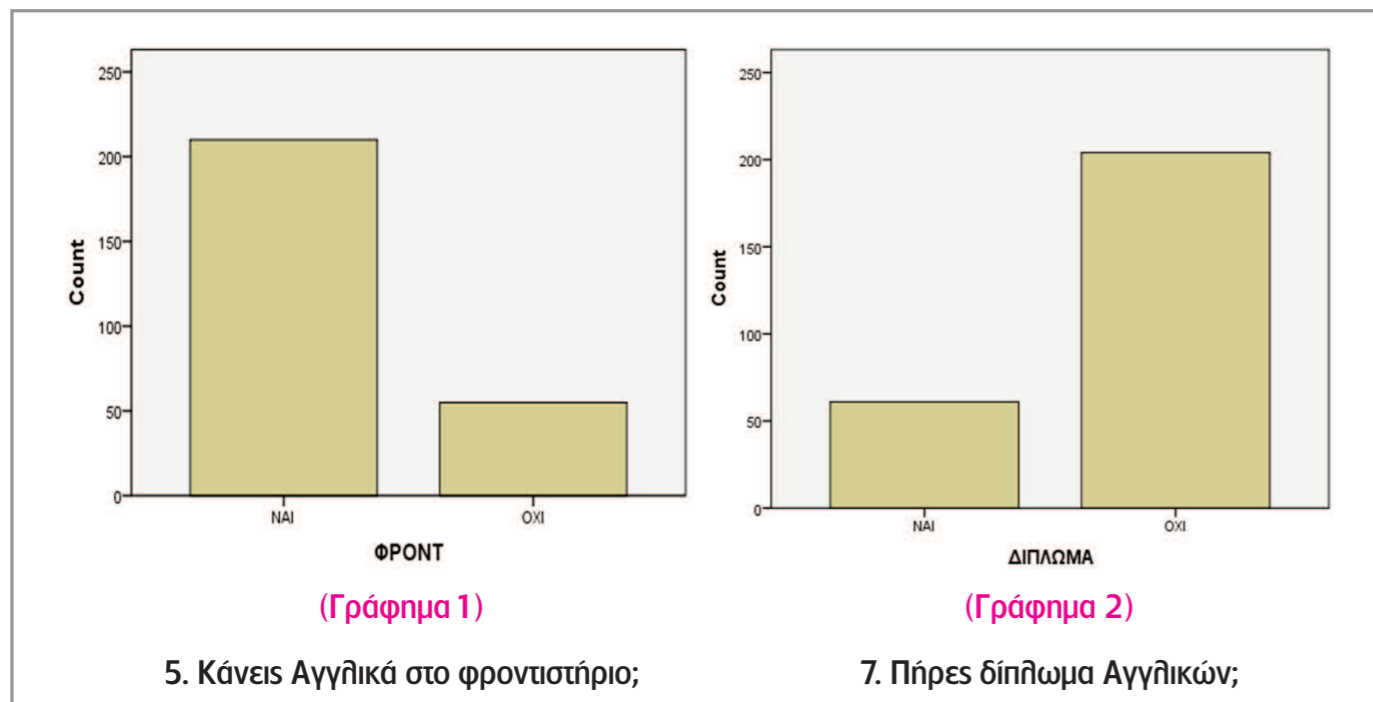
Χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από ερωτηματολόγια των Manolopoulou- Sergi (2001) και Τζακώστα (2007). Αφού δόθηκε άδεια από τις δύο ερευνήτριες

επιλέχθηκαν είκοσι δύο καλά δομημένες ερωτήσεις. Προσετέθησαν επτά ερωτήσεις. Οι δύο από αυτές ελήφθησαν από το ερωτηματολόγιο με τίτλο: Beliefs about Language Learning Inventory (BALLI), το οποίο δημιουργήθηκε από την Horwitz (1983-89), προκειμένου να διερευνήσει τις πεποιθήσεις των φοιτητών για την εκμάθηση γλωσσών. Οι συγκεκριμένες ερωτήσεις επιλέχθηκαν, γιατί ανταποκρίνονταν στους ειδικότερους σκοπούς της παρούσας έρευνας. Οι υπόλοιπες πέντε δημιουργήθηκαν από τον ερευνητή.

Υιοθετήθηκε η πενταβάθμια κλίμακα διαστημάτων, Likert (Turner, 1993) (συμφωνώ απόλυτα -συμφωνώ-δεν είμαι σίγουρος- διαφωνώ- διαφωνώ απόλυτα). Οι ερωτήσεις κατηγοριοποιήθηκαν ως εξής: α) Ενδιαφέρον προς το μάθημα των Αγγλικών και παράγοντες που το επηρεάζουν: 9, 10, 11, 13, 15, 18, 19, 22, 23, 24, 27, 28, 29. β) Παράγοντες που επηρεάζουν την εκμάθηση της ξένης γλώσσας στο σχολείο και φροντιστήριο: 16, 17, 25, 26. γ) Χρησιμότητα της εκμάθησης της Αγγλικής ως ξένης γλώσσας: 12, 20. δ) Πιστοποίηση γλωσσομάθειας και φροντιστήρια: 14, 21.

Ελήφθη μέριμνα, ώστε να εξασφαλιστεί εγκυρότητα και αξιοπιστία. Εξετάστηκαν οι συνέπειες των απαντήσεων με το συντελεστή άλφα ($\alpha = 0,780$) (Cronbach, 1984) και βρέθηκε ότι υπάρχει εσωτερική συνέπεια. Ακολουθήθηκε πιλοτικός έλεγχος με 15 μαθητές, για να διαπιστωθεί η καταλληλότητα των ερωτήσεων.

Επίσης, ελήφθη μέριμνα, ώστε να εξασφαλιστεί ανωνυμία. Επειδή, ωστόσο, πρόκειται για ανήλικα παιδιά θεωρήθηκε απαραίτητη η συναίνεση των γονέων. Εξασφαλίστηκε πρόσβαση στις σχολικές μονάδες που δόθηκαν τα ερωτηματολόγια για συμπλήρωση μετά από συνενόηση με τους συναδέλφους της Αγγλικής την ώρα των Αγγλικών, ώστε να μην επηρεαστεί άλλο μάθημα του ωρολογίου προγράμματος. Δόθηκε έμφαση στην σημαντικότητα των οδηγιών συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου, οι οποίες (οδηγίες) δόθηκαν γραπτώς, ώστε να εξασφαλιστεί ομοιομορφία στη διαδικασία. Η συλλογή των δεδομένων έγινε στο σχολείο, για να εξασφαλιστεί έτσι 100% ποσοστό επιστροφής των ερωτηματολογίων. Ο διδάσκων συγκέντρωσε το υλικό και το απέδωσε σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Αποτελέσματα

Οι μαθητές που έλαβαν μέρος στην έρευνα προέρχονται από Γυμνάσια της Χαλκίδας, όπως ελέχθη. Υπήρξε ίση κατανομή δείγματος όσον αφορά στις τάξεις (Α': 35,8%, Β': 30,6%, Γ': 33,6%), την ηλικία (το 95,8% των συμμετεχόντων ήταν ηλικίας 13-15 ετών), το φύλο (48,7% αγόρια- 51,3% κορίτσια) και το επίπεδο τάξης (αρχάριοι 46,8% -προχωρημένοι 53,2%). Όπως φαίνεται από τα παρακάτω γραφήματα, το 79,2% των ερωτηθέντων παρακολουθεί μαθήματα Αγγλικών σε φροντιστήρια, ενώ το 23% έχει αποκτήσει κάποιο πιστοποιητικό γλωσσομάθειας μέσω αυτών των φροντιστηρίων. Στην έρευνά μας παρατηρείται κάποια μείωση συγκριτικά με προηγούμενες έρευνες των αντίστοιχων ποσοστών, αφού σύμφωνα με την έρευνα της Manolopoulou - Sergi (2001) το 88,1% των μαθητών παρακολουθούσαν Αγγλικά σε φροντιστήρια, ενώ το 29,8% είχαν πάρει πιστοποιητικό γλωσσομάθειας. Όσον αφορά στο Λύκειο (Τζακώστα, 2007) τα ποσοστά που καταγράφηκαν στην παρούσα έρευνα διαφέρουν κατά πολύ από εκείνη της Τζακώστα (2007), αφού το 96,5% παρακολουθούσε μαθήματα Αγγλικών σε φροντιστήρια και το 72,1% είχαν αποκτήσει κάποιο πιστοποιητικό γλωσσομάθειας. Από τα παραπάνω αποτελέσματα διαφαίνεται ότι οι μαθητές ολοκληρώνουν τις σπουδές τους στις ξένες γλώσσες συνήθως στο Λύκειο.

Ερευνητικά Ερωτήματα

1ο Ερώτημα

Πώς η δυνατότητα απόκτησης πιστοποιητικού γλωσσομάθειας μέσα από το δημόσιο σχολείο επηρεάζει το ενδιαφέρον των μαθητών στο μάθημα της Αγγλικής;

Από τις απαντήσεις των μαθητών στην ερώτηση 28 το 73,5% (16, 1% δεν είμαι σίγουρος) συμφωνεί (απόλυτα και εν μέρει) ότι θα ενδιαφερόταν περισσότερο για τα Αγγλικά στο σχολείο αν με την αποφοίτησή τους έπαιρναν συγχρόνως και πιστοποιητικό γλωσσομάθειας (διάγραμμα 1). Δηλαδή, η ύπαρξη ενός συγκεκριμένου στόχου θα μπορούσε να ενεργοποιεί το ενδιαφέρον των μαθητών στο μάθημα. Η έμφαση στη στόχευση αποδίδεται και από τον Tobias (1994), ο οποίος αναφέρει ότι ενδιαφέρον και στόχος έχουν ενεργοποιητικά αποτελέσματα στη μάθηση (Hidi & Harackiewicz, 2000). Η απάντηση στην ερώτηση 29 θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι ενισχύει τη διαπίστωση αυτή, αφού μόνο το 11,7% (28,8 δεν είμαι σίγουρος) συμφωνεί (απόλυτα και εν μέρει) ότι το μάθημα των Αγγλικών στο σχολείο είναι πιο ενδιαφέρον από εκείνο του φροντιστηρίου, προφανώς γιατί δεν υπάρχει ο στόχος της πιστοποίησης που υπάρχει στο φροντιστήριο.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

Ερώτηση 28: Θα ενδιαφερόμουν περισσότερο για τα Αγγλικά στο σχολείο, αν στο τέλος έπαιρνα δίπλωμα γλώσσας;

Η πιστοποίηση, ωστόσο, ουσιαστικά αποτελεί ανταμοιβή και, επομένως, εξωγενή παράγοντα παρώθησης (Deci, 1985). Σύμφωνα με τη Manolopoulou- Sergi (2001) το 70,4% των ερωτηθέντων μαθητών Γυμνασίου θα ενδιαφερόταν περισσότερο αν έπαιρνε πιστοποιητικό Αγγλικών στο τέλος των σπουδών του. Από τους μαθητές του Λυκείου (Τζακώστα, 2007) το 94% υποστήριξε ότι θα ενδιαφερόταν περισσότερο για το μάθημα, αν μπορούσε να αποκτήσει μέσω του σχολείου κάποιο πιστοποιητικό γλωσσομάθειας και το 72,8%, αν αυτό εξεταζόταν υποχρεωτικά στις Πανελλήνιες. Εδώ επιβεβαιώνεται για μια ακόμα φορά πόσο επηρεάζεται η ελληνική κοινωνία από εξετάσεις και διπλώματα (Manolopoulou-Sergi, 2001:222, Παπακωνσταντίνου, 1998), πράγμα που, όπως φάνηκε στην παρούσα έρευνα, επηρεάζει και το βαθμό ενδιαφέροντος για το μάθημα.

2ο Ερώτημα

Πώς η παράλληλη παρακολούθηση του μαθήματος της Αγγλικής στα φροντιστήρια επηρεάζει το

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

Ερώτηση 24: Μειώνεται το ενδιαφέρον μου στο μάθημα, όταν αυτά που διδάσκονται τα έχω κάνει στο φροντιστήριο

ενδιαφέρον των μαθητών για την Αγγλική γλώσσα στη σχολική μονάδα;

Από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων στην ερώτηση 24 το 68,2% (14,7% δεν είμαι σίγουρος) συμφώνησε (απόλυτα και εν μέρει) ότι μειώνεται το ενδιαφέρον τους στο μάθημα, όταν αυτά που διδάσκονται τα έχουν διδαχθεί στο φροντιστήριο (διάγραμμα 2). Ωστόσο, από τα ευρήματα των ερωτήσεων 9,18 και 27 διαφαίνεται ότι οι μαθητές γενικότερα ενδιαφέρονται και επιθυμούν να διδάσκονται το μάθημα στο σχολείο, το οποίο, επιπλέον, σύμφωνα με τις απαντήσεις στην ερώτηση 11 μπορεί να τους προσφέρει πολλές νέες γνώσεις.

3ο Ερώτημα

Πώς το φύλο συσχετίζεται με τον βαθμό ενδιαφέροντος στο μάθημα της Αγγλικής στο δημόσιο Γυμνάσιο;

Συσχετίσαμε την ανεξάρτητη μεταβλητή φύλο και την εξαρτημένη μεταβλητή (fylo1013) (ομαδοποίηση των ερωτήσεων 10, 13) και τα ευρήματά μας ήταν

($r=0,139$), που δείχνει θετική σχέση φύλου και ενδιαφέροντος. Στατιστικά, όμως, δεν ήταν σημαντικά διαφορετική από το μηδέν. Δηλαδή, ήταν μια πολύ ασθενής συσχέτιση.

Η τιμή P-value ($0,024 < 0,005$) μας έδειξε ότι η σχέση είναι στατιστικά σημαντική, δηλαδή, είναι πιθανότερα αληθινή (παράρτημα 3, πίνακας 3).

Τα αποτελέσματα από τον υπολογισμό του τεστ χ^2 ($\chi^2=15,532$ $df=7$ $p=0,030$) έδειξαν ότι η συσχέτιση μεταξύ των δύο μεταβλητών ήταν στατιστικά σημαντική $P < 0,05$ (πίνακας 4).

Η εφαρμογή του t- test μεταξύ των μεταβλητών φύλου και της ομαδοποιημένης μεταβλητής (fylo1013) έδειξε $t=-2,276$. Επίσης, η σύγκριση των μέσων όρων των δύο φύλων έδειξε ότι η παρατηρούμενη διαφορά σχετικά με το ενδιαφέρον στο μάθημα (2,9264 για τα αγόρια και 3,1066 για τα κορίτσια) ήταν στατιστικά ασήμαντη που σημαίνει ότι τα αγόρια και τα κορίτσια έχουν το ίδιο ενδιαφέρον για το μάθημα. Άρα, δεχόμαστε τη μηδενική υπόθεση (παράρτημα 3, πίνακες 5,6), ότι, δηλαδή, δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του φύλου και του βαθμού ενδιαφέροντος για το μάθημα των Αγγλικών στο σχολείο.

Στα ίδια αποτελέσματα έχει καταλήξει και η έρευνα της Manolopoulou- Sergi (2001: 296), σύμφωνα με την οποία αγόρια και κορίτσια δεν διαφέρουν ιδιαίτερα ως προς το ενδιαφέρον τους για το μάθημα της Αγγλικής. Συγκεκριμένα, σε ποσοστά 66,1% και 65,85 αντίστοιχα συμφωνούν -απόλυτα και εν μέρει- ότι το μάθημα στο σχολείο είναι ενδιαφέρον.

4ο Ερώτημα

Πώς η ηλικία σχετίζεται με τον βαθμό ενδιαφέροντος στο μάθημα της Αγγλικής στο Δημοσιο Γυμνάσιο;

Η συσχέτιση μεταξύ της ανεξάρτητης μεταβλητής, ηλικία, και του βαθμού ενδιαφέροντος (εξαρτημένη μεταβλητή) για το μάθημα των Αγγλικών στο σχολείο (ερώτηση 10) ($r=0,114$) έδειξε ότι υπήρχε μια θετική συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών, η οποία όμως ήταν

πολύ ασθενής. Η τιμή P-value ($0,064 > 0,05$) μας έδειξε ότι η σχέση είναι στατιστικά μη σημαντική, δηλαδή, είναι τυχαία.

Τα αποτελέσματα από τον υπολογισμό του τεστ χ^2 ($\chi^2=35,566$ $df=16$ $p=0,002$) έδειξαν ότι υπάρχει μια στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ των δύο μεταβλητών, δηλαδή, οι μεταβλητές μας δεν είναι ανεξάρτητες ($p=0,002 < 0,05$).

Συζήτηση

Οι απαντήσεις των μαθητών στην ερώτηση 10 (Το μάθημα των Αγγλικών στο σχολείο είναι ενδιαφέρον) σε σχέση με την ηλικία τους έδειξαν ότι: α) ηλικία 13 χρόνων: το 73,7% συμφωνεί -απόλυτα και εν μέρει- (13,7% δεν είναι σίγουρος) β) ηλικία 14 χρόνων: το 70% συμφωνεί -απόλυτα και εν μέρει- (12,2 δεν είναι σίγουρος) γ) ηλικία 15 χρόνων: το 53% συμφωνεί (απόλυτα και εν μέρει) (29,4 δεν είναι σίγουρος). Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η ηλικία επηρεάζει το ενδιαφέρον

των μαθητών στο μάθημα, το οποίο με το χρόνο- ιδιαίτερα μεταξύ 14 και 15 χρόνων- βαίνει μειούμενο.

Ενδιαφέρουσα καταγραφή για ενίσχυση των προαναφερθέντων αποτελεσμάτων, των σχετικών με την ηλικία και το ενδιαφέρον των μαθητών, αποτελεί η μείωση του βαθμού ενδιαφέροντος των μαθητών/τριών για το μάθημα, καθώς «ανεβαίνουν» τάξεις, αφού αυτές (οι τάξεις) αντιστοιχούν στις μελετώμενες ηλικίες. Απαντώντας την ερώτηση 10 οι ερωτηθέντες συμφωνούν (απόλυτα και εν μέρει) ότι το μάθημα στο σχολείο είναι ενδιαφέρον με ποσοστά 75,1% , 67,7%, 48,5% για τις Α', Β', Γ' αντίστοιχα. Το αποτέλεσμα αυτό ενισχύεται, επίσης, από τα αποτελέσματα της Manolopoulou-Sergi (2001): (Α' τάξη 81,2%, Β' τάξη 71,7%, Γ' τάξη 45,7) εντοπίζοντας μάλιστα και εδώ τη μεγαλύτερη διαφορά στην Τρίτη τάξη, πράγμα που οδηγεί στην προαναφερθείσα ηλικιακή κατηγορία, δηλαδή, αυτήν (την ηλικία) των 15 ετών. Σημαντικό εύρημα, ωστόσο, είναι ότι μόνο το 16,9% των μαθητών του Λυκείου θεωρεί ενδιαφέροντα όσα διδάσκονται

στο σχολικό μάθημα (Τζακώστα, 2007). Επιβεβαιώνεται, δηλαδή, ό,τι γνωρίζουμε και από τη βιβλιογραφία: ότι το ενδιαφέρον των εφήβων διαφοροποιείται προϋόντος του χρόνου (Hidi et.al., 2002).

Ενδιαφέρον, επίσης, παρουσιάζουν οι απαντήσεις στις ερωτήσεις για τη σπουδαιότητα του μαθήματος των Αγγλικών στο σχολείο: το 47% των ερωτηθέντων συμφώνησε (απολύτως και εν μέρει) ότι το μάθημα τους προσφέρει πολλές νέες γνώσεις και το 52,2% διαφώνησε λέγοντας ότι είναι η «ώρα του παιδιού». Οι απαντήσεις αυτές έρχονται σε αντίθεση με τα αποτελέσματα μαθητών Λυκείου (Τζακώστα, 2007), σύμφωνα με τα οποία το 90,9% και 94,7% των μαθητών αντίστοιχα απάντησε: α) ότι το μάθημα των Αγγλικών τους προσφέρει από λίγα έως τίποτα και β) ότι τα αγγλικά είναι η «ώρα του παιδιού». Αυτό θα μπορούσε να αποδοθεί στο ότι τα παιδιά στο Λύκειο λανθασμένα θεωρούν ότι έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους στις ξένες γλώσσες αλλιώς και να ενισχύσει, επίσης, το προαναφερθέν συμπέρασμα για τη μείωση του ενδιαφέροντος των μαθητών με το πέρασμα του χρόνου (Hidi et.al., 2002).

Συμπληρωματικά, ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα εξής αποτελέσματα: Το 31,3% (17,3% μη σίγουροι) των μαθητών ενδιαφέρονται μόνο για τον καλό βαθμό και το 62,1% πηγαίνουν στο φροντιστήριο, για να πάρουν πιστοποιητικό Αγγλικών. Οι απαντήσεις αυτές φανερώνουν τη σημαντικότητα των εξωγενών παραγόντων παρώθησης (βαθμοί, διπλώματα, εξετάσεις) στη συνείδηση των Ελλήνων μαθητών, οι οποίοι έρχονται σε αντίθεση με τους ενδογενείς παράγοντες που ταυτίζονται συχνά με το ενδιαφέρον και οδηγούν σε ουσιαστική μάθηση και γνώση (Lier, 1996). Παρόμοιες τάσεις της ελληνικής κοινωνίας δείχνουν και τα αποτελέσματα των ερευνών των Manolopoulou-Sergi (2001) και Τζακώστα (2007).

Σημαντικά στοιχεία παρουσιάζονται σε σχέση με τα επίπεδα γνώσεων των τάξεων (προχωρημένοι - αρχάριοι), σύμφωνα με τα οποία οι αρχάριοι ενδιαφέρονται περισσότερο από τους προχωρημένους για το μάθημα των Αγγλικών του σχολείου, αφού το 69,3% και το 61,5% αντίστοιχα των ερωτηθέντων ενδιαφέρονται για το μάθημα στο σχολείο. Αυτό θα μπορούσε να αποδο-

θεί στο γεγονός ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των μαθητών στους αρχάριους έχουν πρώτη και μοναδική πηγή εκμάθησης της ξένης γλώσσας το μάθημα του σχολείου και, επομένως, ό,τι διδάσκεται είναι καινούριο, σε αντίθεση με τους προχωρημένους, οι οποίοι χάνουν το ενδιαφέρον τους, όταν διδάσκεται κάτι ήδη γνωστό (Σκιαδάς, 2010). Αυτό, επιπλέον, θα μπορούσε να επιβεβαιωθεί από τις απαντήσεις των μαθητών στην ερώτηση 24 (Μειώνεται το ενδιαφέρον μου στο μάθημα, όταν αυτά που διδάσκονται τα έχω κάνει στο φροντιστήριο) σε σχέση με τα επίπεδα: αρχαρίων και προχωρημένων.

Νέο στοιχείο της έρευνας θεωρείται το διαπιστωθέν μειωμένο ποσοστό των μαθητών που παρακολουθούν την Αγγλική γλώσσα στο φροντιστήριο, αφού το 20% των ερωτηθέντων δεν παρακολουθεί τη γλώσσα στο φροντιστήριο. Η έρευνα της Manolopoulou-Sergi (2001) είχε καταγράψει ποσοστό 10%. Αυτό θα μπορούσε να θεωρηθεί ως συνέπεια της οικονομικής κρίσης.

Όπως προκύπτει από τις ερωτήσεις 15, 16 και 17 οι μαθητές αποδίδουν την μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα του φροντιστηρίου για την εκμάθηση της ξένης γλώσσας κατά τη γνώμη τους στο γεγονός ότι οι ώρες διδασκαλίας είναι περισσότερες από εκείνες του σχολείου, χρησιμοποιούνται περισσότερα και ποιοτικότερα μέσα (π.χ. βιβλία, υπολογιστές) και οι τάξεις είναι ολιγομελείς. Συγκεκριμένα, 32,7% (30% δεν είμαι σίγουρος), 72,1%, 62% αντίστοιχα. Η προτίμησή τους για το μάθημα της Αγγλικής στο φροντιστήριο προκύπτει και από την ερώτηση 29. Το 55% (29,9% δεν είμαι σίγουρος) διαφωνεί ότι το μάθημα στο σχολείο είναι πιο ενδιαφέρον από εκείνο του φροντιστηρίου.

Παρόλα αυτά, παρά, δηλαδή, την προτίμηση των μαθητών προς το φροντιστήριο, με την ερώτηση 21 (Θα σταματούσα τα Αγγλικά στο φροντιστήριο, αν έπαιρνα δίπλωμα Αγγλικών από το σχολείο) καταγράφεται η επιθυμία των παιδιών να παίρνουν την πιστοποίηση γλωσσολογίας αποφοιτώντας από το σχολείο, αφού σε αυτήν την περίπτωση το 48,% (22,3 δεν είμαι σίγουρος) των ερωτηθέντων θα σταματούσαν τα Αγγλικά στο φροντιστήριο. Πιθανώς η επιλογή αυτή των μαθητών να έχει επηρεαστεί από τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια η ελληνική οικογένεια.

Συμπεράσματα-Προτάσεις

Με την παρούσα μελέτη θελήσαμε να διερευνήσουμε το θέμα του ενδιαφέροντος για το μάθημα της Αγγλικής στο δημόσιο Γυμνάσιο βασιζόμενοι στη σχετική βιβλιογραφία, καθώς, επίσης, και στα ευρήματα της έρευνας.

Τα κυριότερα αποτελέσματα, στα οποία κατέληξε η παρούσα έρευνα, είναι τα ακόλουθα:

- 1) Η ελληνική κοινωνία επηρεάζεται από τους εξωγενείς παράγοντες, όπως είναι η πιστοποίηση, στρέφεται στα φροντιστήρια, μέσω των οποίων μπορούν οι μαθητές και να την αποκτήσουν. Έτσι διαμορφώνουν αρνητική στάση –παρά την επιθυμία τους να υφίσταται το μάθημα και την άποψή τους ότι (το μάθημα) μπορεί να τους προσφέρει πολλές γνώσεις– απέναντι στα Αγγλικά του σχολείου, αφού δεν υπάρχει η δυνατότητα παροχής πιστοποιητικών μέσα από αυτό. Παρότι είναι θεσμοθετημένο μέσω της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και παρά τις ανακοινώσεις από μέρος του Υπουργείου Παιδείας δεν έχει ακόμα εφαρμοστεί.
- 2) Η αρνητική μεταχείριση του ξενόγλωσσου μαθήματος από την πολιτεία ενισχύεται και από την έλλειψη αποτελεσματικών διδακτικών μέσων και εξοπλισμού, από τις πολυπληθείς τάξεις, την ολιγόωρη διδασκαλία κ.λπ.
- 3) Οι μαθητές του Γυμνασίου στρεφόμενοι στα φροντιστήρια για την εκμάθηση της Αγγλικής χάνουν το ενδιαφέρον τους για το μάθημα στο σχολείο. Η επανάληψη υλικού διδαγμένου στο φροντιστήριο καθιστά το μάθημα στη συνείδησή τους μη αναγκαίο, μη χρήσιμο και περιττό. Έτσι εξαρτώνται από τα φροντιστήρια για την εκμάθηση της γλώσσας.
- 4) Το φύλο δεν επηρεάζει σημαντικά το βαθμό ενδιαφέροντος για το μάθημα της Αγγλικής στο δημόσιο σχολείο και
- 5) Η ηλικία επηρεάζει σε κάποιο βαθμό το ενδιαφέρον των μαθητών.

Από την ανάλυση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων

της παρούσας έρευνας επιβεβαιώνεται η αντίληψη που επικρατεί στον εκπαιδευτικό χώρο, όπως έχει ήδη περιγραφεί, αποδεικνύοντας έτσι πόσο δύσκολο είναι το έργο των καθηγητών, με το οποίο είναι επιφορτισμένοι, μέσα σε τόσο αντίξοες συνθήκες, εφόσον καλούνται να στηρίξουν και να διδάξουν ένα μάθημα, η ουσιαστική εκμάθηση του οποίου θεωρείται ότι πραγματοποιείται στα φροντιστήρια και όχι στο δημόσιο σχολείο. Σε καμία περίπτωση, βέβαια, –πρέπει να τονιστεί– δεν υπάρχει πρόθεση αναπαράθεσης με την ιδιωτική εκπαίδευση. Συμφωνεί και η Τζακώστα (2007). Αντίθετα πρέπει να αναγνωριστεί η συμβολή της στο μεγάλο κενό από μέρους του κράτους που κλήθηκε και κάλυψε.

Απευθυνόμενη η παρούσα μελέτη στο Υπουργείο Παιδείας και αποσκοπώντας να πείσει για μια πιο υπεύθυνη αντιμετώπιση και ευνοϊκή μεταχείριση του μαθήματος, αυτό που προτείνεται εδώ είναι η άμεση και πλήρης αναδόμηση της πολιτικής της ξένης γλώσσας από μέρους του κράτους. Δεν είναι αρκετή η αναγνώριση της αναγκαιότητας αλλαγών στο αναλυτικό πρόγραμμα βάσει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Κι εδώ θα πρέπει να αναγνωριστούν κάποιες προσπάθειες που έχουν γίνει προς αυτήν την κατεύθυνση – όπως η συγγραφή βιβλίων– οι οποίες, όμως, είναι αποσπασματικές και δεν αποτελούν μέρος ενός ολόπλευρου σχεδιασμού και συστηματικής προσέγγισης.

Οι υιοθετούμενες αλλαγές πρέπει να στοχεύουν στο να γίνει το δημόσιο σχολείο η πρώτη και αποτελεσματική πηγή εκμάθησης της ξένης γλώσσας. Οι μαθητές στερούνται του δικαιώματος της δωρεάν ξενόγλωσσας εκπαίδευσης. Το υψηλό κόστος της ιδιωτικής εκπαίδευσης καθιστά επιτακτικότερη την ανάγκη αυτής της αποκατάστασης λόγω της αυξανόμενης κρίσης. Το

Η Αθηνά Μοσχάκη είναι εκπαιδευτικός της Αγγλικής Γλώσσας στην Β/θμια Εκπαίδευση. Είναι απόφοιτος του τμήματος της Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΕΚΠΑ, κάτοχος του μεταπτυχιακού τίτλου «Εκπαιδευτική Ηγεσία και Πολιτική» και φοιτήτρια του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών «Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Είναι αξιολογήτρια προφορικού λόγου στο ΚΠγ.

ποσοστό των παιδιών που δεν παρακολουθούν την ξένη γλώσσα στο φροντιστήριο φαίνεται να έχει αυξηθεί προφανώς για τον λόγο αυτό.

Τέλος, η σπουδαιότητα της πιστοποίησης στο δημόσιο σχολείο καθιστά απαραίτητη την ενσωμάτωσή της στο σχολικό σύστημα.

Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα

Η έρευνα, η οποία διεξήχθη για το σκοπό της παρούσας μελέτης, περιέλαβε 3 δημόσια Γυμνάσια στη Χαλκίδα και 265 μαθητές, όπως προαναφέρθηκε. Προσφέρει μια καταγραφή των τάσεων στο δημόσιο σχολείο. Μια μεγαλύτερης κλίμακας έρευνα θα μας επέτρεπε να γενικεύσουμε τα ευρήματα για όλη τον μαθητικό πληθυσμό στα Ελληνικά Γυμνάσια και με τριγωνοποίηση δεδομένων φτάνοντας, επομένως, σε πιο αντιπροσωπευτικά και αξιόπιστα συμπεράσματα. Θα ήταν, λοιπόν, ενδιαφέρον η έρευνα να περιλαμβάνει περισσότερα Γυμνάσια σε περιοχές με διαφορετικό κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο, με μεγάλο αριθμό μεταναστών, ιδιωτικά Γυμνάσια.

Ενδιαφέρον θα είχε μια έρευνα με θέμα τα επίπεδα γνώσης της γλώσσας (αρχάριοι –προχωρημένοι) στο Γυμνάσιο, θεσμός που αρχίζει να αμφισβητείται ως προς τη χρησιμότητά του.

Συμπερασματικά, το θέμα του ενδιαφέροντος για το μάθημα της Αγγλικής γλώσσας στο δημόσιο Γυμνάσιο είναι πολύπλοκο και χρήζει περαιτέρω διερεύνησης για την κατανόσή του. Η ολοκληρωμένη σχετική έρευνα θα συνέτεινε στο στόχο αυτό.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- Abidin, J. Z. M. (2012). EFL Students' towards Learning English Language: The Case of Libyan Secondary School Students. *Asian Social Science*, 8(2). Ανακτήθηκε Οκτώβριος 27, 2012 από EBSCOhostda
- Alkhawalden, A. (2011). EFL Reading Comprehension Interests among Jordanian High School Students and their relationship with Gender Achievement Level and AcademicStream. Ανακτήθηκε Νοέμβριος 21, 2012 από http://www.eurojournals.com/EJSS_23_3_11.pdf
- Arnone, M., Small, R., Chauncey, S., McKenna, P. (2011). Curiosity, interest and engagement in technology – pervasive learning environments: a new research agenda. *Education Tech Research Dev*, 59,181-198. Ανακτήθηκε Νοέμβριος 14, 2012 από EBSCOhost databa
- Bell, J. (1999). Μεθοδολογικός Σχεδιασμός Παιδαγωγικής και Κοινωνικής Έρευνας. Αθήνα: εκδόσεις Gutenberg
- Biggs, J. (1993). What do inventories of students' learning processes really measure? A theoretical review and clarification. *British Journal of Educational Psychology*. The British Psychological Society, 63, 3-19.
- Boyle, G. J., & Houndoules, V. (1993). Utility of the School Motivation: Analysis Test in predicting second language acquisition. *British Journal of Educational Psychology*, Nov. 63(3), 500-512.
- Clark, C. (1998). Discipline in Schools. *British Journal of Educational Studies*, 46(3), 289 – 301.
- Γιακαζόγλου, Σ. & Στάθης, Γ. (2006). Επιμόρφωση Στελεχών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Εκπαιδευτικών στο Δ.Ε.Π.Σ. Αθήνα: Υ.Π.Ε.Π.Θ Παιδαγωγικό.
- Cohen, L., Manion, L., Morrison, K. (2008). Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας. Αθήνα : Εκδόσεις Μεταίχμιο
- Creswell, J. (2008). Η Έρευνα στην Εκπαίδευση. Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην
- Deci, E. L. & Ryan, R. M. (1985). *Intrinsic Motivation and Self-determination in Human Behaviour* : Plenum
- Dornyei, Z. (2003). *Attitudes, Orientations and Motivations in Language Learning: Advances in Theory, Research and Applications*: Blackwell Publishing
- Zhen, W. (2009). *Computing Interests of Early Adolescents: Gender, Attitudes, Self -Efficacy, and Outcome Expectations*. Ph.D. Thesis, University of Virginia, United States. Ανακτήθηκε Νοέμβριος 2, 2012, από ProQuest Dissertations &Theses.
- Gottfried, A.E., Fleming, J. S., & Gottfried, A. W. (2001). Continuity of Academic Intrinsic Motivation From Childhood Through Late Adolescence: A Longitudinal Study. *Journal of Educational Psychology*, 93(1), 3-13.
- Hidi, S., Renninger, A., Krapp, A. (1992). *The Role of Interest in Learning and Development* . Psychology Press. Ανακτήθηκε Οκτώβριος 31, 2012 από ERIC
- Hidi, S., Harackiewicz, J. (2000). Motivating the Academically Unmotivated: A Critical Issue for the 21st Century. *Review of Educational Research*, 70(2), 151-179. Ανακτήθηκε Οκτώβριος 30, 2012 από EBSCOhost database
- Hidi, S, Ainley, M. (2002). *Interest and adolescence*. Information Age Publishing, Inc. Ανακτήθηκε Οκτώβριος 31, 2012 από ERIC
- Hidi, S., Renninger, A. (2006). The Four-Phase Model of Interest Development. *Educational Psychologist*, 41(2), 111-127. Ανακτήθηκε Οκτώβριος 29, 2012 από EBSCOhost database
- Κριαράς, Ε., (1995). *Νέο Ελληνικό Λεξικό της Σύγχρονης Δημοτικής Γλώσσας*. Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών.
- Kikuchi, K. (2011). *Learner Perceptions of Demotivators in Japanese High School English Classrooms*. Ed.D Thesis, Temple University Pennsylvania. Ανακτήθηκε Νοέμβριος 8, 2012, από ProQuest Dissertations & Theses.
- Kirova, S., Petkovska, B., Koceva, D. (2012, February). Investigation of Motivation and Anxiety in Macedonia while Learning English as a Second Language. Presented at the 4th world conference of Educational sciences (WCES-2012). Barcelona, Spain. Ανακτήθηκε Οκτώβριος, 27, 2012 από ScienceDirectdatabase
- Larsen- Freeman, D., & Long, M. (1991). *Introduction to L2 Acquisition Research*. London: Longman.
- Lier van L. (1996). *Interaction in the language curriculum: awareness, autonomy and authenticity*. London: Longman.
- Μπαμπινιώτης, Γ. (1998). *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*. Αθήνα: Καστανιώτη

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- MacAllister, J. (2013). *School Discipline, Educational Interest and Pupil Wisdom*. *Educational Philosophy and Theory*, 45 (1)
- Manolopoulou – Sergi, E. (2001). *Motivation and Attitudes in Foreign Language Learning (FLL) with specific reference to the EFL classrooms in Greek States Junior High Schools*. PhD Thesis, University of Athens.
- Nair, G. et al. (2012). *Group Work in Secondary ESL Classroom*. *Asian Social Science*, 8 (10). Ανακτήθηκε Νοέμβριος 16, 2012 από www.ccsenet.org/ass
- Οικονόμου, Ε. (2010). Η Επίδραση της Διδασκαλίας μέσω Θεμάτων Εργασίας (ΤΒ) στην παρώθηση της Μάθησης. *Research Papers in Language Teaching and Learning*, 1(1), 12-35. Ανακτήθηκε Νοέμβριος 4, 2012, από <http://ccsenet.org/journal/index.php/ass/article/download/19313/12775>
- Παπακωνσταντίνου, Α. (1988). *Συγκινησιακές Διαθέσεις και Κίνητρα στη Μάθηση της αγγλικής ως Ξένης Γλώσσας: με ειδική αναφορά στον Έλληνα μαθητή του Γυμνασίου*. Διδακτορική Διατριβή. Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Παραεφθymiου – Lytra, S. (1990). *Explorations in Foreign Language Classroom Discourse*. Parousia Monograph, Series No11, Athens: The University of Athens.
- Παραεφθymiου-Lytra, S. (2011). *Foreign Language Testing and Assessment in Greece: An overview and appraisal*. *Research Papers in Language Teaching and Learning*. Ανακτήθηκε Οκτώβριος 29, 2012 από <http://rpltl.eap.gr>
- Renninger, A., Hidi, S. (2011). Revisiting the Conceptualization, Measurement and Generation of Interest. *Educational Psychologist*, 46(3), 168-184. Ανακτήθηκε Νοέμβριος 2, 2012 από EBSCOhostdatabase
- Σκιαδάς, Γ. (2010). *Εκπαιδευτικές Εφαρμογές της Ανάπτυξης Λόγου: Η ομοιογένεια στη Διδασκαλία της Αγγλικής ως Ξένη Γλώσσα στο Γυμνάσιο, Μεταπτυχιακή εργασία, Πανεπιστήμιο Πάτρας*. Ανακτήθηκε Οκτώβριος 20, 2012, από <http://nemertes.lis.upatras.gr/jspui/bitstream/10889/4349/1/%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE>
- (Tsagari, D., Papageorgiou, S. (2012). Introduction to Special Issue on Language Testing and Assessment in the Greek Educational Context. *Research Papers in Language Teaching and Learning*, 3(1), 4-7. Ανακτήθηκε Νοέμβριος 1, 2012, από <http://rpltl.eap.gr>
- Τζακώστα, Δ. (2007). *Investigating Discipline in the Greek State Senior High School Foreign Language Classroom*. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Τζακώστα, Δ. (2010). *Η πειθαρχία στις τάξεις Αγγλικής του δημοσίου ελληνικού σχολείου*. *Research Papers in Language Teaching and Learning*, 1(1), 48-63. Ανακτήθηκε Νοέμβριος 1, 2012, από <http://rpltl.eap.gr>
- Turner, J. (1993). *Developing pupil autonomy*. *Language Learning Journal*, No 7, 24-26
- Υπερπλεξικό της Νεοελληνικής Γλώσσας. Αθήνα: Εκδόσεις Παγουλάτου
- Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. (2007). ΕΣΠΑ 2007-13/ Ε.Π.Ε & ΔΒΜΑ. Π.1-2-3
- Wallace, J. M. (1998). *Action Research for Language Teachers*. Cambridge: CUP.
- Warne, Bonnie, M. (2010). *What adolescent students could and could not verbalize about their personal reading interests*. PhD Thesis, University of Idaho, USA. Ανακτήθηκε Νοέμβριος 2, 2012 από Pro Quest Dissertations, Theses.
- Wesely, P. M. (2009). *The Language Learning Motivation of Early Adolescent French Immersion Graduates*. *Foreign Language Annals*, 42(2), 270-286. Ανακτήθηκε Οκτώβριος 27, 2012 από Omni File Full text Select
- Wiesman, J. (2007). *A Comparative Analysis of Teacher and Student Perceptions of Motivation in High School Classes*. Ed.D Thesis, Aurora University. Ανακτήθηκε Νοέμβριος 2, 2012 από ProQuest Dissertations &Theses
- Wilson, S. P. (1971). *Interest and Discipline in Education*. London: Routledge.
- Wilson, P. S. (1972). *Interest and Discipline in Education*. *British Journal of Educational Studies*, 20 (3), 350-351 <https://philpapers.org/rec/WILIAD-7>
- <http://ec.europa.eu/education/languages/languages-of-europe>. Ανακτήθηκε Οκτώβριος 11, 2012

The present paper presents research that deals with the integration of commercial video games in a Greek senior secondary school context. The aim of the research is to investigate whether such games have the potential to foster the development of language learning strategies and learner autonomy. While striving to reach specific game-related goals, student gamers had to carry out vocabulary and writing tasks, thus developing their vocabulary learning and writing skills simultaneously. The research findings revealed that participants not only employed a variety of strategies in order to cope with difficulties encountered during video gaming but also associated their video gaming experience with feelings of autonomy and independence. Furthermore, teacher support and guidance were evidenced to play a decisive role in the development of autonomy.

Integrating video games in the EFL classroom to foster strategic and autonomous learning

Palaiogiannis Alexandros

EFL Teacher
M.Ed. in TESOL
alekos1973@yahoo.gr

Key words:
video games, language learning strategies, vocabulary learning strategies, writing strategies, learner autonomy, collaborative learning

INTRODUCTION

There is no doubt that video games are a powerful entertainment tool that opens up new, enchanting, virtual worlds in which every gamer, regardless of age, sex or origin, is admitted and allowed to “experiment with new and powerful identities” (Shaffer et al., 2005, p. 106).

But what if this popular entertaining means could be turned into a powerful learning tool, as well?

Research questions

This study mainly explored the various language learning strategies that students employ when playing video games at home and not in a formal schooling context, at their own pace, alone or with peers. These learning strategies were examined while students were coping with new vocabulary encountered in a video game and developing their writing skills in a “situated learning” (Gee, 2004) mode. The study also focused on issues closely

linked to learning strategies such as learner autonomy and life-long learning skills development. In particular, it investigated whether:

- **vocabulary comprehension** is facilitated by video gaming
- **writing skills** are developed in a meaningful, motivating way within the virtual environments gamers immerse themselves in
- **learning strategies** are developed while reaching

game-related goals

- **learner autonomy** and independence are fostered through engaging in video gaming.

But first, let us have a look at some significant theoretical considerations underlying the present research.

Literature review

The theory of learning which informs the design and use of video games for educational purposes is constructivism, whose main tenet is that learners construct meaning and knowledge by actively interacting with their environment and reorganizing their mental structures (Phillips, 1995), building upon previous knowledge and experience, which they match against newly-acquired information (Thanasoulas, 2001).

52 Csikszentmihalyi's flow theory (1990) is also considered central to video games (Squire, 2011), since it describes the state of completely focused motivation, absorption and immersion in the task at hand, which "becomes intrinsically rewarding, done for its own sake" (Stevison and Kaplan, 2010, p. 155), a state that video games are believed to foster and favour. Game designers manage to keep players in such "flow" states, in which educators would like to see learners in formal instruction settings, as well. The reality is that "few current curricular practices are designed to foster" such states (ibid.).

Along these lines, various arguments in favour of the integration of video games in educational contexts have been put forward, although research into this newly emerging field is quite recent and still in progress. With regard to the present study, through video games students "experience a sense of autonomy" (Stevison and Kaplan, 2010, p. 152), since players are continuously asked to "make

active choices in simulated settings", simultaneously developing their critical thinking skills on "a multilayered platform of insights and discoveries" (ibid.).

Following Oxford (1990, p. 1), learning strategies can be defined as "steps taken by students to enhance their own learning", and their being "tools for active, self-directed involvement, which is essential for developing communicative competence", render them particularly important for language learning purposes. Such strategies can ultimately lead to learner autonomy, learning how to learn, and life-long learning skills development, which are the ultimate goals of any educational system designed for the 21st century global citizen.

Learner autonomy can be broadly defined as "the capacity to take control over one's own learning" (Benson, 2011, p. 2), while, with regard to strategies, autonomy could also be described as "the capacity

to make use of strategies that are clearly associated with the idea of control of learning" (ibid., p. 97). According to Benson (2011, p. 2), one necessary condition for the development of autonomy is providing learners with opportunities to exercise control over their learning. In the present research, learners were given the opportunity to "take responsibility for their own learning and to apply active, personally relevant strategies" (Littlewood, 1997, p. 81). To this end, they were asked to play a video game out of the formal schooling context, at home, either alone or in pairs/groups, without the physical presence of the teacher.

Research design and procedures followed

The research was conducted with a group of twenty 16-year-old students, attending the first

grade of a Senior High School in Thiva, Viotia, and lasted from November 2011 to March 2012. The sample consisted of twelve female and eight male students comprising a mixed-ability class, as is usually the case with Greek state schools, whose English language proficiency level mainly ranged from waystage (A2) to vantage (B2), according to the Common European Framework of Reference for Languages (Council of Europe, 2001).

Within this context, a video game, which would potentially engage the majority of the participants and serve the purposes of the study well, was selected: Agatha Christie: Murder on the Orient Express (The Adventure Company, 2006), a commercial game, designed and created for entertainment rather than educational purposes, for the following reasons. Firstly, mysteries, detective stories and thrillers appeal to teenagers, who find them interesting and engaging. Second, the whole game is based on dialogue, written notes and letters, and whether players proceed in the game or not depends on their understanding of the target language. This served the purposes of the research since players are forced to employ strategies in order to deal with vocabulary difficulties and move on.

Another important criterion is that the train passengers in the game come from different countries and players are, thus, exposed to various accents of English, coming from both inner-circle countries, such as Great Britain and the USA, as well as expanding-circle ones, such as Italy, France and Turkey, in line with Kachru's well-established scheme (1985), describing the main contexts of English language use around the world. Simultaneously, they have the opportunity to become acquainted with slangy terms or expressions some characters in the game often utter, and the fact that learners are not usually exposed to such terms within formal education settings makes it even more imperative that they

resort to strategies in order to cope.

Wandering in this virtual world, players have to 'don' the main character of the game, seek clues that might reveal the identity of a murderer, solve a number of simple and more complex puzzles as they proceed in the game, collect fingerprints and footprints, and interrogate suspects until the true identity of the killer is revealed in the end; in other words, they have to act the same way the police would in real life.

The so-called "mixed methods research" (Creswell et al., 2003) was selected as the most appropriate and effective means to collect data within the specific context. This means that both qualitative (QUAL) and quantitative (QUAN) research were employed in an attempt to combine the case-specificity and subjectivity of the former with the objectivity and generalizability of the latter.

54

Coming to the research instruments, three diaries, in which students had to make entries at various points during the research, following certain prompts, and a final questionnaire, administered at the end, were used, the former coming from the QUAL and the latter from the QUAN field. As far as the diaries are concerned, they contained questions referred to feelings or thoughts, and generally the participants' negative or positive reactions triggered by game-specific incidents, with the focus being on potential language problems encountered and language-related strategies employed by the players. Other questions had to do with technical difficulties, regarding their navigation through the game or points in the storyline that made it extremely hard for them to move on, as they could not figure out what to do next. The first two diaries concluded with entries the participants had to make with regard to their writing experience on the school's computer lab – the only parts of the research that took place within the formal education setting –, while in the third and final diary

students were invited to reflect on their whole gaming experience and even make suggestions for future similar projects. The second data collection instrument, the questionnaire, aimed at complementing and enhancing the data collected through the diaries (see Palaiogiannis, 2012).

The use of more than one instruments served the purpose of triangulation, which allows the researcher to "confirm or challenge the findings of one method with those of another" (Laws et al., 2003, p. 281), thus contributing to the improvement of research validity and maximizing reliability at the same time (for the research instruments see Palaiogiannis, 2012).

The video game consists of three chapters, in terms of the storyline, which was based on an

adaptation of the renowned book of the same title by Agatha Christie. Due to time limitations, the research focused on the first two, during which students had to carry out specific vocabulary and writing game-related tasks (see Palaiogiannis, 2012). The tasks aimed at making gameplay meaningful for their learning and not just a purely

entertaining activity, and keeping them focused on certain aspects of the game. Several briefing and debriefing sessions, which took place in the regular EFL classroom, preceded and followed video game playing. During these sessions, considered "critical" conditions for the integration of video games into educational settings (Betrus and Botturi, 2010, p. 49), language as well as gameplay problems were brought to the fore, solutions were suggested, and opinions were exchanged and commented upon

both by the teacher and students alike. The teacher drew the students' attention to specific advanced vocabulary items that the latter would encounter later in the game, with the view to preteaching them and, thus, facilitating the learning and gaming process. The tasks students had to carry out during gameplay aimed at making it meaningful and purposeful for their learning and not just a purely entertaining activity. Besides, when a student gamer got stuck at a certain point in the game because, for instance, they had not noticed a crucial detail leading to the identity of a suspect, valuable help and advice were offered by their co-students who had already reached a more advanced stage in the game.

Since the greatest part of the research was conducted outside the school context, a group was set up on Facebook called The Murder On The Orient Express Game Group, which all research participants could join, establishing an online learning community. Within this community, information flow could take place and members could provide feedback to each other and seek solutions to problems encountered in the virtual world of the video game.

At the end of each chapter, students had to carry out a writing task on the school's computer lab. To this end, the process writing approach (White and Arndt, 1991) was adopted as the most compatible with the application of writing strategies. The participants assumed the role of the main character, who had to write letters to her employer at various points in the game, informing him about the progress of the murder investigation, any potential suspects and so on. In this way, situated learning took place through role-play activities that facilitated students' active participation in a powerful context for learning.

The final questionnaire was firstly piloted on a sample similar, in terms of sex, age and interests, to

55

the target sample with the view to ensuring that respondents in the actual study would experience no difficulties in completing the instrument.

As regards the diaries, qualitative content analysis (Dörnyei, 2007) was employed, in that specific patterns and themes were identified in the data (ibid.), on the basis of which relevant categories were established. To protect the participants' anonymity, during the diary entries as well as the questionnaire data analysis, identification numbers were assigned to them ranging from S1 to S20 (where S=Student). Finally, in an effort to integrate qualitative data with quantitative ones, some aspects of the former were 'quantitised', in other words converted into numerical codes (Dörnyei, 2007). This is in line with a most common practice within the mixed methods data analysis field, namely 'data transformation' (Tashakkori and Teddlie, 1998).

Both the 'quantitised' qualitative and the quantitative data were subjected to statistical analysis through the use of a statistical package, widely employed in applied linguistic research, SPSS.

Findings and discussion

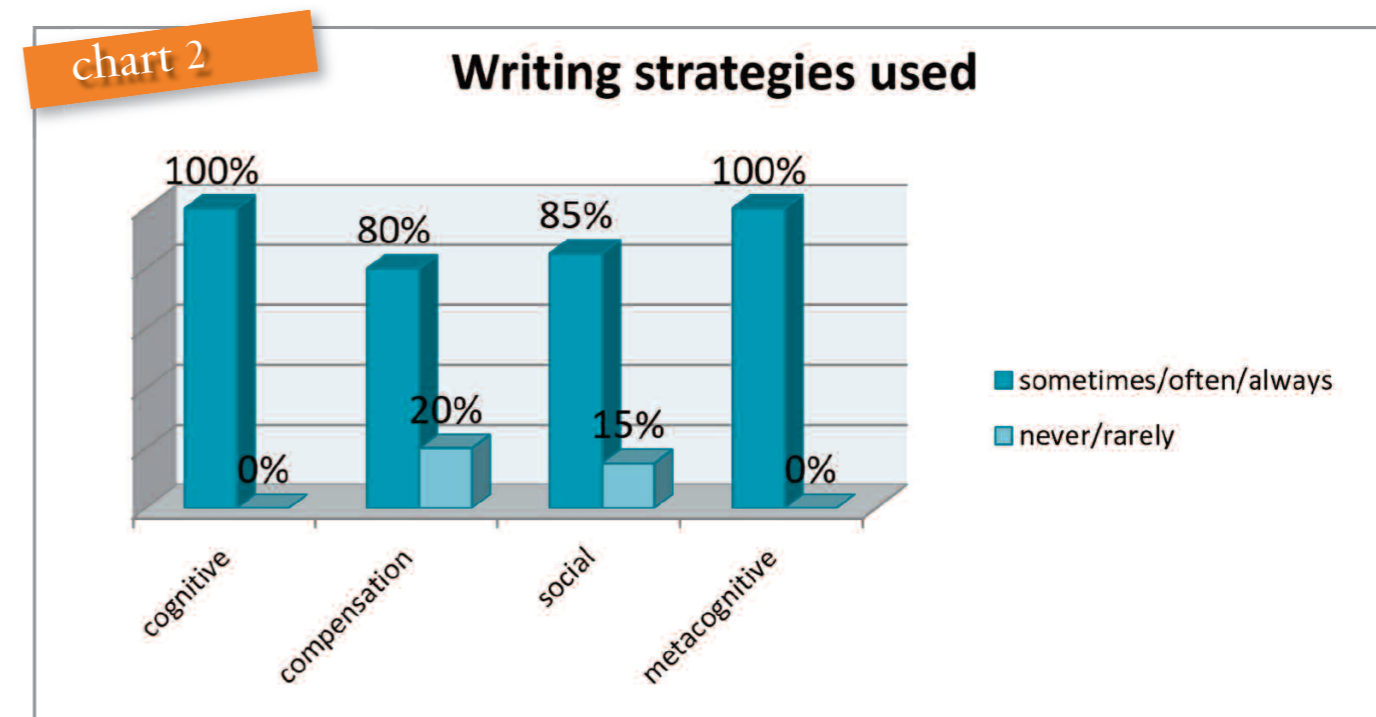
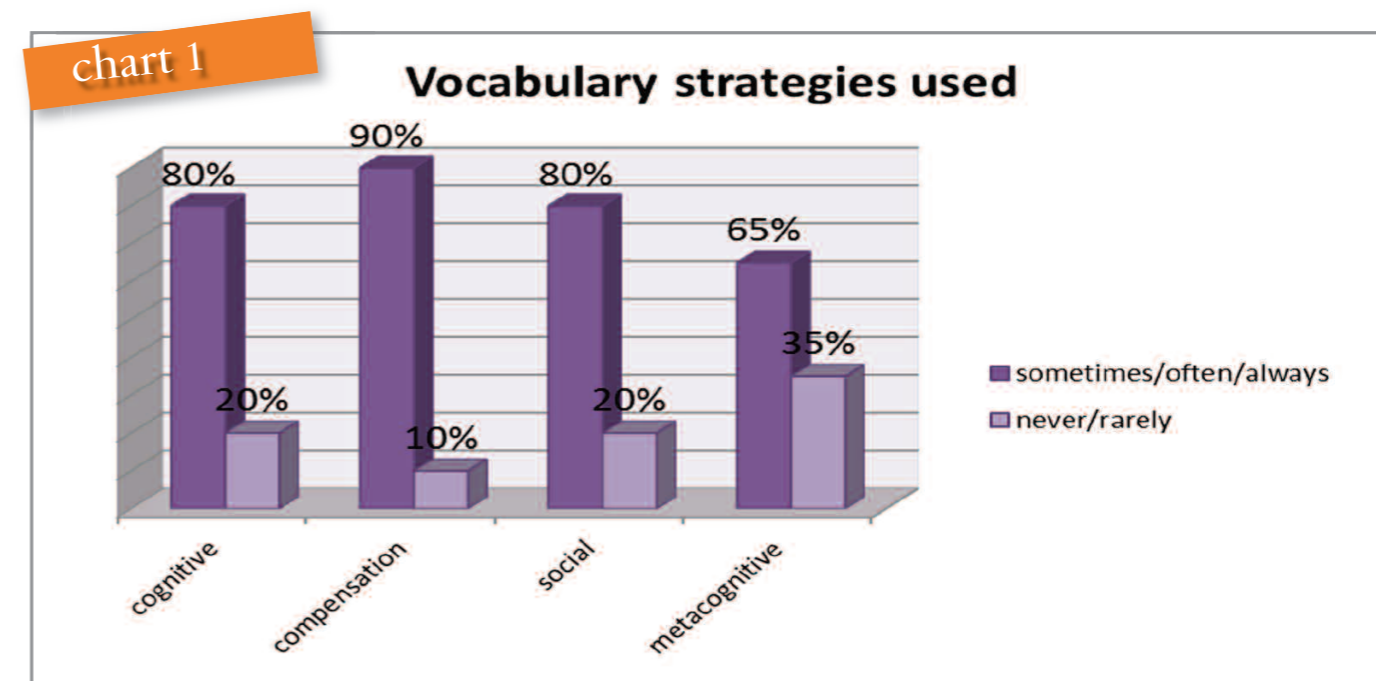
Following Oxford (1990), the questions on vocabulary and writing strategies were placed into specific categories. In particular, in the vocabulary section of the questionnaire, the questions were categorized as cognitive, compensation, social or metacognitive strategies. In the same vein, in the writing section, they were categorized as metacognitive, cognitive, social or compensation strategies. With regard to vocabulary, 90% employed compensation strategies, 80% employed cognitive and social strategies while 65% resorted to metacognitive strategies (Chart 1). As regards writing, all (100%) used both metacognitive and

cognitive strategies, 85% resorted to social strategies while 80% employed compensation strategies (Chart 2).

With regard to participant beliefs and attitudes about the whole video gaming experience, 90% agree that playing the video game helped them understand new vocabulary, 90% agree that understanding the meaning of new words helped them solve problems and move on in the game, 75% believe that writing letters as the main character of the game gave them a real life purpose for writing, while 50% believe that writing letters as the main character of the game made video gaming an interesting experience to them. Finally, 60% agree that writing in collaboration with their classmates made them feel more confident and 55% believe that playing the video game at home, making their own decisions about their own learning, made them feel more independent and autonomous as learners (Chart 3).

The data was statistically analysed through the performance of certain tests, namely Chi-Square tests and especially Fisher's Exact Test, to check whether a statistically significant correlation between variables existed (for more on the statistical analysis and the relevant findings see Palaigiannis, 2012).

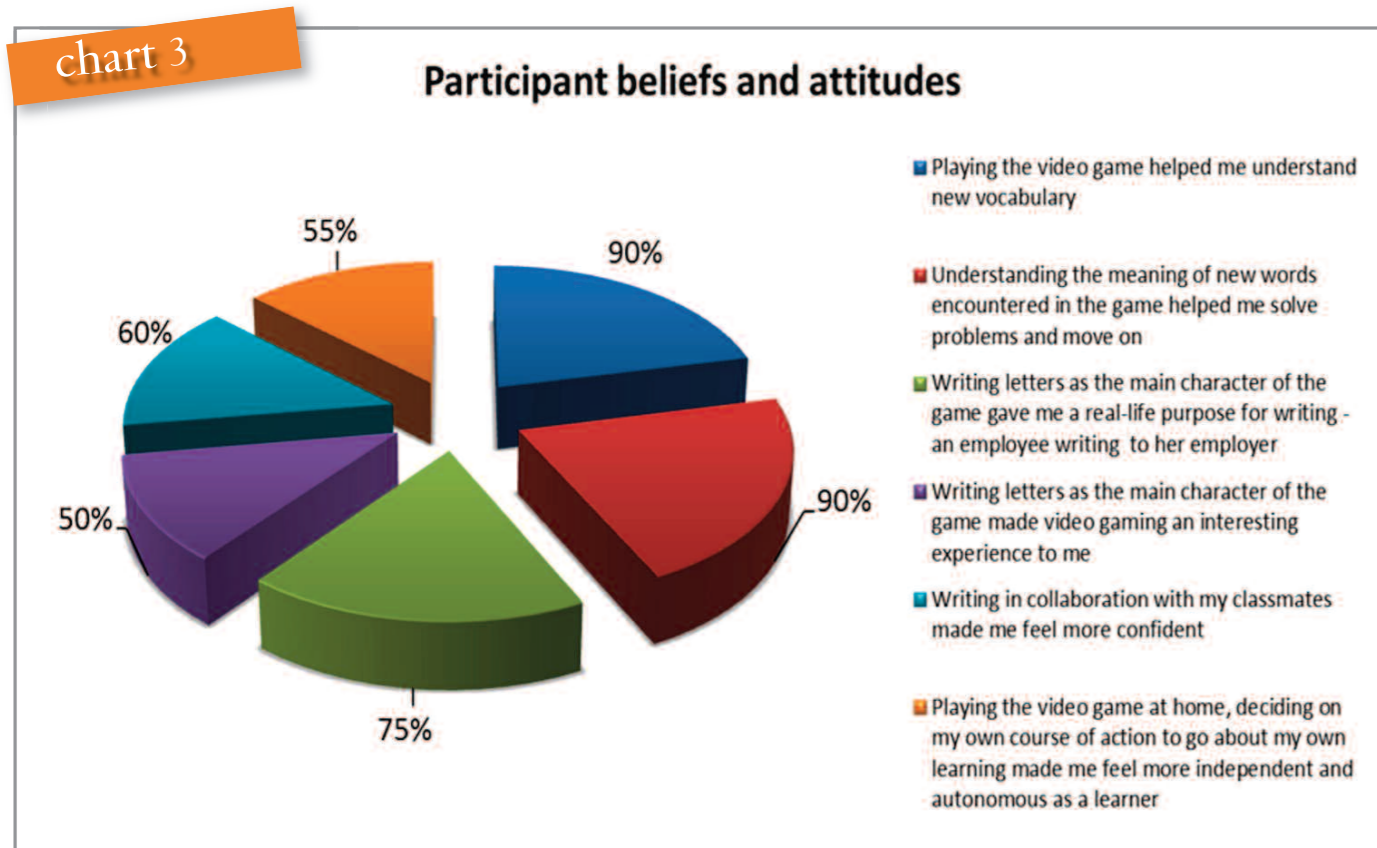
The findings can now be discussed with regard to the research questions that have informed the present study. To start with, the first question refers to whether video gaming can facilitate students' understanding of new vocabulary. The vast majority (90%) of the specific sample believe that understanding new vocabulary and video gaming are linked to each other (Chart 3), since the former enhances the latter and vice versa. In this vein, video gaming promotes purposeful, meaningful vocabulary learning in a way that formal education cannot, since only by understanding new words encountered in the digital worlds of video gaming

can gamers come up with solutions to problems and move on in the game. The evidence provided by the statistical analysis indicates that almost all participants felt that gameplay and vocabulary learning were positively interrelated at some point during the game (Palaigiannis, 2012).

The second research question refers to situated learning and specifically whether video games provide students with a context that will help them

develop their writing skills in a meaningful, motivating way. 75% of the participants expressed their enthusiasm for this situated writing in their diary entries since "it was just like [they] had lived this event in real life and [they were] a real detective [themselves]" (S20, diary 1). In terms of gender, 30% were male and 45% were female, comprising 75% of both the total male (6 out of 8) and female (9 out of 12) sample population. This means that the vast majority of the male and female

participants were in favour of having their writing skills developed, while acting as the main character of a video game.

Coming to the third research question, this study also explored whether video games foster the development of learning strategies. All learners employed strategies in order to deal with vocabulary and writing difficulties, otherwise they wouldn't be able to solve problems and advance the storyline. In particular, regarding the former, most recruited compensation strategies (90%, Chart 1), which is understandable due to the great word load they admittedly encountered during gameplay, while with regard to writing, all learners (100%) used metacognitive and cognitive strategies, followed by social (85%) and then compensation strategies (80%, Chart 2). The evidence also indicates that video gaming and the various technical or storyline difficulties, encountered during gameplay, favour especially collaboration and the use of social strategies among gamers (Palaiogiannis, 2012). The evidence

provided by statistics indicates that all female participants showed a preference for social strategies to deal with vocabulary, which might be suggesting that girls are more in need for support and encouragement when it comes to a genre stereotypically associated with boys, while social strategies were also evidenced to be associated with those who felt more autonomous during gameplay since all of them (100%) employed such strategies.

With regard to the last research question, the present study attempted to investigate whether video games facilitate learner autonomy and independence. The majority of the participants believe that the video gaming experience made them feel more autonomous and independent and collaborative writing boosted their confidence (55% and 60% respectively), a feeling often associated with autonomy (Chart 3). Collaborative writing and autonomy are associated with social strategies and the majority of the sample population (100% female, 50% male) used such strategies. Besides,

the statistical tests indicated that those who found the vocabulary tasks in the pre-gaming stages helpful were the ones who expressed feelings of autonomy, meaning that they considered teacher support conducive to the development of their autonomy and independence.

Teaching implications

Although the generalizability and transferability of the results to similar situations cannot be ensured, due to the contextualized nature of the study and the limited number of the participants, fruitful conclusions can be drawn for reflection.

First of all, games are one of the best methods to motivate learners intrinsically since they can be fun and highly engaging, thus turning the learning process into a meaningful and memorable experience. Besides, video games foster skills “immediately generalizable” to real-life situations (Prensky, 2006, p. 8), such as reasoning, problem-solving and decision-making. The fact that a great number of different learning strategies were evidenced to be at play during gaming renders the virtual environments of video games suitable contexts for learners to develop strategies in a natural, meaningful way if they are to reach their goals and finish the game successfully.

Through video games collaborative learning is promoted and students develop cooperative learning skills as they work in partnerships or small groups having synchronized goals and objectives (Stevison and Kaplan, 2010, p. 152). This is a very important point since collaborative learning and social strategies employed during gameplay were evidenced to be closely associated with participant feelings of autonomy and independence in the present study. In this vein, by engaging students in video gaming tasks that involve and presuppose collaboration, the teacher can facilitate the

development of autonomy and life-long learning skills among learners. The engagement in such projects also seems to contribute, as the present research showed, to the establishment of a friendly rapport between the teacher and the learners in a non-threatening, supportive environment for everyone involved.

Conclusion

The ultimate goal of this study is to provide teachers with insights into the countless possibilities they have at their disposal, especially due to the advent of new technologies and students being enchanted by them. Although some teachers might be negatively predisposed towards video gaming or feel a bit intimidated at first, due to their lack of familiarity and knowledge regarding the specific genre, it might be worthwhile to give it a try, especially if they consider the potential gains that the whole experience might have to offer, and – who knows – they could even become ardent gamers themselves in the long run, even more so than their own students.

References

- Benson, P. (2011). Teaching and researching autonomy (2nd ed.). London: Longman.
- Betrus, A. K. & Botturi, L. (2010). Principles of playing games for learning. In A. Hirumi (Ed.), 33-55.
- Council of Europe (2001). Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment. Cambridge: Cambridge University Press.
- Creswell, J. W., Plano Clark, V. L., Gutmann, M. L. & Hanson, W. E. (2003). Advanced mixed methods research designs. In A. Tashakkori & C. Teddlie (Eds), Handbook of mixed methods in social and behavioral research. Thousand Oaks, CA: Sage, 209-240.
- Csikszentmihalyi, M. (1990). Flow: the psychology of optimal experience. New York: Harper Perennial.
- Dörnyei, Z. (2007). Research methods in applied linguistics. Oxford: Oxford University Press.
- Gee, J. P. (2004). Situated language and learning: a critique of traditional schooling. London: Routledge.
- Hirumi, A. (Ed.) (2010). Playing games in school: video games and simulations for primary and secondary education. New York: International Society for Technology in Education.
- Kachru, B. B. (1985). Standards, codification and sociolinguistic realism: the English language in the outer circle. In R. Quirk & H. G. Widdowson (Eds), English in the world: teaching and learning the language and literatures. Cambridge: Cambridge University Press, 11-30.
- Laws, S., Harper, C. & Marcus, R. (2003). Research for development. London: Sage.
- Littlewood, W. T. (1997). Self-access: why do we want it and what can it do? In P. Benson & P. Voller (Eds), Autonomy and independence in language learning. London: Longman, 79-92.
- Oxford, R. L. (1990). Language learning strategies: what every teacher should know. Boston: Heinle & Heinle.
- Palaiogiannis, A. (2012). Using video games to foster strategy development and learner autonomy within a secondary school context. Unpublished M.Ed. dissertation, Hellenic Open University.
- Phillips, D. C. (1995). The good, the bad, and the ugly: the many faces of constructivism. Educational Researcher, 24: 5-12.
- Prensky, M. (2006). Don't bother me Mom – I'm learning. St. Paul, MN: Paragon House.
- Shaffer, D. W., Squire, K. R., Harvelson, R. & Gee, J. P. (2005). Video games and the future of learning. Phi Delta Kappan, 87/2: 105-11.

- Squire, K. (2011). Video games and learning: teaching and participatory culture in the digital age. New York: Teachers College Press.
- Stevison, M. & Kaplan, J. (2010). Games for language arts education. In A. Hirumi (Ed.), 147-172.
- Tashakkori, A. & Teddlie, C. (1998). Mixed methodology: combining qualitative and quantitative approaches. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Thanasoulas, D. (2001). Constructivist learning. ELT Newsletter, Article 54, at <http://www.eltnewsletter.com/back/April2001/art542001.htm>, accessed 5 December 2011.
- The Adventure Company (2006). Agatha Christie: murder on the Orient Express [PC game-software]. PC Master Gold, 29.
- White, R. & Arndt, V. (1991). Process writing. London: Longman.

Alexandros Palaigiannis holds a B.A. in English Language and Literature from the University of Athens and a M.Ed. in TESOL from the Hellenic Open University. He has been an EFL teacher in the Greek state secondary education since 2006 and an oral examiner for the National Certificate of Languages (KPG) examinations since 2003. His research interests include the implementation of Educational Technology in the EFL classroom and collaborative language learning practices.

Θέματα Πανεληνίων Εξετάσεων 2017

62

ΑΡΧΗ ΣΕΛΙΔΑΣ 1

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΚΟΙΝΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ
ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

22 Ιουνίου 2017

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΠΟΨΗΦΙΕΣ

1. Να απαντήσετε σε όλα τα ερωτήματα στο τετράδιό σας ακολουθώντας την αρίθμηση των θεμάτων ως εξής:
  - A1. 1. ...
2. ...
  - A2. Να γράψετε μόνο τον αριθμό του ερωτήματος και το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση, π.χ.
4. – A
5. ...
  - B1. Να γράψετε μόνο τον αριθμό του ερωτήματος και τη ζητούμενη λέξη.
10. ...
11. ...
  - B2. Να γράψετε μόνο τον αριθμό του ερωτήματος και τις ζητούμενες λέξεις.
15. ...
16. ...
  - B3. Να αντιστοιχίσετε τον αριθμό με το σωστό γράμμα και να γράψετε μόνο την αντιστοιχία, π.χ.
20. – A
21. ...
  - Γ. Να αναπτύξετε το ζητούμενο θέμα στο τετράδιό σας χωρίς να αντιγράψετε την οδηγία-εκφώνηση.
2. Να χρησιμοποιήσετε μόνο μπλε ή μαύρο στυλό διαρκείας και μόνο ανεξίτηλης μελάνης.

Καλή Επιτυχία

Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες

Έναρξη χρόνου εξέτασης: Αμέσως μετά τη διανομή των θεμάτων

Δυνατότητα αποχώρησης: 10:15

ΣΕΛΙΔΑ 1 ΑΠΟ 5

63

A. Read the text below and respond to tasks A1 and A2.

Knowing the extent of our influence as parents can make our task all the more daunting. The

endless rise of new parenting methods we hear about in the media can add to our sense of confusion and lack of confidence. Are parents sweating the “small stuff” and worrying over the less important aspects of what makes a successful child?

Does it really matter if a toddler throws food, eats quinoa or can recite poetry? I don't believe it does. I call these things the “outside stuff”, whether it concerns appearances, manners, or anything that children can get a certificate for, it's all relatively superficial.

For me the part you can't afford to get wrong, that will make it all worthwhile, is the “inside stuff”. This is what you can't see, but you can feel in your child: self-esteem, empathy, curiosity and affection.

As a child psychiatrist, I'm only too aware of the facts and figures on child mental health. These are stark: 75% of adult mental health problems begin before the age of 18, and 50% begin

before the age of 14.

The evidence is clear: if we want to promote psychological wellbeing, we need to look at what is happening much earlier than adolescence. If we want happy, healthy adults, we need first to raise happy, healthy children.

Where do these “inside” qualities come from? Is it something innate within the child? Is it genetic? Is it nurture? From a neurological perspective, how a child's brain develops connects all these elements.

A child's brain also has amazing capabilities to adapt, picking up foreign languages and musical instruments with much greater ease than adults.

They are emotional sponges, too, able to absorb the adult feelings and behaviour around them, so if music and language can be hard-wired into the brain in these early years of a child's life, shouldn't this also be the case for the “inside stuff”? And if so, then the critical part of parenting happens very early on. The saying: “Give me a child until he is seven and I will show you the man” couldn't be truer. It is in these first seven years that parental involvement can have the most significant impact.

<https://www.theguardian.com/lifeandstyle/2017/jun/04/vital-but-invisible-early-lessons-that-last-a-lifetime>

A. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

A1. Answer questions 1-3 based on the text above (max. 30 words each).

(3 x 4 points = 12 points)

1. What would be a suitable title for this article?
2. What is the main point of this article?
3. Based on the text, what advice would you give to young parents regarding their children's upbringing?

A2. Choose the correct answer (A, B, or C) for items 4-9 below.

(6 x 3 points = 18 points)

4. Who is this text addressed to?
A. Psychologists. B. Parents. C. Educators.
5. According to the writer of this article, it is important that parents...
A. focus on their child's inner world. B. provide their children with a healthy diet. C. seek a specialist's advice to raise healthy children.
6. Findings from the research presented in the text reveal that...
A. most adult mental health problems begin well before the age of 18. B. half of the adult mental problems begin after the age of 18. C. 75% of the mental problems adults experience begin at the age of 14.
7. According to the writer of this article, a child's development is influenced by...
A. genetic factors. B. environmental factors. C. both genetic and environmental factors.
8. According to the text, children are like “emotional sponges” because they...
A. easily understand the feelings of grown-ups. B. learn foreign languages easily. C. learn how to play a musical instrument with ease.
9. According to the writer of this article, children's inner qualities...
A. can be instilled. B. are visible. C. cannot be learnt

B. ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΠΙΓΝΩΣΗ

B1. Use the correct form of the following words (A-H) to complete the gaps (10-14) in the following text, as in the example. There are TWO extra words you do not need.

(5 x 2 points = 10 points)

A. consume	B. differ	C. affect	D. ideal
E. attend	F. particular	G. say (example)	H. energy

The example is in bold and *italics*.

The (ex.) **saying** goes that you are what you eat, so when it comes to exam time it makes sense to think carefully about what you are feeding your body. Food is fuel and knowing what to eat and drink ahead of exams can make all the (10) _____ to your performance.

A key factor in how well you do in an exam is “cognitive function” which pretty much means the functioning of the brain. This includes variables such as memory and (11) _____ and it can be easily affected by how much, and what type of food you do or do not eat.

ΑΡΧΗ ΣΕΛΙΔΑΣ 4

So where to start? Well, the first thing to consider – which is (12) _____ important for morning exams – is to eat breakfast. Evidence suggests that breakfast (13) _____, when compared to skipping breakfast, enhances cognitive function in children, adolescents and adults – and that missing breakfast can impair your cognitive function and exam performance. So you should always make sure you eat something before an exam – (14) _____ about two hours beforehand.

B2. Fill in the gaps with two words in the statements of Column B, so that they have a similar meaning with the statements (15-19) of Column A, as in the example.

(5 x 2 points = 10 points)

Example: She almost won the race.		She <u>came close</u> to winning the race.
COLUMN A		COLUMN B
15.	The children were warned not to cross the park at night.	The children were warned _____ the park at night.
16.	It never occurs to my sister to call me.	My sister never _____ calling me.
17.	A large number of the songs, which Phil recorded, became hits.	Phil recorded a number of songs, _____ which became hits.
18.	They cancelled the football match because of the heavy rainfall.	The football match was cancelled _____ the heavy rainfall.
19.	You'd have passed your test if you hadn't been so nervous.	_____ your nervousness, you'd have passed your test.

B3. The sentences about the Wright brothers have been jumbled up. Choose from items A – F and decide on the correct order by writing the number of the item (20-24) and the letter corresponding to each sentence in the order in which they should appear. There is ONE extra option you do not need to use.

(5 x 2 points = 10 points)

The Wright brothers

- A. The Wrights, however, refused to follow this advice or to alter their plans, as they were certain their machine embodied the principles of aviation and they were confident of their success.
- B. When finally they made their first ascent from the desert tract beside the sea, to be borne aloft for almost a whole minute (59 seconds), a great change was effected in the nation's attitude.
- C. The Wright Brothers, mechanics and bicycle shop owners from Dayton, were laughed at by people saying that a practicable flying machine would never be built and counseling them to stay on the ground.
- D. Always working on different mechanical projects and keeping up with scientific research, the Wright brothers closely followed the research of German aviator Otto Lilienthal.

ΑΡΧΗ ΣΕΛΙΔΑΣ 5

E. Those who had formerly been skeptical and had prophesied that the Wright machine would remain forever stationary on the earth, were loudest in their praise of the aviation pioneers.

F. As a result, the brothers, each a man of mettle and each the perfect complement to the other, set out with their ingenious device but with very little capital.

20.		21.		22.		23.		24.	
-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Produce a written text of 180-200 words.

(40 points)

TASK: A European Youth magazine is asking teenagers to express their views on the following question: "In what ways can social media affect your relationships with friends?" Write an article for the magazine, in which you

- a) express your opinion on the topic, and
- b) justify your view, by providing three examples from your own experience.

You do not need to provide a title.

Do not sign the article.

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

Στατιστικά βαθμολογικής κλίμακας ειδικών μαθημάτων - ΓΕΛ - Πανελλαδικές 2017

ΜΑΘΗΜΑ	0 ≤ ΒΑΘΜΟΣ < 5		5 ≤ ΒΑΘΜΟΣ < 10		10 ≤ ΒΑΘΜΟΣ < 12		12 ≤ ΒΑΘΜΟΣ < 15		15 ≤ ΒΑΘΜΟΣ < 18		18 ≤ ΒΑΘΜΟΣ ≤ 20		0 ≤ ΒΑΘΜΟΣ < 10		10 ≤ ΒΑΘΜΟΣ ≤ 20		ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΕΛ. ΜΑΘΗΤΩΝ	ΑΝΑΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΕΙΣ	
	ΠΛΗΘΟΣ	%	ΠΛΗΘΟΣ	%	ΠΛΗΘΟΣ	%	ΠΛΗΘΟΣ	%	ΠΛΗΘΟΣ	%	ΠΛΗΘΟΣ	%	ΠΛΗΘΟΣ	%	ΠΛΗΘΟΣ	%		ΠΛΗΘΟΣ	%
ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ	9	0,66	75	5,46	141	10,27	476	34,67	558	40,64	114	8,30	84	6,12	1.289	93,88	1.373	118	8,59
ΓΡΑΜΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	60	4,71	83	6,51	109	8,55	261	20,47	543	42,59	219	17,18	143	11,22	1.132	88,78	1.275	83	6,51
ΑΓΓΛΙΚΑ	748	4,81	3.561	22,88	3.358	21,58	5.007	32,17	2.704	17,38	184	1,18	4.309	27,69	11.253	72,31	15.562	1.662	10,68
ΓΑΛΛΙΚΑ	46	6,19	150	20,19	192	25,84	227	30,55	116	15,61	12	1,62	196	26,38	547	73,62	743	40	5,38
ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ	60	7,57	182	22,95	108	13,62	185	23,33	176	22,19	82	10,34	242	30,52	551	69,48	793	67	8,45
ΙΤΑΛΙΚΑ	15	6,22	39	16,18	26	10,79	45	18,67	66	27,39	50	20,75	54	22,41	187	77,59	241	4	1,66
ΙΣΠΑΝΙΚΑ	2	1,85	8	7,41	15	13,89	21	19,44	44	40,74	18	16,67	10	9,26	98	90,74	108	0	0,00
ΑΡΜΟΝΙΑ	120	17,19	194	27,79	142	20,34	151	21,63	73	10,46	18	2,58	314	44,99	384	55,01	698	65	9,31
ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ	11	1,59	105	15,20	92	13,31	200	28,94	190	27,50	93	13,46	116	16,79	575	83,21	691	0	0,00

Στατιστικά βαθμολογικής κλίμακας ειδικών μαθημάτων - ΕΠΑΛ - Πανελλαδικές 2017

ΜΑΘΗΜΑ	0 ≤ ΒΑΘΜΟΣ < 5		5 ≤ ΒΑΘΜΟΣ < 10		10 ≤ ΒΑΘΜΟΣ < 12		12 ≤ ΒΑΘΜΟΣ < 15		15 ≤ ΒΑΘΜΟΣ < 18		18 ≤ ΒΑΘΜΟΣ ≤ 20		0 ≤ ΒΑΘΜΟΣ < 10		10 ≤ ΒΑΘΜΟΣ ≤ 20		ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΕΛ. ΜΑΘΗΤΩΝ	ΑΝΑΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΕΙΣ	
	ΠΛΗΘΟΣ	%	ΠΛΗΘΟΣ	%	ΠΛΗΘΟΣ	%	ΠΛΗΘΟΣ	%	ΠΛΗΘΟΣ	%	ΠΛΗΘΟΣ	%	ΠΛΗΘΟΣ	%	ΠΛΗΘΟΣ	%		ΠΛΗΘΟΣ	%
ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ	8	5,16	21	13,55	35	22,58	66	42,58	18	11,61	7	4,52	29	18,71	126	81,29	155	13	8,39
ΓΡΑΜΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	32	21,05	39	25,66	24	15,79	33	21,71	18	11,84	6	3,95	71	46,71	81	53,29	152	15	9,87
ΑΓΓΛΙΚΑ	314	27,30	451	39,22	202	17,57	148	12,87	31	2,70	4	0,35	765	66,52	385	33,48	1.150	114	9,91
ΓΑΛΛΙΚΑ	0	0,00	0	0,00	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	100,00	2	0	0,00
ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ	5	33,33	2	13,33	2	13,33	1	6,67	3	20,00	2	13,33	7	46,67	8	53,33	15	2	13,33
ΙΤΑΛΙΚΑ	0	0,00	0	0,00	1	33,33	1	33,33	1	33,33	0	0,00	0	0,00	3	100,00	3	0	0,00
ΙΣΠΑΝΙΚΑ	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
ΑΡΜΟΝΙΑ	3	37,50	3	37,50	2	25,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	75,00	2	25,00	8	0	0,00
ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ	0	0,00	3	37,50	3	37,50	2	25,00	0	0,00	0	0,00	3	37,50	5	62,50	8	0	0,00

Εγγραφή μέλους

Η Συνδρομή των μελών είναι 10 ευρώ.

Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται και η αξία τευχών του Aspects Today.

Μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας στην **ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ** στον αρ. λογ/σμού **5081-053424-676** (υπόψη Δημήτρη Παπαδάκη) δηλώνοντας **απαραιτήτως** και το όνομά σας ή στο **ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ**, υπόψη ΠΕΚΑΔΕ (Αιόλου 100 - 10200 Αθήνα).

Σας παρακαλούμε να μας ενημερώνετε για κάθε αλλαγή στη διεύθυνσή σας, για να είναι δυνατή η επικοινωνία μας, στο **info@pekade.gr**.

Παρακαλούμε, επίσης, να συμπληρώσετε την παρακάτω Φόρμα Εγγραφής και να την στείψτε μαζί με το αποδεικτικό πληρωμής στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε. (info@pekade.gr) με τα πλήρη στοιχεία σας προκειμένου να μας διευκολύνετε στην ολοκλήρωση του μητρώου των μελών.

Όνοματεπώνυμο:	
Διεύθυνση:	
Τ.Κ.:	
Πόλη:	
Τηλέφωνο (σχολείου):	
Τηλέφωνο (οικίας):	
Τηλέφωνο (κινητό):	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:	
Καθηγητής/τρια Δημοτικού:	
Καθηγητής/τρια Γυμνασίου:	
Καθηγητής/τρια Λυκείου:	
Καθηγητής/τρια ΕΠΑΛ/ΕΠΑΣ:	
Άλλο:	

Παρακαλούμε να τακτοποιήσετε τη συνδρομή σας για το σχολικό έτος 2017-2018.

Οδηγίες προς τους συγγραφείς άρθρων για το Aspects today

Το ASPECTS today, περιοδικό που εκδίδεται 3 φορές το χρόνο με την ευθύνη της Πανελληνίας Ένωσης Καθηγητών Αγγλικής της Δημόσιας Εκπαίδευσης (ΠΕΚΑΔΕ), φιλοξενεί ποιοτικές συνθετικές εργασίες, μελέτες και παρουσίαση ερευνών εκπαιδευτικού περιεχομένου στα Αγγλικά και στα Ελληνικά. Ιδιαίτερο εκδοτικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα άρθρα εφαρμογών, μεθοδολογίας και διδακτικής που άπτονται σύγχρονων προσεγγίσεων. Το περιοδικό απευθύνεται στους μαχόμενους εκπαιδευτικούς, τα στελέχη όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, καθώς και ερευνητές.

Τα άρθρα δεν θα πρέπει να ξεπερνούν σε έκταση τις 7 σελίδες (3500 λέξεις), μεγέθους A4 (συμπεριλαμβανομένων των βιβλιογραφικών αναφορών και των παραρτημάτων). Το περιοδικό διατηρεί το δικαίωμα να επιστρέφει άρθρα που υπερβαίνουν αυτό το όριο των σελίδων. Η κάθε σελίδα θα πρέπει να είναι μεγέθους A4 με γραμματοσειρά Times New Roman, μέγεθος 11. Η πρώτη σελίδα περιλαμβάνει ένα σύντομο τίτλο του άρθρου, το όνομα και την ιδιότητα του συγγραφέα και την ηλεκτρονική του διεύθυνση. Μία σύντομη περίληψη του άρθρου (περίπου 100-150 λέξεις) με λέξεις-κλειδιά προτάσσεται του άρθρου. Ένας κατάλογος βιβλιογραφικών αναφορών ακολουθεί μαζί με μία πολύ σύντομη βιογραφική σημείωση του συγγραφέα στο τέλος του άρθρου.

Συνιστάται στους συγγραφείς και στους συνεργάτες του περιοδικού τόσο για τις

βιβλιογραφικές αναφορές όσο και για τη συγγραφή και διόρθωση των άρθρων γενικότερα, να ακολουθούν τις Οδηγίες συγγραφής επιστημονικών εργασιών του Α.Ρ.Α. (Publication Manual of the American Psychological Association).

Τα άρθρα κρίνονται από τη Συντακτική Επιτροπή του Περιοδικού (εξωτερικούς αξιολογητές και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΠΕΚΑΔΕ), η οποία και αποφασίζει για την τελική δημοσίευσή τους.

Τα πρώτα δοκίμια των άρθρων αποστέλλονται στους συγγραφείς προς διόρθωση.

Ο κατάλογος βιβλιογραφικών αναφορών, ο οποίος περιλαμβάνει όσες παραπομπές χρησιμοποιήθηκαν, παρατίθεται στο τέλος του άρθρου ενιαία, μαζί ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση, ως εξής (Α.Ρ.Α. 1994):

Βιβλιογραφία για το Aspects today

Για βιβλία

Hernstein, R.J. & Murray, C. (1994). The bell curve: Intelligence and Class structure in American life. New York: Free Press.

Για περιοδικά

Serlin, R.C., & Lapsley, D.K. (1985). Rationality in psychological research: The good-enough principle. American Psychologist, 40, 73-83.

Τα άρθρα αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: **info@pekade.gr**

